

izdanje 1.5 €1.91

petak, 15. jun 2012.

MONITOR

CRNOGORSKI NEZAVISNI NEDELJNIK

BR. 1138 godišta XXXI

ново o aferi telekom

MRAČNA ULOGA VUJICE LAZOVIĆA, VESNE MEDENICE, ANE KOLAREVIĆ...

**slučaj
gradonačelnika nikšića**

**GRAD OPUSTOŠEN,
FAMILIJA ZBRINUTA**

**vlasti i napad na
slavka perovića**

**LICEMJERJE
BEZ GRANIČA**

FOKUS	Vlast i napad na Slavka Perovića: LICEMJERJE BEZ GRANICA (Zoran Radulović)	8
DANAS, SJUTRA	PREDIZBORNA TRGOVINA (Veseljko Koprivica)	11
MONITORING	Afera <i>Telekom</i> , dopunjeno izdanje: SVI ČUVARI TAJNI (Vladimir Jovanović)	13
	Brend Budve: PARTIJA ZATVORENIKA (Branka Plamenac)	17
	Slučaj Nebojše Radojičića, gradonačelnika Nikšića: GRAD OPUSTOŠEN, FAMILIJA ZBRINUTA (Milena Perović-Korać)	20
DRUŠTVO	Čekajući izbore: DEBELA HLADOVINA (Veseljko Koprivica)	22
	Profesija prebjeg: SAMO IZ DPS-A NE ODLAZE (Predrag Nikolić)	24
	Crna Gora i evropske integracije: PONOVO KROZ ŽUTO (Mustafa Canka)	26
OKO NAS	Zamrzavanje imovine balkanskog narokobosa: SVI KELJMENDIJEVI AUTOMOBILI (Tufik Softić)	32
INTERVJU	Stanko Marić, predsjednik Senata Udruženja pravnika Crne Gore: TUŽILAŠTVO KUPUJE VRIJEME ZA VLAST (Milena Perović-Korać)	34
DUHANKESA	UKUS HLADNE KAFE (Ferid Muhić)	37
REGION	Ustoličen predsjednik Srbije: DVOVLAŠĆE JEDNOG ČOVJEKA (Tamara Kaliterna)	38
INTERVJU	Srđa Popović, advokat: DEMOKRATE SU PROIZVELE NIKOLIĆA (Nastasja Radović)	40
SVIJET I MI	Muhamed Rašid, političar sa potjernice i poslovni partner crnogorske elite: DOBRODOŠLICA ZA „GOSPODINA 10 ODSO” (Milan Bošković)	43

FOKUS

Retoričkim osudama policijskog nasilja nad Slavkom Perovićem vlast je nehotično osuđivala principe vlastite vladavine

PARTIJA ZATVORENIKA

Ako se raspadne DPS u Budvi raspašće se i u cijeloj Crnoj Gori, glasila je, otpri-
like, prijeteća poruka sa sjednice koja
je, zatvorena za javnost, trajala gotovo
četiri sata

Strana 17

SAMO IZ DPS-A NE ODLAZE

DPS je, uz pomoć SDP-a i mnogobrojnih prebjega, za 20 godina uspio da ostvari ono što u jednopartijskom sistemu nije pošlo za rukom Savezu komunista - sve drže pod svojom kontrolom, od gradske čistoće do akademija. Ranku Krivokapiću podgorički partijski prebjeci mogu biti predskazanje kakva sudbina čeka poslugu kad joj istekne rok. Zaslужio je to

Strana 24

INTERVJU: SRĐA POPOVIĆ, ADVOKAT

DEMOKRATE SU PROIZVELE NIKOLIĆA

Ideja glasanja za manje zlo je kompromitovana. Boris Tadić i Demokratska stranka nijesu uviđali koroziju razlika između većeg i manjeg zla. Birači su prozreli da glasanje za manje zlo vodi u čorsockak, jer oslobađa DS od svake odgovornosti

Strana 40

Izdavač:
"MONITOR" d.o.o.
Podgorica

Nedjeljnik **MONITOR**
Podgorica, Ul. Vuka Karadžića br. 11.
<http://www.monitor.co.me>
E-mail: monitor@t-com.me
Prvi broj crnogorskog nezavisnog
nedjeljnika "Monitor" izašao je u
Titogradu, 19. oktobra 1990.
Utemeljivači nedjeljnika: dr Miodrag Perović i
Stanislav Čano Koprivica

Predsjednik Odbora direktora:
dr Miodrag Perović

Izvršna direktorica:
Milka Tadić-Mijović

**Glavni i
odgovorni urednik:**
Esad Kočan

**Zamjenik glavnog i odgovornog
urednika:**
Veseljko Koprivica

Redakcija:

Zoran Radulović (ekonomija),
Marijana Bojanić, Mustafa Canka, Marija
Čolpa, Tamara Kaliterna, Petar Komnenić,
Dragan Lučić (dizajn i web), Milka
Tadić-Mijović, Predrag Nikolić, Milena
Perović-Korać, Branka Plamenac, Nastasja
Radović, Radmila Stojanović,
Miodrag Vukmanović

Pomoćnik direktora:
mr Miodrag Rašović

Grafički urednik:
Saša Matović

Organizacija i distribucija:
Slobodan Dedić i Hazbija I. Skenderović

Telefon/Fax:
020/231-944, 231-955

Rukopise ne vraćamo
List izlazi petkom
List je registrovan kod Republičkog sekretarijata
za informisanje Crne Gore
pod brojem 64.
Pretplata za Crnu Goru:
šest mjeseci 39 €, godina 78 €.
Sva obavještenja o pretplati
možete dobiti na telefone
231-944, 231-955.
Pretplata na račun broj:
510-2839-59 kod CKB Podgorica u korist
nedjeljnika: "Monitor", Podgorica

Pretplata za inostranstvo na šest mjeseci
SAD..... USD 138
AUSTRALIJA..... AUD 230
EVROPA..... EUR 95
ŠVAJCARSKA..... SHF 161

Detaljnije informacije o pretplati na strani 64

Priprema:
Studio "MOUSE" - Podgorica

Štampa:
"Daily press" - Podgorica

Distribucija:
"S PRESS!" - Podgorica

Erste aktivna štednja

Štedite sigurno u najboljoj banci u Crnoj Gori.

A koja je Vaša banka?

**Uplaćujte
kada,
kako i koliko
želite!**
Premije
i do 20%

Jer ste Vi na prvom mjestu.

Erste aktivna štednja je Vaš najbolji izbor kada želite štedjeti prema Vašim mogućnostima. Rastom sredstava na računu te dužim rokom oročenja ostvarujete veće kamate i veću premiju. Uplaćujte kada, kako i koliko želite, a Vaša je uštedovina sigurna i raste!

- Raspolazite sredstvima sa štednog računa u svakom trenutku!
- Minimalan početni ulog iznosi 20 eura, a svaki naredni je po Vašoj želji!
- Višekratne uplate možete obavljati i putem trajnog naloga, web e-bankinga!

Važno je koja je Vaša banka.

Banka godine
u Crnoj Gori.

Provjera uplata Kuljači

Specijalna tužiteljica za borbu protiv organizovanog kriminala **Đurđina Ivanović** opsežno provjerava poslovanje Uprave policije Crne Gore u vrijeme kada je na njenom čelu bio **Veselin Veljović**, a budžetom gazdovao njegov pomoćnik **Dragoslav Minić**, objavile su *Dnevne novine*.

Tužilaštvo posebno istražuje saradnju Uprave policije sa bivšim gradonačelnikom Budve **Rajkom Kuljačom** u vezi iznajmljivanja njegovih apartmana pripadnicima te službe tokom ljetnje turističke sezone.

Tužilaštvu je posebno zanimljiva prošlogodišnja uplata Uprave policije od 150 hiljada eura, za koju se spekuliše da je obavljena prije okončanja kompletnog tenderskog postupka.

Prvi krug saslušanja

Članovi Anketnog odbora za prikupljanje informacija i činjenica o korupciji u privatizaciji *Crnogorskog Telekom*, trebalo bi na sjednici u utorak da odluče koga će saslušavati.

Prema nezvaničnim informacijama, predsjednik Anketnog odbora **Andrija Mandić** će predložiti da u prvom krugu izjave dobiju od državnog tužioca **Ranke Čarapić**, direktora Uprave za sprečavanje pranja novca **Predraga Mitrovića**, ministra unutrašnjih poslova **Ivana Brajovića** i direktora policije **Božidara Vuksanovića**.

Istraga u Sjedinjenim Američkim Državama pokazala je da je *Mađar Telekom* podmitio više predstavnika crnogorske Vlade, kao i „sestru najvišeg vladinog zvaničnika koja se bavi advokaturom“, da bi došao do većinskog vlasništva u *Telekomu*.

NEDOMAĆINSKI TROŠKOVI CRNOGORSKOG PARLAMENTA

RASIPANJE NOVCA GRAĐANA:
Zgrada crnogorskog parlamenta

Za parking 15.000 eura

Skupština Crne Gore potrošila je u prošloj godini 750 hiljada eura za ugovorene usluge. Za ugovore o djelu plaćeno je oko 93 hiljade eura u neto iznosu, za medijske usluge oko 73 hiljade, a za parking oko 15 hiljada eura

Te podatke saopštio je Centar za građansko obrazovanje. Centar nije uspio da dobije detaljnija pojašnjenja rukovodstva Skupštine o racionalnosti potrošnje tog novca a u nekim slučajevima i kriterijuma po kojima je novac potrošen. A riječ je o trošenju novca poreskih obveznika i to u posebno teškoj socijalnoj i ekonomskoj situaciji.

U CGO smatraju da se teško zarađenim novcem građana raspolaže nedomaćinski.

MONTENEGRO AIRLINES

KOPENHAGEN

OD 25 MARTA OPET U PONUDI

LONDON

BOOKING

19804

+382 20 66 44 11
+382 20 66 44 33
+382 33 45 17 35

www.montenegroairlines.com

CRNOGORSKA PRAVOSLAVNA CRKVA

Zatražena pomoć Evropske komisije

Crnogorska pravoslavna crkva zatražila je od ambasadora Evropske unije u Crnoj Gori **Leopolda Maurera** da predloži Evropskoj komisiji da podstakne vlast u Crnoj Gori da se riješi njen status i ispoštuje pravo ispovijedanja vjere u njenim crkvama.

koje je CPC godinama upućivala najvišim državnim adresama da posreduju u rješavanju tog i cjelokupnog crnogorskog crkvenog pitanja bile uzaludne.

„Beogradska patrijaršija je posredstvom službenika Uprave za nekretnine od 1996. do 2006. godine nezakonito upisala u vlasništvo 12 kvadratnih kilometara livada, šuma i pašnjaka, izvjestan broj crkava od ukupno 571. i nekoliko manastira od ukupno 60“, navodi CPC.

Kako su naveli, ukupna vrijednost crkvenog zemljišta, samo u posjedu primorskim manastira i crkava, koje je nedavno ispisano sa države i plemena Paštovića i upisano na Srpsku crkvu procjenjuje se na oko milijardu eura.

Iz CPC-a su naveli da Skupština Crne Gore čuti o njihovoj inicijativi koja je podnijeta 2007. godine a koju je podržalo šest hiljada građana, o poništenju akta jugoslovenskog kralja Aleksandara Karađorđevića iz 1920. godine o ujedinjenju crkava kojim je CPC anektirana Srpskoj crkvi.

Navodi se da državni tužilac ne pokreće postupak protiv lica koja zloupotrebljavaju crkvenu imovinu bilo upisom na sebe bilo njenom prodajom, a da zaštitnik državne imovine odbija da je zaštiti u korist države.

U CPC su, kako kažu, nemoćni da sami, bez posredovanja državne administracije, riješe svoj problem i svjesni da političke partije ne pokazuju volju i interes da se pitanje CPC pravedno riješi i njenim vjernicima obezbijede ista prava kao i drugim građanima.

BEZ ZAŠTITE: Mitropolit CPC Mihailo

CPC je u četvrtak u Delegaciji EU u Podgorici predala pismo mitropolita CPC **Mihaila** u kojem se navodi da se ta vjerska zajednica i njeni vjernici decenijama suočavaju sa diskriminacijom po vjerskoj osnovi i ugrožavanjem prava na ispovijedanje vjere.

„Djelovi državne administracije, združeni s klirom Beogradske patrijaršije, sredstvima državne i paradržavne sile ometaju nam i pravo službe i pravo ispovijedanja vjere u našim crkvenim objektima“, kaže se u pismu mitropolita Mihaila.

Ukazuje se da su apelacije i molbe

Biramo zdravlje.

www.uniqa.me

UNIQA

Zdravlje & Blagostanje
MedUNIQA - Dobrovoljno
zdravstveno osiguranje

SPORTISTI Crne Gore nastavljaju sa uspjesima. Rukometaši reprezentacije, zahvaljujući pobjedi nad Švedskom, na korak su od svjetskog prvenstva koje se naredne godine održava u Španiji.

Aktivan rezultat iz prvog meča bara-

ža našim rukometašima daje velike šanse i nadu da se mogu ponovo plasirati na veliko takmičenje, nakon nastupa na Evropskom prvenstvu u Norveškoj 2008. godine.

Osim dobre igre u revanšu sa Šveđanima, koji se igra 16. juna, izabranicima **Zorana Kastratovića** će za plasman na SP biti potrebna i velika podrška sa tribina, odnosno puna *Morača*. Ulaz je slobodan.

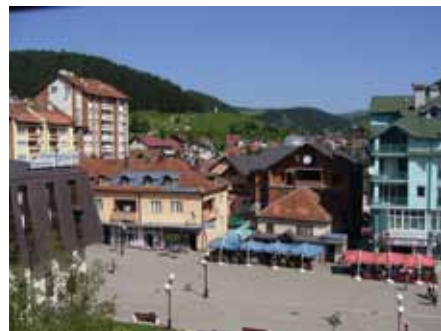
Važnu pobjedu ubilježile su košarkašice reprezentacije Crne Gore. Na Cetinju su pobijedile selekciju Srbije 85:68, u utakmici prvog kola B grupe kvalifikacija za Evropsko prvenstvo u Francuskoj i tako napravile prvi korak ka još jednom velikom takmičenju.

AVLIJA, udruženje iz Rožaja, organizovalo je čišćenje nekoliko mini-deponija na izletištu Vrelo Ibra. Tako je počelo ostvarivanje projekta *Sačuvajmo kulturno i prirodno nasljeđe za bolju budućnost*.

„Postavili smo drveni mobilijar, klupe i korpe za smeće kao i oznake upozorenja da se otpad ne odlaže u prirodu i u korito Ibra, već u postavljene korpe. Nadamo se da će izletnici shvatiti naše napore i da će poštovati uputstva o propisnom odlaganju smeća posebno na ovom prirodnom dragulju kakvo je izvoriste Ibra“, rekao je **Amar Škrijelj**, asistent projekta.

On je naglasio da je cilj projekta da mladi budu uključeni u akcije korisne za život u lokalnoj zajednici.

U akciji čišćenja izletišta Vrelo Ibra učestvovali su članovi biciklističkog kluba *Ahmica*, koji su izgradili drveni most preko Ibra, kako bi olakšali pristup pješacima i biciklistima do vrele rijeke.

PLUS

EMILO LABUDOVIĆ, poslanik Nove srpske demokratije, podnio je Skupštini Crne Gore predlog zakona kojim se traži obnova kapele Petra II Petrovića Njegoša na Lovčenu. Prečega posla nijesmo imali.

U predlogu se traži obnavljanje Njegoševe kapele „u obimu i dimenzijama i svim drugim građevinskim i arhitektonskim karakteristikama na osnovu originalnog projekta kapele iz 1925. godine, koji je sačinio Nikolaj Krasnov i nalazi se u Istorijskom arhivu u Beogradu“.

Labudović je posebno ponosan jer u prilog vraćanju kapele nije morao da citira nijednog *srpskog* pisca, već se mogao osloniti na riječi **Mirka Kovača**. Partijsko rukovodstvo Nove već neko doba priča kako vlast zloupotrebljava identitetska pitanja. U tom smislu očekuje se da poslaniku Labudoviću zahvali na dosadašnjem angažmanu.

Dok je Emila, Milo ne mora da brine za svoju budućnost.

MINUS

UBIJENOG DELFINA more je prije nekoliko dana izbacilo na plažu Jaz. Ribari koji su ga pronašli pretpostavljaju da je ubijen eksplozivom. O tome su izvijestili svi regionalni mediji. Da nas ne uvrijede, nijesu rekli da smo varvari. Podrazumijevalo se.

Pretpostavlja se da je delfin ubijen na otvorenom moru, u blizini plaže Jaz, gdje se i eksploziv najčešće upotrebljava. Mrtvi delfin je sigurno bio nekoliko dana u moru, što se i vidi po raspadanju.

Ribolov pomoću dinamita uobičajena je pojava na našim vodama. Nedavno je jedna osoba poginula od eksploziva kojim je lovila, objavljeno je da je u Kamenarima na plaži pronađeno sto kilograma mrtve ribe.

Nadležni su rekli da je stanje bolje nego što je bilo i da čine što mogu. Očigledno, malo.

Boško ODALOVIĆ

Licemjerje bez granica

Retoričkim osudama policijskog nasilja nad Slavkom Perovićem vlast je nehotično osuđivala principe vlastite vladavine

PONOVO NA METI VLASTI: Slavko Perović

I ma nedjelju dana kako je uniformisani policajac – pripadnik specijalne jedinice – u centru Herceg Novog i usred bijela dana, polomio rebra **Slavku Peroviću** (58), nekadašnjem osnovnom tužiocu sa Cetinja, pjesniku, osnivaču Liberalnog saveza, čovjeku koji će biti upamćen kao dosljedni zagovornik obnove državne nezavisnosti Crne Gore i ljuti protivnik onih koji su Crnu Goru obeščastili uvlačeći je u balkanske ratove s kraja prošlog vijeka. „Slava,

suze i cvijeće za one koji su poginuli, a do vijeka bili prokleti oni koji su ih tamo poslali”, komentarisao je Perović 1992. tragične događaje sa Dubrovačkog ratišta. Tada mu ipak nijesu lomili rebra i, onesviještenom, stavljali lisice.

Svašta su Slavko Perović i LSCG preturili preko glave u minulih 22 godine. Policija ih je šikanirala, prebijala i hapsila. Ništarije klevetale po kafanama, stranicama *Pobjede* i u Skupštini Crne Gore... Pamti se huk razularene

mase („željezarci“, tepali su im glasnogovornici vlasti) koja je u Nikšiću spriječila održavanje tribine *Reformskih snaga Anta Markovića*, dok se iz publike – skoro pa nezainteresovano – smijuljio lokalni načelnik CB-a, **Miodrag Daka Davidović**.

Žive su slike sa *mitinga za mir* održanog pred Parlamentom, „polaznici“ koje je na skup iz KAP-a poslala fabrička sekcija DPS-a naoru-

žane motkama, vilama, kosijerima i makar jednom eksplozivnom napravom (aktivirana u koritu Morrače) i poruka koju im je sa stepenica Skupštine uputio **Predrag Vušurović**, u ime mladih liberala: „Puške u soške, a pamet u glavu“.

Nijesu zaboravljene batine koje su liberali dobili u Baru, kojim je gazdovao tadašnji načelnik CB-a **Branko Bujić**. U sjećanju su ostale policijsko-četničke barikade na putu ka Bijelom Polju i Beranama, mojškovački policajac koji kamenicom lomi šoferšajbu autobusa okićenog balonima, i njegove kolege koje su odlučile da pretresu one naoružane balonima, okrećući leđa „ratnicima“ koji su ne skrivajući oružje prepriječili drum.

Pamti se i prepričava i Slavkov skupštinski poziv na dvoboj tadašnjem ministru policije **Nikoli Pejakoviću**, motivisan time što su uniformisani „čuvare reda i mira“ na putu Podgorica – Cetinje zaustavili i prebili ljude koji su Peroviću krenuli u goste...

Svašta se pamti. Ali se ne pamti da je uniformisani policajac – kažu da je isti nekoliko puta osuđen zbog nasilničkog ponašanja – zoreći se u centru Herceg Novoga silom koja mu je u posjedu i koju je kadar upotrijebiti, lomio kosti Slavku Peroviću i onda mu, onesviješćenom, stavio lisice.

Za tako nešto smo morali sačekati 22 godine. I Crnu Goru, „lidera u regionu“ u kojoj je **Filip Vujanović** predsjednik države, **Igor Lukšić** predsjednik Vlade a **Milo Đukanović** njihov predsjednik. I, eto, dočekali smo.

„Ono što mi se desilo na Škveru je klasična policijska namještaljka“, komentarisao je Slavko Perović nakon što su ga pustili iz policijske stanice i otpustili iz *Opšte bolnice* u Meljnama nakon ljekarskog pregleda.

Milo Đukanović je, valjda, jedini partijski lider koji se nije oglasio povodom prebijanja Slavka Perovića. Možete reći kako to nije fer. A možete priznati da on makar nije licemjerman. On ne stavlja obloge tamo đe njegovi lome kosti

Crnogorski zvaničnici nijesu propustili priliku da ponude svoju interpretaciju policijskog terora na gradskom šetalištu u Novom. „Već je počela da radi unutrašnja kontrola“, obradovao nas je **Ivan Brajović**, ministar unutrašnjih poslova poželjevši „brz i uspješan oporavak gospodinu Peroviću“. Nešto slično saopštio je i v.d. direktora Uprave policije **Božidar Vuksanović**. I on je,

Filip Vujanović, prije svega samome sebi, nikada neće moći da odgovori na pitanje da li je i on, kao nekadašnji ministar policije koji je u Skupštini čitao izvode iz sabranih djela anonimnih policijskih špijuna i podmetača, podstakao Božidara Jaukovića na nasilje prema Slavku Peroviću?

kaže, Peroviću poželio dobro zdravlje. „Što se tiče policajca **Božidara Jaukovića** postupak će biti proveden u skladu za Zakonom i Uprava policije će sve svoje aktivnosti zasnivati na utvrđenim činjenicama“, rekao je Vuksanović novinarima. Suštinu je prečutao.

Kako je moguće da višestruki nasilnik nosi uniformu crnogorske policije? Ko je odgovoran za taj propust i kako je kažnjen? Informacija da je Jauković suspendovan ne znači baš ništa. Zapravo, javnost još očekuje informaciju da je suspendovan autor policijskog saopštenja koji je, „ničim izazvan“, sa svima nama podijelio informaciju (tačnu ili ne) o tome koliko su promila alkohola u krvi imali ljudi koji su sjedjeli u kafani. Kršeći Zakon o zaštiti ličnih podataka.

To je Zakon na koji su se nadležni iz Uprave policije pozvali kada su odbili da MANS-u odgovore na pitanje da li je i koliko puta **M. Č.**, sin državne tužiteljke i službenik u Osnovnom tužilaštvu u Podgorici, zadržan na trijeznenju nakon što je ustanovljeno da vozi pijan. Zbog tog propisa, takođe, ne znamo koliko je i kome **Taksin Šinavatra** platio da bi dobio crnogorsko državljanstvo i biometrijski pasoš. Zakon ne važi za Slavka Perovića.

Ako je već do esnafske solidarnosti, ne mora autor sramotnog saopštenja da trpi bilo kave konsekvence. Dovoljno će biti da Vlada razriješi i onako nezakonito imenovanog direktora Uprave policije a da resorni ministar, slijedeći princip komandne odgovornosti, podnese ostavku.

Vratismo se Vladi. **Milan Roćen**, ministar inostranih poslova, poslovično suzdržan i oprezan zbog različitih informacija o događaju u Herceg Novom, ipak se usudio da iznese nekakav vrijednosni sud: „To je nešto što ne treba ni državi Crnoj Gori, a ni gospodinu Slavku Pe-

roviću”. Šta ne treba Slavku Peroviću? Slomljena rebra!? Nije Roćen tek tako zaslužio status jednog od najbližih saradnika Mila Đukanovića. I u dobru i u zlu.

I premijer Lukšić se, sve ponavljajući tezu da „to nikome ne treba“, potudio da demonstrira svoju *državničku mudrost*: „Čini mi se da je potrebno obezbijediti civilizovano građansko ponašanje od strane svih aktera u incidentu.” Sporna je Lukšićeva teza da uniformisani nasilnik i tučeni civil dijele odgovornost za počinjeno nasilje. Više od toga, ipak, brine odsustvo spoznaje da premijer nije nadležan za *civilizovano ponašanje* svih građana Crne Gore. Njegova odgovornost su oni koji nose uniformu. I ta odgovornost povlači i neke obaveze. Lukšić ih, izgleda, nije svjestan. Izuzev kada je ugrožen njegov lični interes, kao u *aferi listing*.

Da je drugačije, premijer Lukšić ne bi mjesecima izbjegavao da novinarima odgovori na, čini se, banalno pitanje: čita li on ili neko njegov *Pobjedu* koju uređuje **Srdan Kusovac**, nastavljajući, finansiran našim novcem, tradiciju brutalnog nasilja nad krtičarima režima. Lukšić bi trebao znati – Slavko Perović je među prvima iskusio šta znači zamjeriti se *Pobjedinim* nalogodavcima. Knjige su napisane o tome kako je 90-ih lagala novina kojom su komandovali Milo (Đukanović), **Momir (Bulatović)** i **Svetozar (Marović)**. Koliko je ono hiljada Crnogoraca Slavko Perović obećao **Franju Tuđmanu**?

„Glave svih nas bile su u torbi, svaka džukela je mogla da nas sretne na ulici i ubije i to bi naišlo na sveopšte odobravanje”, opisivao je kasnije Perović ambijent s početka devedesetih čijem kreiranju je *Pobjeda* dala nemjerljiv doprinos.

Još bi nešto morao znati premijer Lukšić. Pisaće se knjige i o njegovoj *Pobjedi*.

SREĆNO BILO O ČEMU SE RADI: Ministar Ivan Brajović i v.d. direktor Uprave policije Božidar Vuksanović

Ako ne vjeruje, neka pita kolegu, potpredsjednika DPS Filipa Vujanovića. Vujanović je svom komentaru događaja u Novom dao i ličnu crtu. Objašnjavajući kako „maksimalno i iz sve snage” osuđuje napad na Perovića, Vujanović je pomenuo kako bivši lider LSCG „zavrijeđuje veliko poštovanje zbog dosljednog zalaganja za ideju državne nezavisnosti”. Još je Predsjednik Crne Gore dodao: „Radi se o slučaju koji zavređuje pun prioritet i maksimalnu ažurnost”.

Sve to nije bilo dovoljno da zaboravimo kako je Vujanović, kao ministar pravde, čutao dok su čelnici SDA hapšeni, mučeni i suđeni u montiranom sudskom procesu; kako je Vujanović, kao ministar policije, ostao nijem na nezapamćen niz nerazriješenih zločina koji je zapljusnuo Crnu Goru. Umjesto toga, ministar policije Filip Vujanović je u Skupštini Crne Gore čitao anonimna pisma protiv Slavka Perovića i njegove porodice. Bilo je to možda i najsramotnije poglavlje crnogorskog parlamentarizma. Ostalo

je zapisano kako je Vujanović tim postupkom „poručio šta je sve rukovodstvo Crne Gore (bilo) spremno da učini da bi se obračunalo s onima koji nijesu bili u istom stroju sa njima – tada velikosrpskim nacionalistima”.

Vujanović, prije svega samome sebi, nikada neće moći da odgovori na pitanje da li je i on, čitajući u Skupštini izvode iz sabranih djela policijskih špijuna i podmetača, podstakao policajca Božidara Jaukovića na nasilje prema Slavku Peroviću?

Državni zvaničnici su papagajski ponavljali da ne znaju šta se tačno dogodilo prošle srijede. Ovdašnjim nevladinim organizacijama bilo je dovoljno nekoliko sati da u svojim bazama podataka pronađu izvode iz biografije policijskog službenika Božidara Jaukovića. Tako je **Boris Raonić** direktor *Građanske alijanse* (GA)

predočio kako je Jauković nekoliko puta prijavljen Odjeljenju za unutrašnju kontrolu rada policije, i osuđen u najmanje tri slučaja. „Najdrastičniji slučajevi su zbog prebijanja **Miloša Konjevića** iz Herceg Novog i **advokata Ratka Roganovića** iz Nikšića”, podsjetili su iz GA na ono što je vlast htjela da prešuti. Jauković je, prema izvorima *Monitora*, u nastupima bijesa znao pretući i svoje kolege policajce.

Kako je i dalje policajac - u Vladi znaju, ali neće da kažu.

Milo Đukanović je, valjda, jedini partijski lider koji se nije oglasio povodom prebijanja Slavka Perovića. Možete reći kako to nije fer. A možete priznati da on makar nije licemjeran. I ne stavlja obloge tamo đe njegovi lome kosti. Slavko Perović kaže kako Jauković u Herceg Novom radi za dva poslodavca. Zvanično on je službenik Uprave policije Crne Gore. Nezvanično, u službi je **Aca Đukanovića**. Vlast ni o tome nije obaviještena.

Zoran RADULOVIĆ

Predizborna trgovina

Na crnogorskoj političkoj sceni nove maštovite predstave. Hit je prebjeg čete dojučerašnjih pripadnika *Socijaldemagoške* partije neuporedivo moćnijem partneru na vlasti. Iz Krivokapićevog svemu vješto prilagodljivog SDP-a ne dezertiraju svaki dan 32 člana. Neobičan je i razlog za transfer. Njihov politički nerv ne može više da trpi torturu partijskih drugova prema gradonačelniku Podgorice Miomiru Mugoši. Pod dva – kolektivno su pretrčali u DPS „bez ikakvog interesa“.

Iz DPS-a raportiraju da je tolika navala za učlanjenje da više ne znaju šta će sa tolikim brojem dobrovoljaca. Po njihovim dojavama, nije isključeno da će kod Đukanovića prebjeci sva punoljetna Crna Gora. Možda i treba. Da se više ne zavaravamo ko je stvarno opozicija, a ko nije. Eto, do juče se mislilo da je Socijalistička narodna partija najveća opoziciona stranka. Sada je na dobrom putu da se vrati starom jat.

Nije vrijeme za šalu. Javnost ima obavezu da od Srđana Milića lidera SNP-a traži da se izjasni je li njegova partija ušla u proces nepovratne tranzicije za upis u Đukanovićevu vlast. DPS se sprema da na jesenjim izborima provjeri kako funkcionišu njegovi mehanizmi za kontrolu svih segmenata društva. Ovakav, tranzicioni SNP, može osujetiti mogućnost dogovora opozicije i svih alternativnih grupa o zajedničkoj strategiji.

Opozicija uskoro mora imati usaglašene, precizne uslove bez čijeg ispunjenja neće izaći na izbore. Izbori u režiji DPS-a, i po njihovim pravilima, samo su nasilje nad slobodnom voljom. Ako se Milićev SNP istinski ne uključi u proces opozicionih dogovora, biće to jasna poruka da je odabrao stranu. Izlazak na izbore po pravilima koje diktira ova vlast je pristanak na sučesništvo u zločinu. Za bojkot režimskih izbora su organizatori i učesnici građanskih protesta. Podržavaju ga i istaknuti crnogorski intelektualci. Svetozar Jovićević misli da su se stekli uslovi da opozicija napusti Skupštinu. SNP se ni o tome ne izjašnjava. Čeka na klackalici i kupuje vrijeme.

Prije svakih izbora vlast se naveliko bavila trgovinom i ucjenama. Nakon serije građanskih protesta ona se sada boji više nego ikad, zato će biti beskrupuloznija nego ikad u kupovini i prepadanju ljudi.

Protiv ovakve uzurpartorske vlasti može se boriti samo udruženo. Pored novih formi građanskog otpora, koji će ubuduće biti organizovan i izvan Podgorice, na ruku alternativnim snagama idu i promjene u stavu o crnogorskim vlastima relevantnih evropskih adresa. Đukanović nije više igrač na kojem se

jednoznačno tipuje. Građanski protesti su pružili sliku mogućnosti drugačije Crne Gore, koja neće biti podanička ni prema centrima moći izvan nje ni u njoj.

Istiće vrijeme samozamajavanja. Tri članice EU - Švedska, Holandija i Francuska protive se da se Crna Gora uskoro „popne stepen više na putu

ka EU“. Razlog poznat: Crna Gora nije kadra da se ponese sa organizovanim kriminalom. To su činjenice. No, bila bi veoma loša vijest za sve nas ako Crna Gora ne dobije datum za pregovore o ulasku u EU. Ima znakova da vlast baš to želi: da nas drži izvan evropskih tokova, a vlada po svojim pravilima. Zato sve demokratske snage treba da upute poziv međunarodnoj javnosti da njeni predstavnici ne kažnjavaju Crnu Goru, a rade u korist režima. Neki predstavnici međunarodne zajednice su se ovih godina znali ponašati kao Đukanovićevi lobisti.

Riječi nijesu dovoljne. Oni koji ne žele da žive u okvirima organizovanog kriminala pod zaštitom vlasti i koji žele Crnu Goru integrisanu u EU moraju pokazati snagu i dati garancije da su kredibilna alternativa. U protivnom, prilike da nešto učinimo za sebe proći će mimo nas. Smjenjivaće se nove afere i egzotični junaci. Trenutno je u modi Muhamed Rašid, takoreći naš čovjek i biznismen. Za neupućene – palestinske vlasti jure bivšeg Arafatovog savjetnika zbog milionske pronevjere.

Takvi nama trebaju. Strateški Rašid je prije pet godina kupio vojni kompleks Skočidevojka u Reževićima od domaćeg biznismena Zorana Bećirovića za 41,7 miliona eura. Pride, gospodin Rašid je u prisnim neoliberalnim odnosima sa ocem našeg vrlom novog svijeta Veselinom Vukotićem.

Samo je pitanje hoćemo li dozvoliti da nam oni ovakvi, nakon što su tolike godine ponižavali nas, ponižavaju djecu i unuke.

Piše: Veseliko KOPRIVICA

DPS se sprema da na izborima provjeri kako funkcionišu njegovi mehanizmi za kontrolu svih segmenata društva. Tranzicioni Milićev SNP može osujetiti mogućnost dogovora opozicije i svih alternativnih grupa o zajedničkoj strategiji

CKB keš kredit *plus*

Dopunite Vaš budžet...

- + od **0,95%** mjesečna kamatna stopa
- + čak i do **5.000 EUR bez žiranata**
- + **0% provizija** odobravanja i isplate kredita

- **CKB keš kredit plus** namijenjen je svima vama koji trebate dodatna novčana sredstva čak i uz mogućnost odobravanja **do 5.000 EUR bez žiranata**, a u toku promotivne akcije biće isplaćen direktno na Vaš CKB transakcioni račun **bez provizije odobravanja...**
- Tokom promotivne akcije kamatne stope su **od 0,95% mjesečno** odnosno od 11,99% na godišnjem nivou.*

CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA
member of **otp** group

www.ckb.me

*Informacija o ovom proizvodu nije potpuna. Nominalne kamatne stope (NKS) jednake su efektivnim (EKS) i na godišnjem nivou iznose od 11,99%. Iznos mjesečne kamatne stope izračunat je prema konformnoj metodi. Odobravanje CKB keš kredita zavisi od bodovanja prema internim kriterijumima Banke i Opštih uslova poslovanja. Banka zadržava pravo promjene uslova tokom trajanja promotivne akcije kao i pravo promjene perioda trajanja. Za više informacija o CKB keš kreditima, uslovima i načinu apliciranja posjetite najbližu filijalu CKB-a, naš website www.ckb.me ili pozovite CKB Call Centar 19894.

AFERA TELEKOM, DOPUNJENO IZDANJE

Svi čuvari tajni

Nakon usvajanja prijedloga izmjena i dopuna odgovarajućih zakona, uslijediće parlamentarna istraga o korupciji u privatizaciji nekadašnje državne telekomunikacione kompanije. Prvi put nakon obnove nezavisnosti aktiviraće se skupštinski anketni odbor. Čl. 109 Ustava Crne Gore predviđa da parlament možda formira „anketni odbor radi prikupljanja informacija i činjenica o događajima koji se odnose na rad državnih organa”.

Iako nema spora o tome da li je bilo jednog ili više krivičnih djela počinjenih u prodaji *Telekoma Crne Gore* – kasnije preimenovanog u *Crnogorski Telekom* (CT) – Vlada, DPS, donekle i SDP, lansiraju izjave zabrinutosti da će anketni odbor možda ometati rad Specijalnog tužilaštva.

No, domaće tužilačke istrage – jednu je vodila **Vesna Medenica** a prezentnu **Đurđina Ivanović** – od 2006. nijesu dale nikakve rezultate. U međuvremenu, *Magyar Telekom* (MT), većinski vlasnik CT-a, o poravnanju pred Okružnim sudom za južni distrikt Njujorka je 29. de-

Crnogorski državni aparat, prije svega tužilaštvo, ispisuje hronologiju zataškavanja slučaja *Telekom*, u kojem su mračne uloge odigrali **Vesna Medenica**, **Vujica Lazović**, **Ana Kolarević**...

cembra 2011. u potpunosti priznao da su trojica njihovih direktora osmislili i realizovali kriminalne šeme.

MT se u nagodbi sa američkim vlastima obavezao da će svaka izjava advokata, agenata, zaposlenih, direktora i drugih funkcionera kompanije kojom se dovodi u pitanje odgovornost zbog korupcije i u privatizaciji CT-a biti predmet nove američke istrage.

Elek Štraub, **Andraš Balogi Tamás Morvai** su 2005. ispred MT-a,

preko lažnih konsultantskih ugovora u vrijednosti od ukupno 7,35 miliona eura, podmitili najmanje dvojicu bivših vladinih zvaničnika koji su bili menadžeri *Telekoma Crne Gore* i advokaticu, sestru „crnogorskog vladinog zvaničnika”.

Kompanija će zbog kriminalnih poslova u Crnoj Gori, takođe i u Makedoniji, skupa sa *Deutsche Telekomom* platiti 95 miliona USD kazne, što ilustruje težinu priznanja rukovodstva MT-a. No, to možda nije konačan bilans novčanih kazni koju će platiti u SAD-u, jer se nagodba odnosi samo na odustajanje od krivičnoga gonjenja. Odlučne da zaštite svoje zakone, firme i građane koji investiraju na tamošnjoj berzi, američke vlasti su nagodbi uprkos inicirale parnicu protiv MT-a zbog kršenja *Akta o korupciji u inostranstvu*.

Crnogorski državni aparat – prije svega tužilaštvo – ispisuje hronologiju zataškavanja. Još prije šest godina su rani nalazi o poslovanju MT-a, koje je sačinio revizor *PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló és Gazdasági Tanácsadó Kft*, nagovještavali da troškovi „ugovora” oko privatizacije CT-a nemaju nikakvo poslovno opravdanje.

Činjenice su dospje-

VJEŠTAČIO PRIVATIZACIONE „KONSULTANTSKE UGOVORE”, UBRZO GA POSTAVILI ZA PREDSEDNIKA SAVJETA ZA PRIVATIZACIJU: Vujica Lazović

MONITORING

le u javnost, pa je MT o tome dostavio jula 2006. „obavještenje” **Zoranu Đikanoviću**, odnosno Komisiji za hartije od vrijednosti (KHOV). Đikanoviću je i generalni direktor mađarske Agencije za nadzor finansijskih usluga ukazao da izvještaji MT-a za 2005. nijesu usvojeni „zbog ispitivanja dva ugovora”.

Prethodno je Đikanović ignorisao upozorenja da se akcijama CT-a u jednoj transakciji suprotno Zakonu o hartijama od vrijednosti prometovalo po različitim cijenama. KHOV je u to vrijeme mirno posmatrala i trgovinu akcijama MT-a na crnogorskim berzama, što je suprotno propisima, jer kompanija nije imala verifikovane izvještaje za prethodnu poslovnu godinu.

U svakom slučaju, KHOV je, postupajući po dopisima iz Mađarske, sredinom 2006.

obavila kontrolu CT-a. Javnost nije obaviještena da je pronašla neregularnosti u poslovanju. „U vezi sa drugim navodima, za koje KHOV nije ovlašćena da vrši nadzor, obratili smo se nadležnoj instituciji”, izvijestio je Đikanović.

„Nadležna institucija” je bila – Vesna Medenica, tada vrhovna državna tužiteljka. Ona je 19. jula 2006. dobila zahtjev KHOV-a br. 01/-I-977/I-06 da izvrši provjere dva sporna ugovora: *Telekoma a.d.* i *Sigma Inter Corp.* od 6.

aprila 2005. i *Moneta d.o.o.* i *Rawleight Trading S.A.* od 27. oktobra 2005. godine.

Interesantno je da je Medenica predmet zaveden pod *Kir.br.339/06*, na postupanje lično preuzela. Očigledno je za to imala skriveni razlog. Jedan od spornih ugovora koji je trabalo da istražuje u prekrivičnom postupku, se odnosio i na „sestru”, po svemu sudeći **Anu Kolarević**.

Medenica i Kolarevićeva nijesu samo kolegice sa studija na Pravnom

fakultetu u Titogradu.

U temperamentnim izjavama i pisanom reagovanju – nakon što smo u *Monitoru* 20. januara o.g. u tekstu *Falsifikovala istragu* analizirali okvirne činjenice o njenoj ulozi u pokušaju zataškavanja ove kriminalne afere – aktuelna predsjednica Vrhovnog suda nije sporila da je istraživala i ugovor između *Telekoma a.d.* i *Sigma Inter Corp.* vrijedan 580.000 eura.

Taj ugovor, kako se vjeruje, odnosio

USRED
PRETKRI-
VIČNOG
POSTUPKA
O LAŽNOM
UGOVORU
ANE KOLA-
REVIĆ OD
580.000
EURA U PAR-
LAMENTU
IZJAVILA DA
JE „SREĆNA
ŠTO JE NJEN
PRIJATELJ”:
Vesna Me-
denica i Ana
Kolarević

LAZOVIĆ, PR ILI ORTAK

Vujica Lazović, koliko je poznato, najkasnije od juna 2004. do odluke SDP-a da se donekle distancira od privatizacije *Telekoma Crne Gore*, bio je član vladine Tenderske komisije i Nadzornoga odbora za praćenje privatizacije. On je potom i u svojstvu vicepremijera i ministra za informaciono društvo i telekomunikacije promovisao poslovne interese CT-a na način da ih je teško razlikovati od klasičnog PR-a ili solidarnog poslovnog ortaka.

Lazović je saopštavao: „Nakon otprilike mjesec dana korišćenja, bez razmišljanja sam se odlučio da nastavim da koristim ADSL (*servis CT-a*– prim.a). Odlučio sam se za M paket... I brzina i protok podataka su dovoljni i za mene i za članove moje porodice” (*Vijesti*, 22. jun 2005);

„Lazović je saopštio da je *T-com* već snizio cijene in-

ternet usluga u cilju razvoja informatičkog društva... On je saopštio da je CT najveći vladin partner u razvoju servisa elektronske vlade i ostalih velikih informatičkih projekata” (*Republika*, 4. septembar 2008);

„Lazović smatra da ne treba donositi konačnu odluku na osnovu samo jedne loše privatizacije, jer ima itekako pozitivnih primjera kao što su... i *Telekom*” (RTCG 1, 13. januar 2010);

„Predstavnici Ministarstva za informaciono društvo i CT-a potpisali su juče ugovor o pružanju telekomunikacionih usluga za potrebe korisnika državnog budžeta... Ugovor su potpisali potpredsjednik Vlade i ministar, Vujica Lazović, predsjednik Odbora direktora *Telekoma* **Daniel Sasi** izvršni direktor kompanije **Slavoljub Popadić**... 'Na dan potpisiva-

se na angažman Ane Kolarević, kao i još jedne advokatske kancelarije iz Podgorice. Za razliku od Medenice, koja tvrdi da je ugovor čist, američka Komisija za hartije od vrijednosti (SEC) u svom aktu koji je sastavni dio sudskih spisa o nagodbi od 29. decembra 2011, tvrdi da je lažan – da maskira plaćanje mita „zvaničnika”; izričito piše da „sestra” nije pružila nijednu pravnu uslugu navedenu u „konsultantskom ugovoru”. SEC za „sestru” navodi kako je „dio ili cijeli iznos od 580.000 eura dobila preko posrednika u Njujorku”. Na sajtu njujorške agencije za prodaju nekretnina objavljeno je da je godinu kasnije sin Ane Kolarević, tada student, kupio stan u Njujorku za 877.500 USD.

To nas dovodi do Vesne Medenica, koja *urbi et orbi* usred pretkri- vičnog postupka po predmetu *Ktr.br.339/06* u crnogorskom parlamentu 30. novembra 2006. obznani: „Srećna sam što sam prijatelj Ane Kolarević žao mi je što se češće ne viđamo!”

Medenica se, što je takođe indikativno, obratila **Vujici Lazoviću**, tadašnjem dekanu Ekonomskoga fakulteta u Podgorici, zahtijevajući da zbog vještačenja „konsultantskih ugovora” oformi stručni tim „koji će dati odgovore na sporna pitanja”.

Pravni osnov za angažovanje Lazovića je pronašla u čl. 107

Zakona o državnom tužilaštvu, koji predviđa da „državni tužilac može angažovati lice koje raspolaze potrebnim stručnim znanjem, odnosno obrazovati stručni tim ili stručno radno tijelo radi razjašnjenja pojedinih stručnih pitanja koja se pojave u njegovom radu”.

Medenica je dostavila „konsultantske ugovore”, za koje je predviđena i novčana naknada, dekanu Ekonomskoga fakulteta, iako je ova univerzitetska jedinica sa CT-om u poslovnoj obligaciji. Prema paragrafu 7.4 *Pružanje usluga* o prodaji te kompanije između Vlade i MT-a, Univerzitetu Crne Gore od 1. aprila 2005. CT je na period od 20 godina obezbijedio besplatno korišćenje LAN i konekcijskih kapaciteta. Ugovor je uslovan, jer ga CT može raskinuti u

svakom trenutku.

Lazović je oformio „stručni tim”, koji su sačinjavali profesori iz Podgorice **Milorad Jovović** i **Milan Lakićević**, te **Nebojša Šarkić** iz Beograda. Najmanje dvojica članova „stručnog tima” su lično, direktno ili indirektno, povezani sa poslovima oko CT-a.

Iz dokumenta *Informacija o poslovanju FZU Atlas mont a.d. za period januar – mart 2008*, koji je 19. juna 2008. dostavljen KHOV-u, doznaje se da je prof. dr Milorad Jovović, tadašnji i aktuelni dekan Ekonomskoga fakulteta u Podgorici, član Nadzornog odbora ove firme u vlasništvu **Duška Kneževića**, koji je do grla umiješan u transakcije sa CT-om.

FZU Atlas mont je prodavao svoje manjinske akcije u privatizaciji CT-a: ukupno 3,3 odsto akcija za 3,5 miliona i dodatnih 468.000 eura od Vlade. Za *Fiesta Investments Ltd*, koja je sklopila jedan od četiri „konsultantska ugovora” za 4,47 miliona eura, objavljeni su podaci da je takođe povezana sa Kneževićem. Njegova firma *Fin invest* bila je investitor izgradnje sadašnje zgrade centrale CT-a. Nezavisno od angažmana u *FZU Atlas monta* i Kneževića, Milorad Jovović posjeduje svoje akcije CT-a.

Drugi član Lazovićevog tima, prof. dr Milan Lakićević, u istom periodu je bio u *FZU Aktiva Integra*. Iz dokumenata

nja ovog ugovora napravili smo uštedu od 300.000 eura, a na godišnjem nivou ta ušteda biće, ako uzmemo u obzir i procjenu ostvarenih benefita, oko 2,4 miliona eura”, rekao je Lazović” (*Dan*, 15. maj 2010);

„Lazović smatra da otvaranje parlamentarne istrage o aferi *Telekom* sada nije najbolji potez, jer bi se mogao protumačiti i kao svojevrsni pritisak na tužilaštvo” (TV IN, 14. januar 2012);

„Vlada će obezbijediti neophodne uslove za stabilno funkcionisanje CT-a, dok je proces utvrđivanja odgovornosti u postupku privatizacije te kompanije u nadležnosti drugih organa, poručio je juče potpredsjednik Vlade Vujica Lazović” (*Pobjeda*, 26. januar 2012);

„Skoro sve telekomunikacione kompanije u svijetu su privatizovane, tako da je privatizacija *Telekoma* bila logičan korak, jer sa dobrim privatnim vlasnikom možete da

koristite nove servise a Crna Gora kao malo tržište idealna je za njihovo testiranje, ocijenio je potpredsjednik Vlade Vujica Lazović” (*Dnevne novine*, 10. mart 2012).

Vujica Lazović je, ispred Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije, od 2010. sklapao višemilionske jednogodišnje ugovore sa CT za nabavku usluga zakupa telekomunikacionih linkova za prenos podataka na bazi internet protokola.

No, Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki je 25. maja o.g. poništila tender koji je Lazovićev ministarstvo raspisalo za nabavku navedenih usluga. Zbog poništenja tendera i činjenice da CT nije dobio taj posao, Lazovićev ministarstvo 26. maja o.g. saopštava da predstoji katastrofa, jer bi „bez interneta, e-maila, razvijenih informacionih sistema jedno vrijeme mogla biti cijela državna uprava”...

CRNA GORA
Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki
Broj: UP 0903-294/2 - 2012
Podgorica, 25.05.2012. g.

Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki na osnovu člana 139 tačka 6, člana 144 i člana 132 Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG”, br. 42/11), u postupku kontrole postupka javne nabavke po pozivu Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije broj 052-01-242/5-12 od 08.02.2012. g. na otvoreni postupak javne nabavke za nabavku usluga zakupa telekomunikacionih linkova za prenos podataka na bazi internet protokola (TCP/IP) i zakup linkova određenog kapaciteta za pristup Internetu, za potrebe državnih organa i organa uprave na period od 12 mjeseci po partijama, na sjednici održanoj 24. i 25.05.2012. g., donijela je dana 25.05.2012. g.

RJEŠENJE

Poništava se u cjelini postupak javne nabavke po Pozivu Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije broj 052-01-242/5-12 od 08.02.2012. g. na otvoreni postupak javne nabavke za nabavku usluga zakupa telekomunikacionih linkova za prenos podataka na bazi internet protokola (TCP/IP) i zakup linkova određenog kapaciteta za pristup Internetu, za potrebe državnih organa i organa uprave na period od 12 mjeseci po partijama, jer je sproveden suprotno odredbama Zakona o javnim nabavkama.

RJEŠENJE KOMISIJE ZA KONTROLU POSTUPKA JAVNIH NABAVKI KOJIM SE UKIDA TENDER VUJICE LAZOVIĆA ZA POSAO NAMIJENJEN „TELEKOMU”

o poslovanju objavljenom na sajtu te podgoričke firme za 2008. se doznaje da je Lakićević predsjednik Nadzornog odbora *FZU Aktiva Integra* koji procentualno najveći broj akcija posjeduje upravo u CT-u.

Iako je „stručni tim” Lazovića mogao, prema Zakonu o krivičnom postupku (ZKP), od Vesne Medenice zatražiti dodatna objašnjenja u vezi predmeta vještačenja takvu opciju nije iskoristio. Ne čudi što su – uz stilizovana ograđivanja – utvrdili da su „konsultantski ugovori” regularani u smislu da su sklopljeni uz uredna ovlaštenja i odobrenja rukovodstva kompanije i da je ugovorena cijena po realizaciji isplaćena. Ama, to nikada niko nije ni sporio.

Tada je bilo sumnjivo, a sada u krajnjoj konsekvenci od strane MT-a i napismeno priznato kao kriminalna djelatnost, da su „ugovori” bili paravan za podmićivanje vladinih službenika i „sestre”.

Vujica Lazović se u konkretnom slučaju nalazio u očiglednom konfliktu interesa. On je oko četiri mjeseca nakon što je vrhovna državna tužiteljica dobila zahtjev KHOV-a, tokom vještačenja njegovog „stručnog tima”, postao potpredsjednik Vlade za ekonomske odnose. Još gore po vjerodostojnost vještačenja pod njegovim rukovodstvom, Lazovića su 5. aprila 2007. izabrali za predsjednika Savjeta za privatizaciju!

U svakom slučaju, nakon dostavljanja nalaza vještačenja, Medenica

nominee named in the contract. The official's sister, who was a lawyer in Montenegro, did not render any bona fide services to Magyar Telekom or TCG under the contract. The legal services that the official's sister claimed to have rendered were provided instead, and at substantially lower rates, by Magyar Telekom's in-house and regular outside counsel. Magyar Telekom's counsel had no dealings with the nominal counterparty or the official's sister on any matters.

56. Straub, Balogh, and Morvai caused a Montenegrin subsidiary of Magyar Telekom to make payments of €580,000 under the Sigma Contract. Those payments were falsely recorded as a consulting expense on Magyar Telekom's books and records.

DOKUMENT AMERIČKE KOMISIJE ZA HARTIJE O VRIJEDNOSTI IZ SPISA SUDSKE NAGODBE O PRIZNANJU KORUPCIJE MAĐARSKOG I NJEMAČKOG TELEKOMA KOJI POMIČU PODMIĆENJE „SESTRU”

je, ne preduzimajući nikakvu drugu radnju, obustavila pretrivični postupak i zaključila predmet *Ktr.br.339/06*. Tadašnjeg predsjednika upravnog odbora MT-a je 1. februara 2007. obavijestila da „radnjama posloводства koje je preduzelo sklapanja konsultantskih ugovora, ne postoje elementi bilo kojeg bića krivičnog djela za koje bi se gonjenje preduzelo po službenoj dužnosti”.

Pet godina kasnije, Medenica je „iz razloga ličnog odnosa prema svom dugogodišnjem radu” (!) dostavila januara o.g. spise predmeta *Ktr.br.339/06* američkoj ambasadorici **Sju K. Braun** i Evropskoj komisiji – ambasadoru **Leopoldu Maureru**, a sve zbog „neistine plasirane kroz nedjeljnik *Monitor* o mojoj ulozi u zataškavanju”.

„Nije tačno da je tužilaštvu 2007. dostavljen izvještaj revizora i kroz to, obaveze ispitivanja četiri konsultantska ugovora”, piše Medenica na službenom sajtu *sudovi.me* januara o.g. i dodaje da je „tačno da je revizorski izvještaj završen krajem 2009. i dostavljen VDT-u krajem 2010, kada ja nijesam bila na čelu te institucije”.

Revizorski izvještaji o poslovanju MT-a su i kasnili iz razloga što je kompanija napismeno i javno početkom 2006. izvijestila da su oko privatizacije CT-a „identifikovana dva ugovora čija priroda i poslovne namjere nijesu bile jasno iskazane”. MT je februara 2006. morao da anga-

žuje *White & Case*, nezavisne pravne savjetnike, kako bi obavili unutrašnju istragu o „nelegalnim plaćanjima”, dok su američke vlasti u to vrijeme pokrenule postupak protiv MT-a i *Deutsche Telekom*.

Rukovodstvo MT-a je 21. de-

cembra 2006. objavilo da je „očigledno da su neki zaposleni u MT-u, kao i CT-u i *Monetu* ometali istragu o spornim ugovorima”. „Kompjuterski vještaci iz firme koja je pomagala u istrazi”, saopštio je MT, „otkrili su da deset računara, dodijeljenih sedmorici zaposlenih, sadrže dokaze da su dokumenti izbrisani sa hard diska. Istražitelji su konstatovali da izbrisani elektronski dokumenti uključuju i one koji su u vezi sa spornim ugovorima”. Ništa od toga Medenica nije istraživala.

Čak i prije „njujorške” nagodbe o priznanju krivice i plaćanja astronomske kazne, uprkos komičnom pokušaju Medenice da ih ubijedi kako su čisti, rukovodstvo MT-a je kroz *Finalni izvještaj* Odbora za reviziju od 2. decembra 2009. zaključilo da „nema dovoljno dokaza da se utvrdi da su sedam miliona eura troškova vezanih za četiri konsultantska ugovora... napravljeni za legitimne poslovne svrhe”.

Vesni Medenici se žurilo da dok je VDT zaključi istragu i izda agremane nevinosti. Njena falsifikovana istraga u aferi privatizacije CT-a je *modus operandi* kojim je, kao vrhovna državna tužiteljica od juna 2003. do decembra 2007. pokušavala da zataška i druge kriminalne poslove u prodajama državnih preduzeća.

Vladimir JOVANOVIĆ

BREND BUDVE

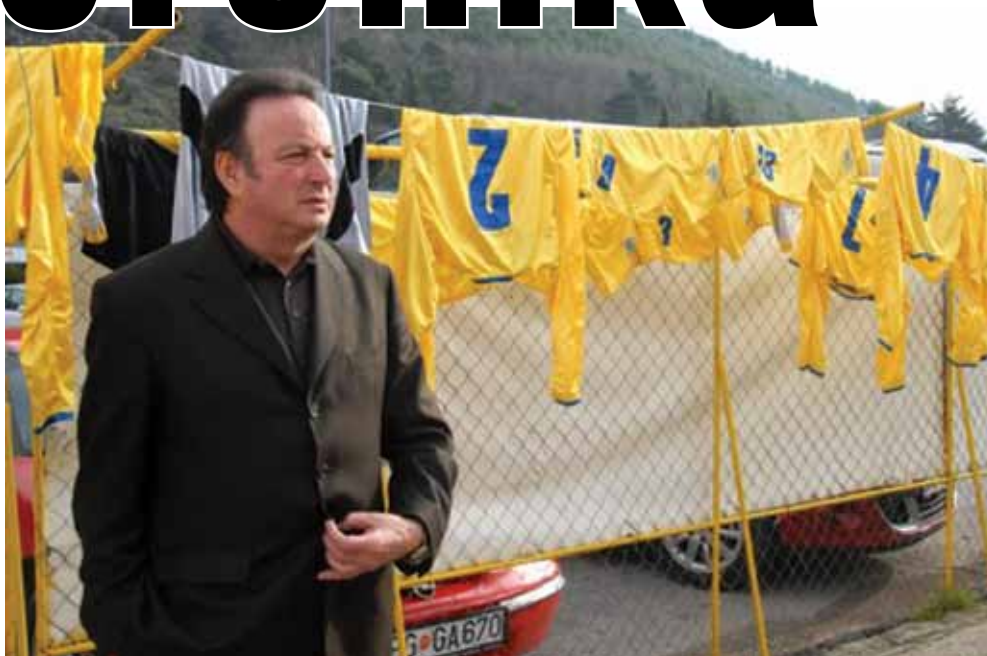
Partija zatvorenika

Ako se raspadne DPS u Budvi, raspašće se i u cijeloj Crnoj Gori, glasila je, otprilike, prijeteća poruka sa sjednice koja je, zatvorena za javnost, trajala gotovo četiri sata

Odnosi između vladajućih elita Budve i Podgorice dovedeni su do usijanja i nikada nisu bili gori nego u ovom trenutku kada sudske presude sa višegodišnjim zatvorskim kaznama pljušte ka turističkoj metropoli i njenim partijskim funkcionerima.

Serijski sudskih odluka po kojima je čak 17 ljudi, visokih opštinskih funkcionera, poslanika i odbornika, direktora i uticajnih članova opštinskog odbora vladajuće stranke po osnovu zloupotreba položaja i nezakonitog postupanja osuđeno na kazne zatvora različitog trajanja, predstavlja nastavak drame koju duži period preživljava ovaj primorski grad čije su prirodne ljepote bile mamac mnogima da se na krilima političke i finansijske moći uključe u poslove koji su, kako se pokazalo, bili u suprotnosti sa zakonom.

Početkom juna stigla je presuda u procesu Zavala u kome je, u relativno kratkom roku, godinu i šest mjeseci nakon spektakularnog

hapšenja, izrečena prvostepena presuda kojom je bivši predsjednik **Rajko Kuljača** osuđen na pet godina zatvora, na četiri godine osuđen je njegov bivši potpredsjednik **Dragan Marović**, brat potpredsjednika DPS-a **Svetozara Marovića**.

Bivši čelnik budvanskog vodovoda i aktuelni poslanik i odbornik DPS-a **Đordije Pinjatić** osuđen je na 3,5 godine zatvora, koliko je dobila i **Natalija Panina**, izvršna

Svi okrivljeni u slučaju Zvala i u slučaju Auto moto su iz redova DPS-a. **Boro Lazović** se suočio sa specifičnom situacijom: na zatvorsku kaznu osuđeno je ukupno 17 funkcionera i uticajnih članova partije kojom u Budvi rukovodi. Svi skupa osuđeni su na 39 godina zatvora

direktorka firme *Zavala invest.* Zatvorskim kaznama od dvije godine osuđeni su i ostali optuženi u ovom procesu **Dragan Žinić**, **Slobodan Đurović**, **Stevan Vučetić**, **Sreten Tomović**, **Novak Stanojević** i **Marko Kaloš-**

tro. Na kaznu zatvora od tri godine i šest mjeseci osuđen je **Dragan Sekulić**, direktor firme *Moninvest*.

Ovakav ishod procesa Zavala, ozna-

čenog kao prvi slučaj korupcije visokog nivoa u Crnoj Gori, koji je privukao veliku pažnju domaće i međunarodne javnosti, izazvao je jak potres u redovima budvanskih socijalista.

Prvi čovjek budvanskog DPS-a **Boro Lazović** ponudio je ostavku na tu funkciju revoltiran izrečenim kaznama i osjećajem sopstvene krivice što partija nije odlučnije stala u odbranu svojih ljudi.

Na burnoj sjednici opštinskog odbora održanoj 8. juna, na kojoj je bilo prisutno više od stotinu članova stranke, iskazano je veliko nezadovoljstvo odnosom centrale prema Budvi koja je „pod stalnom lupom“ i pritiskom kakav u sličnim situacijama u drugim gradovima izo-

glasaju za ovu partiju, kada članove i vodeće ljude te stranke proglašavaju kriminalcima, navodi izvor *Monitora*.

Lazović se na čelu budvanskog DPS nalazi osam godina i kao „čovjek iz naroda“, fudbalski trener po profesiji, uspio je u dva navrata da DPS dovede na vlast u Budvi, sa visokim skorom od gotovo 72 odsto osvojenih glasova.

To nije pošlo za rukom njegovom prethodniku, predstavniku takozvane intelektualne Budve, **Ivu Armenku**, aktuelnom ambasadoru Crne Gore u Grčkoj, koji je izbore izgubio.

Ostavka Lazovića nije naravno prihvaćena, a larma oko podnošenja podsjeća na skup podrške uhapšenim budvanskim čelnicima iz decembra

lica u AMD Budva. Sud je preinačio prvostepenu presudu direktoru AMD **Igoru Trnskom** i **Stevici Dragović**, direktoru Zavoda za izgradnju, i kaznu povećao sa godinu na godinu i po zatvora. **Bojan Karadžić**, **Slobodan Pima**, **Marko Vujović** i **Srdan Stojanović** osuđeni na po godinu dana, dok je **Slavica Dragović** osuđena na šest mjeseci zatvorske kazne.

Svi okrivljeni iz redova su DPS-a, tako da se Lazović suočio sa specifičnom situacijom na zatvorsku kaznu osuđeno je ukupno 17 funkcionera i uticajnih članova partije kojom rukovodi. Svi skupa osuđeni su na 39 godina zatvora.

Mnogi od njih u bliskim su odnosima sa članovima porodice Svetozara Marovića. Pored rođenog brata Dragana, osuđeni su kumovi i prijatelji Marovića, što ogorčene pristalice DPS u neformalnom razgovoru tumače namjerom državnog tužilaštva da pažljivim odabirom slučajeva procesuiraju one u kojima aktivno učestvuju Marovićevi ljudi, čiji bi iskazi mogli dovesti do dokaza o njegovoj umiješanosti u nezakonite radnje. Nakon hapšenja čelnika Budve Marović je izjavio kako je on politička meta hajke na rukovodeći kadar u toj opštini.

Opštinski odbor DPS-a u Budvi jedini je odbor koji je osuđen od svoje partije iako na izborima na svim nivoima postiže, kako kažu, najbolje rezultate. Izvršene su kadrovske promjene u tehničkoj organizaciji DPS-a po kojoj je za koordinatore partije za Budvu nedavno zadužen **Mevludin Nuhodžić**, prije njega taj posao bio je u nadležnosti Sveta Marovića.

Udar na Marovića i njegove ljude, smatraju budvanski socijalisti, logička je greška vrha vladajuće partije, jer je poznati Budvanin neodvojivi dio svega onoga što je DPS kao politička organizacija u posljednjih 20 godina u državnom i političkom smislu postigla.

Pokušaji *Monitora* da od istaknutih lokalnih političara dobije komentar o presudama i previranjima u partiji bili su bezuspješni.

Bivši predsjednik Rajko Kuljača

TRAŽI PRAVEDNO SUĐENJE: Rajko Kuljača

staje. Navedeni su primjeri Podgorice i Ulcinja čiji gradonačelnici **Miomir Mugoša** i **Gzim Hajdinaga** ili nijesu ili su blago kažnjeni kada su donošene presude zbog zloupotrebe službenog položaja

Ako se raspadne DPS u Budvi raspašće se i u cijeloj Crnoj Gori, glasila je, otprilike, prijeteća poruka sa sjednice koja je, zatvorena za javnost, trajala gotovo četiri sata.

U emotivnom obraćanju partijskim drugovima Lazović je obrazložio svoju odluku pored ostalog i time, da nakon svega ne može pozivati građane da

2010. godine.

Tek što su se strasti malo stišale Lazoviću i budvanskim depe-sovcima stigao je iz Podgorice novi udarac. Apelacioni sud potvrdio je i jednim dijelom povećao prethodno izrečene zatvorske kazne optuženima u procesu Auto-moto, koji su proglašeni krivim jer su državnu imovinu Auto moto društva, zemljište u centru grada, prepisali na privatne firme i time pribavili protivpravnu imovinsku korist u iznosu od tri miliona eura.

Osuđeno je sedam zaposlenih

nije bio raspoložen da daje izjave, uz napomenu, da zbog njega niko ne treba da podnosi ostavke i da bi bolje bilo da se traži da im se pravedno sudi.

Poslanik Đorđije Pinjatić svoju izjavu nazvao je iskazom ogorčenog čovjeka koji ne smatra da zaslužuje bilo kakvu kaznu, a najmanje rigoroznu kakva mu je odmjeren. On je demantovao navode u štampi da je podnio ostavku na mjesto poslanika i kazao da nema namjeru da vrati mandat u skupštini ni napusti članstvo u partiji jer želi da nastavi borbu za istinu.

Na telefonske pozive *Monitora* nisu se odazvali Boro Lazović ni Mevludin Nuhodžić.

Budvani su kritikovali izjave ministra **Predraga Sekulića** o Budvi kao urbanistički uništenom gradu i graditeljskom ruglu pa je Lazović postavio pitanje: „Kažite mi koji Budvanin ima hotel u Budvi, ko od nas gradi solitere, apartmanske komplekse? Sve to rade ljudi koji nijesu iz ovoga grada i kojima su date dozvole da to rade“.

Lazović je ocijenio da se Budvani kažnjavaju samo zbog namjere da grade.

Ali je zaboravio da je i sam zajedno sa odbornicima iz redova DPS zdušno podržao sve planove koji su od Budve napravili grad kula i solitera u koje su uzidani svi ti kritikovani gabaritni objekti. Uostalom, na parcelama koje on po raznim osnovama kontroliše, ucrtana su čak tri solitera duž Sloven-ske obale.

Polovina onih koji kritikuju izjave ministra održivog razvoja o Budvi kao urbanističkom ruglu, zvalo je ministra Sekulića za intervencije, ucrtavanje zgrada i spratova i on im je, kako kaže anonimni sagovornik *Monitora*, po pravilu izlazio u susret.

I tako, zgrada ovom, soliter i kula onom zaslužnom članu, tek Budvu

Osuđeni su brat, kumovi i prijatelji **Svetozara Marovića**. To pristalice DPS u neformalnom razgovoru tumače namjerom tužilaštva da procesuiraju slučajeve u kojima učestvuju Marovićevi ljudi, čiji bi iskazi mogli dovesti do njega. Nakon hapšenja čelnika Budve, Marović je izjavio kako je on politička meta. Za koordinatore partije za Budvu u centrali je umjesto Svetozara Marovića zadužen **Mevludin Nuhodžić**

uništiše zajedničkim snagama DPS-a Budve i Podgorice.

Budva je uprkos svemu - brend, bio je komentar predsjednika **Lazara**

Radenovića na skandalozne izjave ministra Sekulića da već uništen grad treba pustiti da propadne do kraja.

Budva kao prepoznatljiv brend, biser je među ispraznim frazama, parolama i blefovima budvanskih čelnika kojima su godinama zasipali javnost. Od opsena o Budvi kao Monte Karlu, Nici ili Dubaiju, sa vodenim gradom, pasarelama preko mora, hotelima *Hilton*, *Šeraton*, *Meriot*..., ludim zabavama i inim čudima, koncertima *Rolingstounsa* i **Madone**, koji su na kraju platili poreski obveznici, stiglo se do prazne opštinske kase, milionskih dugovanja i odogovornosti.

Baš kao u poznatom slučaju španskog ljetovališta Marbelja o kojem je *Monitor* pisao. Slične aktivnosti urbanističke mafije tokom investicionog buma u ovom turističkom gradu u Španiji zaustavljene su kada je federalna vlast jednog ranog jutra pohapsila kompletnu gradsku upravu sa sve katastrofom, advokatima i policijom.

Budva jeste brend, ali u posve negativnom smislu. Jedan od najljepših primorskih gradova postao je prepoznatljiv po ružnoći, bespravnoj gradnji, golim okom vidljivoj korupciji i brojnim aferama, po najluđim kućama i fasadama izgrađenim bez smisla i reda i seoskim sokacima umjesto ulica.

To je brend jeftine ponude svake vrste, primitivne i vulgarne zabave sa golim plesačicama oko šipke u lokalima duž glavne promenade, brend šarenih tezgi i šankova, zaglušujuće muzike i gužve zbog koje fini gosti Budvu odavno zaobilaze.

Branka PLAMENAC

Grad opustošen, familija zbrinuta

U Nikšiću, kao i u državi, rastu dugovi i bogatstvo probranih familija. Radojičićevi najbliži srodnici uprkos krizi pokazuju izuzetan preduzetnički duh. Loše vrijeme ne osjećaju ni lokalni *biznismeni*, poslovni partneri grada, koje policije regiona dovode u vezu sa organizovanim kriminalom

Nebojša Radojičić, gradonačelnik Nikšića, upriličio je početkom mjeseca prijem za fudbalere *Čelika*, nakon njihove pobjede. Posebno se tom prigodom zahvaljivao novom vlasniku kluba Ranku Raduloviću.

„Ovo je jedan od najljepših trenutaka u mom poslu i od srca vam čestitam na istorijskom uspjehu. Zahvalnost osim igračima i treneru dugujemo i upravi, a posebno vlasniku i glavnom finansijeru Ranku Raduloviću” kazao je Radojičić. Riječi hvale Raduloviću uputili

su i prisutni Radojičićevi saradnici. Gradske vlasti su donedavno upravljale *Čelikom*, koji je bio na izdisaju.

Ranko Radulović je nikšićki *biznismen* sa podebelim i raznovrsnim kriminalnim dosijeom, od ubistva

Jedan od poznatih poslova nikšićke uprave je onaj sa Branom Mićunovićem i Savom Grbovićem, koji su prije tri godine za pet miliona eura preuzeli nikšićko staro pozorište kako bi izgradili tržni centar od čak 20 hiljada kvadrata. Ništa još ni od pozorišta ni od tržnog centra

FAMILIJARAN: Nebojša Radojičić

do nelegalne gradnje. Tužilaštva regiona teretila su ga i za šverc cigareta. Istovremeno, uvaženi je partner gradskih vlasti u različitim poslovima, od fudbala do građevinskih poslova. Radojičić nije prvi DPS gradonačelnik koji ima lijepu riječ za lokalnog biznismena koga povezuju sa organizovanim krimi-

nalom. Ili to tako prosto stvari stoje u mafijaškim državama, kako je Crnu Goru okarakterisao američki *Forin afers*.

Prema podacima privrednog suda Radulović je vlasnik građevinske firme *Tani*. Ta kompanija radila je put Nikšić-Risan, a bila je angažovana i na saniranju posljedica eksplozije u obližnjem Viru, kada je eksplodiralo skladište firme *Buster*, vlasnika **Saše Božovića**, bliskog rođaka **Mila Đukanovića**. Radulović je, prema podacima Uprave za nekretnine, odlukama državnih organa preuzeo nikšićko staro pazarište koje se prostire na oko četiri i po hiljade kvadrata.

Široj javnosti Radulović je poznat i po aferi Lipci, kada je na obali Kotora mjesecima nasipao more, naočigled lokalnih i državnih vlasti. Na sudu je kažnjen sa tek nekoliko mjeseci zatvora.

U rodnom Nikšiću, međutim, nije nikada kažnjavao zbog nelegalne gradnje ili uzurpacije prostora. Visoka betonska ograda oko njegove porodične kuće u Nikšiću stigla je skoro do balkona obližnje zgrade.

Na izradi urbanističkih planova i projekata angažovana je Radojičićeva supruga **Nada**. Otkako je muž postao gradonačelnik, Nada je krenulo. Njena zarada je sudeći prema podacima sa sajta Komisije za borbu protiv konflikta interesa, od 2005. godine, kada je Nebojša Radojičić izabran za gradonačelnika, poprilično uvećana. Ona je te godine primala 400 eura. U prošlogodišnjem imovinskom kartonu, gradonačelnik je prijavio da supruga osim 550 eura plate koju zarađuje u SO Nikšić, prihoduje i 1900 eura godišnje u opštinskoj Agenciji za urbanizam i planiranje, 1500 eura od revizije projekata i 1000 eura od nadzora.

Nije se samo Nada Radojičić prenula otkako joj je suprug postao vlast. Na mjesto glavnog administratora grada nalazi se gradonačelnikov rođak **Ljubomir Radojičić**. To radno mjesto jedno je

od poželjnijih u opustošenom gradu kakav je Nikšić. Radojičić rođak, glavni administrator grada, nije da samo prima solidnu platu od 920 eura. On je za sedam godina koliko je na tom radnom mjestu uspio da dođe u posjed urbanističke parcele koju je prodao prošle godine za 120 hiljada

Zarada Radojičićeve supruge Nade je od 2005. godine, kada je primala 400 eura i kada je suprug izabran za gradonačelnika, poprilično uvećana. Ona osim 550 eura plate u SO Nikšić, prihoduje i 1900 eura godišnje u opštinskoj Agenciji za urbanizam i planiranje, 1500 eura od revizije projekata i još dodatnih 1000 eura od nadzora

eura. Radojičići izgleda familijarno vole fudbal, pa je glavni administrator grada u kartonu iz 2009. godine upisao funkciju u upravi FK *Sutjeska*, čiji je raniji vlasnik bio **Branislav Brano Mićunović**, Nikšićanin kojeg policije regiona označavaju kao vođu organizovanog kriminala u Crnoj Gori i regionu.

Radojičićima je beričetno otkako je gradonačelnikova partija na čelu države i grada, ali Nikšić sve više i vidnije propada. Plata se u gradu pod Trebjesom još jedino može zaraditi u lokalnoj administraciji, ne računajući konobarisanje i one mrvice koje su ostale od privrede, poput *Željezare i Rudnika Boksita*, koji danas *špašava* takođe poznati lokalni biznismen **Miodrag Daka Davidović**. Onima koji ne us-

piju da se zaposle u administraciji ostaje da se nadaju sreći, i igraju lutriju i sportske kladionice koje su u formalnom vlasništvu Nikšićanina **Save Grbovića**, bliskog saradnika Branislava Mićunovića.

Nebojša Radojičić je u *Republici*, ugašenom listu *familije*, 2007. godine objašnjavao kako je broj nezaposlenih otkako on i depeesovci upravljaju gradom, smanjen sa oko osam hiljada na tri. Nije međutim objasnio da je tih pet hiljada većinom zapošljeno u lokalnoj administraciji, koja se uvećava iako je zahtjev EU obrnut. Radojičić, slab

na nezaposlene, popunio je administraciju tako da neki moraju sjedjeti u hodnicima. Nikšićke vlasti odavno kubure sa isplatom zarada narasloj administraciji.

PARTNER GRADSKIH VLASTI:
Ranko Radulović

Lokalna opozicija odavno upozorava da mnogi poslovi gradonačelnika služe tek za popunjavanje rupe u budžetu i isplatu plata narasloj administraciji, te da se ne razmatra da li su oni od javnog interesa za grad. Jedan od takvih poslova je onaj sa Branom Mićunovićem i Savom Grbovićem, koji su prije tri godine za pet miliona eura preuzeli nikšićko staro pozorište kako bi izgradili tržni centar od čak 20 hiljada kvadrata. Gradska kasa međutim još čeka 1,7 miliona eura koliko

Grbović i Mićunović treba da uplate za komunalije, a Nikšićani čekaju tržni centar. Na mjestu nekadašnjeg pozorišta, u samom srcu grada, sada se nalazi rupa ostala nakon rušenja pozorišta, koje je bilo svojevrsni istorijski i kulturni spomenik. Sagrađeno je 1924. godine.

Radojičićeva lista obećanja rasla je sa dugovima grada. Mnogi od obećanih projekata čekaju realizaciju. Tako gotovo svake godine gradonačelnik kaže da će baš te godine biti riješena „rak rana” grada, nikad završeni Dom revolucije, stakleno čudovište u centru grada. I dalje je tamo.

On je u aprilu ove godine saopštio da Opština trenutno duguje 15 miliona eura. „Nijesmo najzaduženija opština”, tješio je sugrađane. Još ranije su mediji pisali da je gradska vlast podigla ogromne kredite i za-

Radojičićev rođak, glavni administrator grada, otkako je na toj funkciji imovinu je uvećao za urbanističku parcelu koju je prodao prošle godine za 120 hiljada eura

ložila čak i dvorac Kralja Nikole i druge istorijske spomenike. Prema dostupnim podacima sa sajta Uprave za nekretnine vidi se da je opština založila nekretnine u kojima je smješten Fakultet za sport, zbog kredita kod *NLB banke* u iznosu od oko dva i po miliona eura.

Nikšić kao grad trenutno ide, mogu slobodno reći, uzlaznom, pozitivnom putanjom. Stvaranjem crnogorske države, Nikšić je kao grad dobio na značaju, kao drugi po brojnosti populacije u republici i kao najveća opština po prostranstvu”, govorio je 2007. gradonačelnik. Na kakve je pomake mislio, ostaje nejasno.

U Nikšiću, kao i u državi, rastu samo dugovi i bogatstvo *familija*. Gradonačelnikove i Prve.

Milena PEROVIĆ-KORAĆ

ČEKAJUĆI IZBORE

Debela hladovina

Posljednji parlamentarni izbori bili su 29. marta 2009. Naredni bi, dakle, trebali biti u martu 2013. Mjesecima se, međutim, govori kako će izbori zapravo biti na jesen – u oktobru, pominje se i kraj septembra. Navodno će Demokratska partija socijalista, ako Crna Gora dobije datum pregovora o pristupanju Evropskoj uniji, pokušati da na tom valu osvoji još četiri godine vladanja.

Prema toj računici, do izbora su ostala tri-četiri mjeseca. Dok DPS vrijedno radi, opozicione partije malo čime pokazuju da su tu činjenicu primile k znanju.

Sama izborna kampanja, iz izbora u izbore sve primjetnije, za DPS je tek ukrašavanje već spremljenog delikatesa. Otpjevaju po jednu porciju na sjeveru i jugu i jednu u Podgorici, odvrte neuporedivo skromnije neko nekad reklamne spotove u medijima i – to je to. Njihov stvarni rad počinje i završava se mjesecima prije izbora, podalje od očiju javnosti. Za malo biračko tijelo, kakvo čini Crna Gora važne su i banalne kupovine ličnih katara, ali tajna uspjeha DPS-a krije se u suptilnijim vidovima trgovine. Od milionskih poslova do socijalne pomoći, svaki stub i svaka nit, čine armirani temelj korupcije koja je postala ne samo preovladavajući način, nego često i jedina mogućnost opstanka.

Mjesecima unaprijed, najvažnija karika njihove propagande je tihi šapat da će – ponovo pobijediti. Duša svakog birača u Crnoj Gori zna šta to znači: oni će kontrolisati novce, poslove, zemlju, vodu, vazduh. Svaki otpor je uzaludan, najstrašnija je i najuspješnija poruka vlasti

Živim u Crnoj Gori, dakle, korumpiran sam. Nekako. Neće. Takvu smo zemlju napravili.

DPS više i ne pokušava da ubijedi ljude kako su oni najbolji. Mjesecima unaprijed, najvažnija karika njihove propagande je tihi šapat da će – ponovo pobijediti. Duša svakog birača u Crnoj Gori zna šta to znači: oni će kontrolisati novce, poslove, zemlju, vodu, vazduh. Svaki otpor je uzaludan, najstrašnija je i najuspješnija poruka vlasti.

Manje-više tehničko je pitanje hoće li vladajuća koalicija ponovo nastupiti zajedno ili će Socijaldemokratska samostalno izaći na izbore. Sami su

sebi godinama kopali i na kraju iskopali poziciju da, bez DPS-a ostaju – sirak tužni bez ide ikoga. Najnoviji događaji u Podgorici potvrđuju da postoje samo dva pojavna oblika esdepeovca: kupljen ili marginalizovan. Onima koji su uopšte raspoloženi da se sjete devedesetih pomalo je tužno što se od SDP-a napravila partija koju može da zamijeni **Slaviša Guberinić**. Šta ćeš.

Razgledanje opozicionih slika uoči izbora znatno je komplikovanije, ali boja koja bode oči je – kašnjenje. Opozicija gundā da zakoni propisuju četvorogodišnji mandat i da nema razloga da izbori budu prije proljeća, ali, naravno, nema nikakvu ideju o tome kako odgovoriti na argument vlasti da svaka opozicija jedva čeka izbore, samo naša ih želi što kasnije.

Najjača opoziciona, Socijalistička narodna partija, iako to uporno demantuje, očigledno prolazi kroz unutarpartijske bitke. Podgorički odbor SNP-a pozvao je sopstveno stranačko rukovodstvo da onemoguću namjeru vlasti u Crnoj Gori da se parlamentarni izbori održe u terminu i ambijentu koji samo njoj odgovaraju i da se obezbijedi korektna komunikacija svih antirežimskih snaga.

Zvanično je saopšteno da se Odbor SNP Glavnog grada “upoznao sa ocjenama i zahtjevima članstva o potrebi ofanzivnijeg političkog djelovanja i jasnog isticanja da je SNP od osnivanja bila, i da je ostala na poziciji nepokolebljivog borca za rušenje DPS-SDP režima demokratskim sredstvima”.

„Odbor SNP-a glavnog grada smatra da predsjednik i rukovodstvo SNP-a treba da hitno preduzmu aktivnosti koje pripadaju SNP-u, kao najjačoj i najorganizovanijoj opozicionoj političkoj partiji u Crnoj Gori, kako bi se stvorile pretpostavke za korektnu i odgovornu komunikaciju svih relevantnih antirežimskih snaga, sa ciljem iznalaženja optimalnog modela nastupa na parlamentarnim izborima koji će garantovati pobjedu nad režimom **Mila Đukanovića**“, piše

NA KOJU STRANU: Srđan Milić i Predrag Bulatović

u saopštenju SNP-a.

Podgorički odbor bavio se i predsjednikom poslaničkog kluba SNP-a **Aleksandrom Damjanovićem**. Nijesu pokazali razumijevanje za njegovu „korektnu građansku komunikaciju” sa porodicom Đukanović. Damjanović je, očigledno, postao simbol onakvog SNP-a kakav jedan dio članstva ne želi. Esdepeovanog SNP-a, reklo bi se.

Doduše, predsjednik SNP-a **Srđan Milić** poručio je nakon izbora u Herceg Novom i Tivtu da njegova partija ne smije preuzimati rizik učestvovanja na izborima gdje nijesu obezbijeđeni fer i demokratski uslovi. „Da sam ovo rekao prije lokalnih izbora bio bih optužen sa raznih strana da sam se prepao rezultata. Danas svima jasno poručujem – igrati se demokratije sa SNP-om neće niko”, rekao je Milić.

Pozive na bojkot parlamenta dio opozicije prihvatio je u načelu, ali

ne i u pojedinosti koja bi podrazumijevala napuštanje Skupštine. O eventualnom bojkotu izbora, niko još nije progovarao.

Šta tačno za crnogorsku opoziciju znače *fer i demokratski uslovi* za izbore precizno nije znano. Istinski fer i demokratski bilo bi da pola buduće poslaničke liste DPS-a pristane na fer i pošteno suđenje. Samo je teško izvodljivo.

Poslanički klubovi Nove srpske demokratije i Pokreta za promjene tražili su da posmatračka misija Savjeta Evrope bude proširena za naredne parlamentarne izbore u Crnoj Gori. U tim partijama izgleda su zaboravili kako su posmatrači, nakon izbora 2009. zaključili da su „osjetili dozu pritiska prema običnim građanima, pogotovo onima koji zavise od države, državnih institucija i vlasti, direktno

ili indirektno”, ali da oni ocjene ne mogu da daju na osnovu indirektnih ili neprovjerenih navoda. Generalno, bili su impresionirani demokratskošću izbora u Crnoj Gori. Šef delegacije Parlamentarne skupštine savjeta Evrope **Andreas Gros** izjavio je kako se optužbe o kupovini ličnih karata mogu čuti u svim zemljama u regionu. „Nekada se pitam da li se te

glasine namjerno šire sa ciljem da se destabilizuje razvoj i ometu dalje demokratske promjene”. Svako slovo bi potpisao DPS.

Na prethodnim izborima biralo se između 16 izbornih lista, pola nije ušlo u parlament. Rasutih glasova bilo je, prema ocjenama stručnjaka, između 12 i 15

odsto. Za glasove građana ovoga puta će konkurisati još minimum tri nove partije. To, naravno, ne znači da će baš njihovi glasovi biti oni koje će pojesti DPS. Zvijeri oko hrane nijesu probirljive.

Istinski fer i demokratski bilo bi da pola buduće poslaničke liste DPS-a pristane na fer i pošteno suđenje

Veseljko KOPRIVICA

Samo iz DPS-a ne odlaze

DPS je, uz pomoć SDP-a i mnogobrojnih prebjega, za 20 godina uspio da ostvari ono što u jednopartijskom sistemu nije pošlo za rukom Savezu komunista - sve drže pod svojom kontrolom, od gradske čistoće do akademija. Ranku Krivokapiću podgorički partijski prebjeci mogu biti predskazanje kakva sudbina čeka poslugu kad joj istekne rok. Zaslužio je to

Trideset dva člana Socijaldemokratske partije iz Podgorice prošle nedjelje su napustili tu partiju. Nijesu više mogli da izdrže, boli ih, kažu, politika vrha partije prema glavnom gradu i još više odnos prema gradonačelniku dr **Miomiru Mugoši**.

Razočarani SDP-ovci, anonimno su progovorili za *Pobjedu*: „U podgoričkom odboru SDP su ljudi iz Rožaja, Plava, Berana, Bosne... DPS ima kopču sa narodom, sa Podgoričanima”. Pa u istom stilu: „Svakom građaninu trebalo je da je čast što imamo takvog gradonačelnika, kojeg bi poželjeli i najveći evropski gradovi, a koji svojom sposobnošću može da vodi bilo koju državu”.

Preletači

Kao funkcioner Narodne stranke Predrag Drecun tokom izborne kampanje Narodne sloge 1996. rado je uzvikivao „Vratite pare” i „Milo lopove”. Godine su prošle pa je Drecun shvatio đe su pare i postao je izvršni direktor Prve banke. Kilibarda je još ranije precizno skicirao: „Drecun nije imao ništa protiv da se nađe tamo gdje su pare”

ističu ono što svako zna da će se „bez interesa učlaniti u DPS, jer smatraju da se radi o partiji koja je sposobna da vodi državu pravim putem na čelu s a uvaženim gospodinom **Milom Đukanovićem**“. Čisti idealizam.

Dok prebjeci pozivaju i ostale SDP-ovce da im se pridruže, **Đorđe Suh**, šef odborničkog kluba SDP-a, kazao je da u ovoj transakciji nema ništa čudno - „jedni odlaze, drugi dolaze”.

U DPS samo dolaze. „Svakog dana nam se javljaju građani sa namjerom da postanu dio najveće i najuspješnije partije u Crnoj Gori”, kaže portparol DPS-a **Časlav Vešović**.

Ako ćemo pravo, nije baš najjasnije čemu ovolika gužva. Cijeli SDP je odavno prešao u DPS, samo što još nijesu vratili partijske knjižice.

BJEŽE MU IZ PARTIJE: Ranko Krivokapić

Kako režim majstorski spaja svjetove, dobra ilustracija je prošlonedjeljna pres konferencija Crnogorske pravoslavne crkve. Rame uz rame sjede dr **Novak Kilibarda** i **Novak Adžić**. Crkvena Narodna sloga. Osnivač i prvi predsjednik Narodne stranke Kilibarda imao je toliko transformacija da nikoga i ne čudi što trenutno priča o napadu svetosavlja na crnogorske crkve. Nekadašnji funkcioner LSCG Adžić sada je direktor državnog Zavoda za intelektualnu svojinu, istorija mu dođe kao hobi.

Prebjega je na sve strane. Većina istaknutih funkcionera LSCG polako ali sigurno prešla je na stranu režima.

Jedan od osnivača LSCG **Radoslava Rotković** prvo je prešao u Građansku partiju, pa pristupio SDP-u. Ostalo je zabilježeno da je član predsjedništva LSCG **Miodrag Vlahović** početkom 1993. razgovarao sa američkim diplomatom **Endrujom Kritonom**, deceniju i nešto kasnije Đukanovićev režim postavio ga je za ambasadora Crne Gore u SAD.

Otome da je u nekim slučajevima sve od početka pod kontrolom režima, govori primjer Narodne stranke. Novak Kilibarda, koji je karijeru završio kao šef trgovinske misije Crne Gore u Sarajevu, javno je priznao da mu je stranku osnovala UDBA. Kilibarda sada memoarski svjedoči o burnim '90-im. U politiku je kaže ušao iz hobija, dok je srbovao bio je u romantičarskoj zabludi, a otkada je politički maturirao najviše se plaši za državnost Crne Gore: „Danas smo svjedoci strašnih unitarnoklerikalističkih napada na Crnu Goru iz Srbije”.

Kilibardina desna ruka, potpredsjednik Narodne stranke **Predrag Drecun**, tokom izborne kampanje Narodne sloge 1996. rado je uzvikivao „Vratite pare” i „Milo lopove”. Godine su prošle pa je Drecun shvatio da su pare i postao je izvršni direktor *Prve banke*. Kilibarda je još ranije precizno skicirao: „Drecun nije imao ništa protiv da se nađe tamo gdje su pare”.

Od cijele Narodne stranke sada mandat ima samo **Slaviša Guberinić**. Zlata vrijedan. Guberinić je protekle nedjelje, po ko zna koji put, dao glas za još jedno ispunjenje želja gradonačelnika Mugoše. Glasovima vladajuće koalicije (DPS-LS-BS), Guberinića i nezavisnog odbornika **Bobana Vujačića**, Skupština glavnog grada usvojila je dopune statuta kojima će gradonačelnik ubu-

SOKOLOVO KRILO REŽIMA: Darko Šuković

duće sam odlučivati o prodaji gradskog zemljišta. Šefica kluba odbornika PzP **Branka Bošnjak** je izjavila da se ovom odlukom potvrđuju gradonačelnikova „sultanska ovlašćenja”.

Nezavisni odbornik Vujačić je inače bio član Nove sve dok prije godinu dana

Brojni borci protiv vlasti iz '90-ih prešli su na stranu režima. Ljubiša Stanković nekadašnji predsjednik Saveza reformskih snaga u CG, sada kao ambasador Crne Gore u Londonu piše demantije na BBC-ev negativni članak o crnogorskoj vlasti. Ambassadorske fotelje se domogao i Srđan Darmanović, bivši osnivač i predsjednik CEDEM-a. Novinari Srđan Kusovac, Šemsudin Radončić, Darko Šuković i Draško Đuranović su režimska sokolova krila. Regionalni publicitet je dobio transfer Andreja Nikolaidisa iz *Monitora* u vlast

nije glasao za Mugošin reizbor, i to nakon što su i njegove stranačke kolege izašle iz skupštinske sale. Kolege su ga optužile da je uzeo novac i isključile ga iz partije, a on glasa li glasa.

„Veziru” sa Mareze inače nikad

UVIJEK VOLIO DA SE NAĐE ĆE SU PARE: Predrag Drecun

nije bio problem da namakne glasove koji su mu falili. Mugoša je i rodonačelnik prakse da se prebjezima daju ponude koje se ne odbijaju.

Narodna stranka je početkom 2001. napustila koaliciju *Da živimo bolje* na republičkom nivou, ali je i šest mjeseci kasnije Mugoši pravila kvorum. Odbornik NS **Duška Čupić** tada je podnijela ostavku na mjesto potpredsjednice SO i predsjednice komisije za dodjelu stanova, a kasnije je od te komisije dobila stan i postala je šef pravne službe u Fondu za građevinsko zemljište.

Početkom 2002. Mugoša je imao pomoć dva odbornika NS da ne bude smijenjen. Odbornik Srpske radikalne stranke, pjesnik **Momir Vojvodić**, tada je uputio čestitku „najboljem gradonačelniku kojeg pamtim”. A poznato je da Vojvodić pamti sve do cara Lazara. Prebjezi iz NS su tada od opozicionih odbornika optuženi da su od Mugoše dobili po 25.000 njemačkih

maraka. Mugoša je tvrdio da su prebjezi „humani ljudi koji vjeruju u Boga i ljude, a i narod i Bog su ovog puta bili na strani pregalaca i pravednika”.

Mugošin pelcer humanosti prenio se i na druge crnogorske opštine. U Andrijevići nakon izbora u maju 2010. odbornik SDP-a **Veselin Radenović**, otkazao je poslušnost partiji i napravio koalicioni sporazum sa predstavnicima liste *Bolja Andrijevića - bolja Crna Gora* i na taj način im omogućio da ponovo formiraju lokalnu vlast. Odgovor je uslijedio februara 2011. U novom odborničkom transferu, odbornik PZP-a **Uroš Čukić**, podnio je ostavku na članstvo u toj partiji, napustio koaliciju *Bolja Andrijevića - bolja Crne Gora* i potpisao pristupnicu

Odborničkom klubu DPS-a.

Medojević je u krivičnoj prijavi protiv Čukića naveo da postoje osnovane sumnje da je on kao nadoknadu za prelazak u redove DPS-a dobio stan i 30.000 eura. Čukić je izjavio da je on prelaskom u DPS napravio demokratski iskorak u cilju prosperiteta Andrijevice: „Svako ko uđe u politiku treba da misli svojom glavom, a ne da bude rob partijske diktature”.

U opoziciji su predlagali da bi prelazak odbornika i poslanika u drugu partiju zbog obećane koristi trebalo jasno sankcionisati Krivičnim zakonom. Međutim, preletači ne krše nijedan crnogorski propis. Ustavni sud je još 2004. godine odlučio da su mandati vlasništvo poslanika, odnosno odbornika, a ne partija.

A da je vlast najbolja i najizdašnija firma u Crnoj Gori ne znaju samo odbornici i poslanici. Brojni borci protiv vlasti iz '90-ih prešli su na stranu režima koji se ne mijenja preko 20 godina. **Ljubiša Stanković** nekadašnji predsjednik Saveza reformskih snaga u CG, sada kao ambasador Crne Gore u Londonu piše demantije na BBC-ev negativni članak o crnogorskim vlastima. Ambasadorske fotelje se domogao i **Srđan Darmanović**, bivši osnivač i predsjednik CEDEM-a. Novinari **Srđan Kusovac**, **Šemsudin Radončić**, **Darko Šuković** i **Draško Đuranović** sada su najpouzdanija režimska sokolova krila. Regionalni publicitet je dobio transfer **Andreja Nikolaidisa** iz *Monitora* u vlast.

Ni biznisa nema bez DPS-a, znaju crnogorski privrednici. Ne treba da čudi što se kum bivšeg predsjednika **Momira Bulatovića** – **Daka Davidović** nudi Vladi da spašava urnisana preduzeća po Crnoj Gori.

DPS je, uz pomoć SDP-a i mnogobrojnih prebjega, za 20 godina uspio da ostvari ono što u jednopartijskom sistemu nije pošlo za rukom Savezu komunista - sve drže pod svojom kontrolom. Od gradske čistoće do akademija. Predsjedniku SDP-a **Ranku Krivokapiću**, podgorički partijski prebjeci mogu biti predskazanje kakva sudbina čeka posluhu kad joj istekne rok. Zaslužio je to.

Predrag NIKOLIĆ

Ponovo kroz žuto

Savjet EU će krajem ovog mjeseca vjerovatno dodijeliti našoj zemlji datum pristupnih pregovora, iako ona nije ostvarila ono što se od nje očekivalo. Politički, bezbjednosni i regionalni interesi EU jači su od želje crnogorskih vlasti da očuvaju postojeći sistem

Zvaničnici EU i analitičari u Briselu ocijenili su poruke koje su proteklih dana stizale iz Pariza, Haga i Štokholma kao oklijevanje, suzdržanost, pa i nepovjerenje prema koracima koje je Podgorica preduzela u posljednjih šest mjeseci. Prema riječima **Petera Stana**, portparola komesara EU za proširenje **Štefana Filea**, te zemlje su postavile „neka pitanja“. A ona se, kako se saznaje, prije svega odnose na suštinsko ispunjavanje uslova koji su Crnoj Gori postavljeni

na putu pridruživanja Uniji. Riječ je prvenstveno o izricanju konačnih presuda visokopozicioniranim funkcionerima, optuženim za korupciju i organizovani kriminal. Tih presuda od kraja prošle godine nije ni bilo. Zato je crnogorskim pregovaračima preostalo da EU obavijeste da je donešena presuda u slučaju Zavala, koja još nije pravosnažna. Ima, takođe, najava da bi se neke akcije mogle preduzeti narednih dana prema nekim funkcionerima na državnom i lokalnom nivou. Ali,

DOBITAK ILI TROŠAK

Nakon nelagode zbog prijema Bugarske i Rumunije, koje je ocijenjeno kao preuranjeno, EK nastoji da ne ostavi prostora državama-članicama da je kritikuju. Ona, istovremeno, pokušava da ne tovari sebi na vrat problematične slučajeve, kao i da ostvari čitav niz strateških i političkih interesa od važnosti za Uniju na Balkanu i „veže region za Zapad“.

Na toj vagi, davanje datuma pristupnih pregovora maloj Crnoj Gori čini im se kao *najveći dobitak*, odnosno *najmanji trošak*. Najveću podršku Crna Gora sada dobija od najmoćnije evropske države Njemačke, ali svakako i od svojih građana, jer se njih dvije trećine zalažu za pristupanje EU. „U opštoj krizi nepovjerenja, veoma nam je važno da postoje države i njihovi građani koji vjeruju u Evropu“, navodi se u Briselu.

HOĆE LI CRNA GORA PROĆI UPRKOS UČINCIMA VLASTI: Štefan File, komesar EU za proširenje

to nikog u EU ne zadovoljava i samo potvrđuje, kako navodi jedan tehno-krata u Briselu, „nedovoljnu zrelost kandidata za pristupanje EU“.

Vlada je u čitavom ovom periodu odlično znala što se od nje očekuje. Tokom nedavnog boravka u Podgorici generalni direktor Direktorata za proširenje **Stefano Sanino** jasno je poručio da se vladavini prava i borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala mora posvetiti najviše pažnje. „Ne želimo da kvantifikujemo koliko ljudi je potrebno da završi u zatvoru. Ali, hoćemo da se na svakom nivou istrage, u procesima i finalnim presudama, posao obavlja i da su rezultati vidljivi“, rekao je Sanino.

Razapeta između evropskih zahtjeva i želje da se očuvaju postojeći monopoli, te posebno straha od onoga što tek slijedi, crnogorska vlast je pribjegla omiljenoj taktici *aktivnog čekanja*. Svjesna da je za EU politika proširenja od najvećeg značaja i da bi ona praktično bila blokirana ukoliko ne bi započeli pregovori sa

Crnom Gorom, Vlada premijera **Igora Lukšića** sasvim je izgubila inicijativu. Umjesto da joj pozitivni Izvještaj i dvije preporuke EK, kao i dobri signali koji su stizali iz Evropskog parlamenta, budu snažan podsticaj da pojača reforme, ona je zemlju dovela u neugodnu poziciju da strepi od predstojećeg zasjedanja Evropskog savjeta.

„Crnogorska država zataškava problem organizovanog kriminala“, smatraju u Štokholmu, dok tehnokrate ocjenjuju da „korupcija nije riješena na pravi način“. Istovremeno, negoduje se zbog neusvajanja ustavnih promjena koje bi dovele do veće nezavisnosti pravosuđa.

Sve to u evropskim prijestonicama

pojačava sumnje u iskrenost trenutne vlasti da zemlju približi Uniji i dodatno urušava kredibilitet ove Vlade. Ona ubrzano gubi preostale kredite na međunarodnoj sceni, posebno nakon što se naša zemlja sve češće u renomiranim medijima označava kao mafjaška država. Očito, sve vlade koje drže do sebe ne mogu tako jednostavno preći preko tih ocjena i činjenica. Čak i odlazeći ambasador EU u Podgorici **Leopold Maurer** navodi da se od „Evrope više ništa ne može sakriti“.

Neformalni razgovor sa zvaničnikom Komisije **Dirkom Langeom** pokazao je crnogorskim novinarima da EU veoma dobro zna što joj je činiti u slučaju Crne Gore. Taj Nijemac, koji je vodio pristupne pregovore s Hrvatskom, odlično poznaje naše prilike, i upravo zato pregovori po prvi put počinju tzv. najzahtjevnijim

poglavljima 23. i 24, koja se odnose na vladavinu prava. Tim poglavljima će se ovaj složeni proces pregovaranja i okončati. Očiti

Razapeta između evropskih zahtjeva i želje da se očuvaju postojeći monopoli, te posebno straha od onoga što tek slijedi, crnogorska vlast je pribjegla omiljenoj taktici „aktivnog čekanja“. Svjesna da je za EU politika proširenja od najvećeg značaja, crnogorska Vlada sasvim je izgubila inicijativu

deficiti Crne Gore tek će biti peglani kroz izvještaje koje će EK objavljivati dva puta godišnje, a koje će morati da prate promjene na terenu. Već je sada vidljivo da će se retorika i zahtjevi EU dnevno pojačavati prema crnogorskim vlastima. Zato i izvijestilac EP za Balkan **Jelko Kacin**

ističe da Crna Gora, ako želi napredovati prema EU, mora davati jasne i argumentovane odgovore, kao i da treba stvarati pravu atmosferu. A prava evropska atmosfera, konačno, počinje u Crnoj Gori za dvije sedmice.

Mustafa CANKA

HIT NEDJELJE

„Vlast treba da se mijenja kao čarape;
svakih dvije - tri godine“.

**Dragan Šoć, bivši predsjednik
Narodne stranke**

Srđan Dvornik

Filozof i
sociolog iz
Zagreba:

- Demokracija
je lijepa, ali traži
mnogo posla,
jer i izabrane
predstavnike i
njihovu upravu
treba stalno nadzirati. Javni interes nije dat; on je stvar
stalne borbe.

(Buka.ba)

Hidajet Repovac

Član Asocijacije nezavisnih
intelektualaca Krug 99 i
univerzitetski profesor u
Sarajevu:

- Ljudi u Bosni i Hercegovini
koji su na rubu siromaštva
šute, još uvijek ne znaju koji je
krajnji ishod svega onoga što se
događa, ali mislim da će krajnji
ishod biti velika kriza i socijalni
nemiri.

(RFE)

Jadranka Kosor

Bivša predsjednica HDZ-a, nakon
što ju je novi predsjednik Tomislav
Karamanko smijenio sa mjesta
potpredsjednice hrvatskog Sabora:

- Ovo je poruka poniziti, uvrijediti
i obezvrijediti moj rad u stranci... Tko
smjenjuje Vladimira Šeksa i mene?
To su ljudi koji su stranci 7, 9 mjeseci.
A smijenjuju nas, koji smo za stranku
nešto napravili, i to baš u susret

nedjelji kad je obljetnica HDZ-a.

(Jutarnji list)

Ervin Spahić

Poslanik SDP-
a, nakon što su
predstavnici
opozicije kritikovali
njegov predlog
kodeksa ponašanja
parlamentaraca:

- Ako neko misli da
su uslovi rada teški, onda može podnijeti ostavku. Zašto
bi on patio za 1.500 eura, kad može fino da stoji za nekom
kasom, radi u butiku ili na građevini za 300 eura.

(Dan)

Muamer Zukorlić

Glavni muftija Islamske
zajednice u Srbiji:

- Ako biram između
licemernog demokrate
i iskrenog četnika, više
volim da imam ovog
drugog, za kojeg znam šta
mi misli.

(Alo!)

Nuriel Rubini

Američka ekonomska zvijezda, čovjek koji je prvi najavio globalnu
recesiju 2007:

- Svakom njemačkom kućanstvu vlada bi trebala pokloniti bon od
1000 eura koji bi se morao potrošiti za odmor u krizom pogođenim
zemljama. Tako bi se stimulirala tamošnja gospodarstva.

(Bild/Večernji list)

Milan Ćulić

Direktor Centra za istraživanje studija turizma iz Beograda:

- Danas maltene svaka zemlja na svetu, osim ako nije u nekoj krizi ili ratnom stanju, može da konkuriše na globalnom tržištu kao turistička destinacija. Nije bitno da li postoji more ili planina, ono što se traži je turistički proizvod, doživljaj...

(Vreme)

MIRELA HOLY

Bivša hrvatska ministrica zaštite okoliša:

- Reciklirat ćemo te, baciti u peć i spaliti! Da, doslovce takvu poruku dobila sam u pismu čim sam najavila da krećem u radikalne promjene gospodarenja otpadom.

(Jutarnji list)

Stjepan Mesić

Bivši hrvatski predsjednik objašnjavajući kako novoizabranom srpskom predsjedniku Tomislavu Nikoliću treba odrediti „prijelazni rok“:

- U tom razdoblju će se utvrditi imamo

li posla s Nikolićem, četničkim vojvodom, ili s redizajniranim Nikolićem, svjesnim realnosti u kojoj živi i, još više, potreba zemlje kojoj je stao na čelo. Što se njegovih želja i snova tiče, najbolje neka ih ostavi za sebe.

(Dnevnik/Večernji list)

PJER KARDEN

Jedan od najpoznatijih francuskih i svjetskih dizajnera:

- Prije više od dvadeset godina sam na poziv gospođe Tito, Jovanke Broz, prvi put došao u Jugoslaviju. Bio sam oduševljen. Užasno mi je žao što se jedna takva zemlja raspala. Srećan bih bio kada biste se ponovo ujedinili. Jovanka je volela moje kreacije.

(Blic)

HAJREDIN KUČI

Zamjenik premijera Kosova:

- Sjever Kosova je izazov već 13 godina, ali Kosovo je sada mesto gdje dominiraju mir, bezbjednost, koje održava stabilnost u regionu. Balkan nijednom u istoriji nije bio stabilniji i mirniji nego što je bio u ovom periodu od oslobođenja i nezavisnosti Kosova.

(RFE)

Milorad Dodik

Predsjednik Republike Srpske:

- Svim narodima u okruženju dozvoljeno je da se homogenizuju, samo je, izgleda, Srbima zabranjeno. Trebamo razbiti napokon tu granicu, kada se kaže „bosanski Srbi“. Nismo mi bosanski Srbi! Ja sam Srbin. I to jedan ozbiljan Srbin...

(Politika)

Premium kartice

Vaša ulaznica u svijet povoljnosti.

NOVI
partneri

prodaja
na
RATE

HIPOTEKARNA BANKA

Grčki sindrom prijeti Balkanu

Grčki finansijski krah mogao bi da dovede do ozbiljne ekonomske krize na prostoru zapadnog Balkana, kao i među drugim zemljama koje nisu u zoni eura, ali su imale višegodišnje poslovne veze sa Grcima - upozoravaju ekonomski analitičari

Kako će se razvijati događaji poslije parlamentarnih izbora 17. juna u Grčkoj - niko ne može da predvidi.

Strahovi nisu neosnovani: grčke banke drže u svojim rukama 15 posto osnovnog kapitala kreditnih organizacija susjednih država. Udio Atine iznosi 70 milijardi eura, dok su osnovne investicije uložene u ekonomiju Bugarske, Rumunije, Makedonije, Albanije i Srbije.

Kako prenosi Glas Rusije, Evropska banka je postigla dogovor sa tri austrijske banke, velike finansijske investitore u regionu, o nepovoljnosti likvidnosti iz Istočne Evrope. Analitičari upozoravaju da mogućnost grčkog bankrota i prelaska sa eura na drahmu loše utječe na poslovnu aktivnost u regionu.

Finacial Deutschland piše da Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj pravi „odbrambeni krug” oko Grčke, što je, prema tvrnjama ove banke, pomoglo sprečavanju masovnog odliva kapitala sa Balkana.

Analitičari podsjećaju da se slično desilo 2008. godine, kada su zbog složene finansijske situacije skandinavske zemlje povukle značajna sredstva iz banaka baltičkih zemalja pa je došlo do ekonomskog pada u tom regionu. Pošto su balkanske zemlje još manje stabilne u ekonomskom pogledu nego baltičke, posljedice mogu da budu - ozbiljne

Pojavljaju se problemi i sa drugim zemljama na zapadnom Balkanu, koje nemaju euro ali su finansijski povezane sa Grčkom. Samim tim moguća je dublja kriza u ovim balkanskim zemljama.

Analitičari podsjećaju da se slično desilo 2008. godine, kada su zbog složene finansijske situacije skandinavske zemlje povukle značajna sredstva iz banaka baltičkih zemalja pa je došlo do ekonomskog pada u tom regionu.

Pošto su balkanske zemlje još manje stabilne u ekonomskom pogledu nego baltičke, posljedice mogu da budu - ozbiljne.

Ekonomski analitičari smatraju i da nije realan brz prelazak Grčke na staru valutu drahmu. Proces će trajati bar nekoliko godina. Za to vrijeme, druge strane banke, između ostalog ruske, mogu da kupe filijale u ovim zemljama, zamijenivši tako grčki kapital.

Eksperti upozoravaju da odliv sredstava u Grčku iz njenih balkanskih filijala može da dovede do panike među ulagačima i investitorima. Ljudi će se okrenuti pouzdanijim izvorima ulaganja kapitala u Njemačkoj ili Švicarskoj.

Eksperti Bečkog Instituta za međunarodna ekonomska obračunavanja navode da ima i pozitivnih primjera. Zemlje poput Češke i Poljske pokazuju ekonomski napredak čak i u uslovima slabe konjunktura. Ipak, sve ozbiljniji problem je ekonomska kriza na Balkanu i u Mađarskoj.

(Biznis.ba)

Svi Keljmundijevi automobili

Najveći narkobos na Balkanu **Naser Keljmeni**, kako ga je nedavno označio američki predsjednik **Barack Obama**, zatraživši od zemalja Evrope i regiona zamrzavanje njegove imovine, izjavio je u jednom od rijetkih intervjua da su mu slabost žene i automobili.

Sa ženama vjerovatno neće biti problema, ali bi problema moglo biti kada su u pitanju automobili. Problem će, prije svega, biti utvrđivanje vlasništva nad tim automobilima kojima se ni broja ne zna.

Prema *Monitorovom* izvoru iz crnogorske policije, Naser Keljmeni trenutno ima, što na svoje, što na tuđa imena, makar dvadeset automobila sa crnogorskim tablicama i još sigurno toliko s bosanskim.

„Od svog poštenog rada on godišnje kupi najmanje dvadesetak najskupljih, razumije se, posljednjih modela. Slabost su mu džipovi. Mislim da je samo za posljednje tri godine kupio više od stotinu automobila. Svako malo ih nabavlja, tako da mu se tu više ne može ući u trag“, kaže naš policijski izvor.

Vjerovatno je zbog toga sušta istina kada je na jednom suđenju u Sarajevu, na pitanje koliko ima automobila, odgovorio – da ne može da se sjeti.

Monitorov dobro obaviješten izvor tvrdi da od dvadesetak automobila koje ima u Crnoj Gori, Keljmeni samo

KELJMENDIJEVA
SLABOST: „Hamer“

Ni broja se ne zna automobilima Nasera Keljmenija. Prema našem izvoru iz policije, samo sa crnogorskim tablicama, uglavnom na tuđa imena, ima ih makar dvadeset. Prema sopstvenom priznanju, on godišnje kupi najmanje dvadesetak najskupljih, posljednjih modela. Slabost su mu džipovi

jedan vodi na svoje ime.

Riječ je o *poršeu* podgoričkih registarskih oznaka (PG – DL 724). Svi ostali automobili fiktivno se vode na njemu bliske osobe“, kaže naš izvor.

„Tako je, na primjer, *mercedes* registrovan na Keljmenijevog prijatelja iz Crne Gore. Na drugog je registrovan

BMW X6. U Podgorici je na izvjesnu djevojku iz Tuzi mnogo ranije bilo registrovano vozilo Nasera Keljmenija, još na stari tip tablica. Na drugu djevojku u Ulcinju registrovana su dva njegova automobila *mercedes*. Svim ovim automobilima poznate su oznake i registarski brojevi“, kaže naš policijski izvor. Prema njegovim riječima, na jednog poznatog

ulcinjskog biznismena vodi se Naserov blin-dirani *mercedes*.

„Zar ovo nije dovoljan dokaz za tvrdnju da taj narkobos ima svoje ljude u našoj državi. Velika je vjerovatnoća, mada je to teško dokazati, da na povjerljive ljude, osim automobila, ima i drugu imovinu“, kaže službenik crnogorske policije.

Logično pitanje koje se nameće nakon ovih informacija je šta Keljmendi radi s tolikim automobilima i gdje oni završavaju. Ako se saberu automobili u Crnoj Gori i u Bosni i Hercegovini, zatim na Kosovu i u Srbiji, pa se onda sve to pomnoži s brojem godina, onda se dolazi do frapantnih podataka o konačnom broju automobila za čijim volanom je Keljmendi bio, ili je i dalje, makar povremeno.

„On te automobile vozi dok ih ne izgustira i dok mu ne dosade, a onda ih poklanja vjernim saradnicima iz mnogobrojnog klana. Tako je, recimo, u Naserovom voznom parku bilo svojevremeno i vozilo starih beranskih registraskih oznaka BA-495-88. Riječ je o *audiju* A4, koji se formalno vodio i bio restrovan na **Samira Musića**, koji je sada u zatvoru u Beogradu zbog droge, kao jedan od ljudi **Safeta Kalića**. Taj auto je vozio Naserov rođak **Valjdet Keljmendi**. Ova činjenica je dokaz da je postojala veza između Nasera Keljmenidija i Safeta Kalića“, kaže naš policijski izvor.

Riječ je, podsjetimo, o Valjdetu Keljmenidiju koji je s tim automobilom često boravio na sjeveru Crne Gore, gdje ima mrežu saradnika. Valjdet je ranjen u jednoj pucnjava u Peći, u diskoteci *Siti*, na dočeku 2010. godine, mada se vjeruje da je na meti bio **Dževdžet Keljmendi**. Postoje policijski podaci da je ovaj pokušaj atentata bio naručen iz Podgorice, kao i da je revolveraš, koji je uspio da umakne, bio porijeklom iz Crne Gore.

Osim Keljmenidija i mnogi njegovi najbliži saradnici su na različite načine

Od preko pedeset **Keljmenidijevih** najbližih saradnika, osim njega, i mnogi drugi su na različite načine direktno ili indirektno povezani sa Crnom Gorom. Oni su imali, ili i dalje imaju, automobile sa crnogorskim registarskim oznakama

direktno ili indirektno povezani sa Crnom Gorom. Oni su imali, ili i dalje imaju, automobile sa crnogorskim registarskim oznakama.

„Malo je poznato da je Keljmenidijeva glavna veza za Makedoniju za drogu i oružje, **Fljorim Maljoku**, zvani Fljoki, devedesetih godina bio i glavna crnogorska veza za šverc cigareta na Kosovo i Makedoniju. Ovaj čovjek je imao i crnogorsko i hrvatsko državljanstvo. Fljorim je imao dva automobila s podgoričkim tablicama“, kaže naš izvor.

Maljoku je u šverc cigareta iz Crne Gore bio je uključen u vrijeme kada je bio u aktivnoj policijskoj službi kao srpski kontraobavještajac, prije rata na Kosovu. Trenutno je u zatvoru u Skoplju, ali mu je Keljmendi odmah našao zamjenu, tako da sada u Makedoniji radi preko klana Sulja.

„Poenta je u tome da kada neko od Keljmenidijevih ljudi padne, posao ne trpi, a tragovi još nikada nijesu doveli do njega. Tako je bilo sve do sada, dok se Amerikanci nijesu zainteresovali za njegov biznis“, kaže *Monitorov* izvor.

I **Naser Sadrija**, takođe Keljmen-

dijev blizak čovjek, svojevremeno je preko Crne Gore dovlačio prostitutke iz Ukrajine za rad u mnogobrojnim barovima na Kosovu. U tom poslu mu je pomagao jedan pripadnik UNMIK policije.

„Sadrija je posjedovao *mercedes* bijele boje, registrovan u Podgorici“, kaže naš izvor.

Ram Keljmendi i

Hisen Kurtbogaj, koji rade s drvnom građom iz Crne Gore, kao dio Naserovog klana, imaju direktne saradnike među crnogorskim državljanima, o čemu je *Monitor* takođe ranije pisao. „Oni ne samo da imaju automobile i kamione sa crnogorskim oznakama, već na tuđa imena kupuju i firme s koncesijama na šume i preuzimaju te poslove, tako da čitava drvna industrija Kosova počiva na sirovini iz Crne Gore, iako je našim zakonima izvoz sirovih trupaca dozvoljen samo iz privatnih šuma“, kaže *Monitorov* izvor.

On podsjeća i na moćan klan braće **Osmani**, preko kojeg Keljmendi vodi poslove u zapadnoj Evropi. **Feliks Osmani** vrlo često boravi u našoj državi, odakle mu je djevojka, crnogorska državljanka. „Na ime te Feliksove djevojke Naser Keljmendi takođe ima registrovan automobil u Crnoj Gori“, kaže naš izvor iz policije.

Priču o Keljmenidiju i njegovoj ljubavi prema automobilima, završimo podsjećanjem da su mediji ranije pisali kako je svojevremeno za sebe i bosanskog biznismena **Fahrudina Radončića**, Naser iz Sjedinjenih Američkih Država navodno uvezao dva blindirana *hamera*.

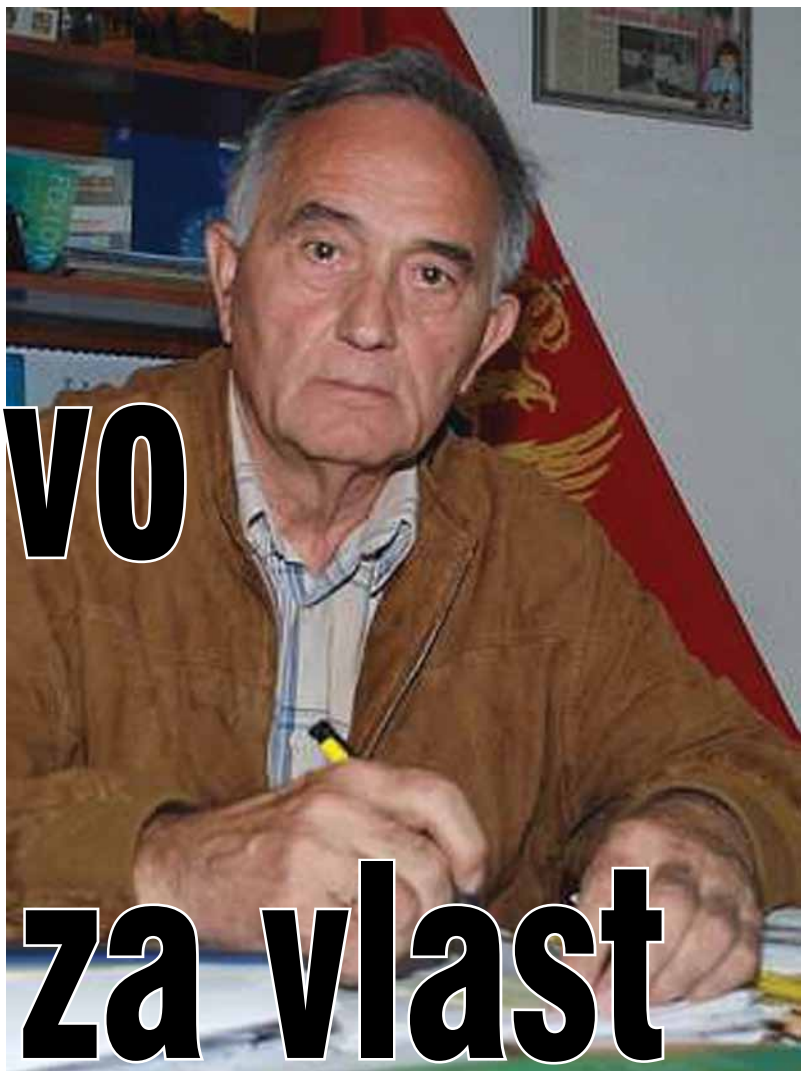
Radončić, sada kandidat za ministra unutrašnjih poslova Bosne i Hercegovine, nakon Obamine objave, rekao je za OBN da Keljmenidija ne poznaje i da će ga, ako bude dokaza, uhapsiti.

U emisiji nije bilo riječi o dva *hamera*.

Tufik SOFTIĆ

STANKO MARIĆ, PREDSEDNIK SENATA
UDRUŽENJA PRAVNIKA CRNE GORE

Tužilaštvo kupuje vrijeme za vlast

Da postoji nezavisni Tužilački savjet, vrhovni državni tužilac i određeni broj tužilaca odavno ne bi bili na tim funkcijama

MONITOR: *Istraživanje o Prvoj banci koje je uradio OCCRP novi je slučaj da mediji i civilni sektor otkriju i dokumentuju zloupotrebe vlasti a da državno tužilaštvo ne reaguje. Tu su i Telekom, Akva park, deportacija bosanskih izbjeglica i slične priče. Da li je tužilaštvo u obavezi da reaguje i šta kad oni to ne čine*

MARIĆ: Prema Ustavu Crne Gore državno tužilaštvo je jedinstven i samostalan ali ne i nezavisan državni organ. Državni tužilac se imenuje (a ne bira) na vrijeme od pet godina. Samostalnost u radu državnog tužilaštva i državnih tužilaca obezbjeđuje Tužilački savjet. Treba li podsjećati da je vrhovni državni tužilac predsjednik Tužilačkog savjeta i da je tužilaštvo jedinstven organ sa naglašenom subordinacijom?

Ta neizvedena, protivrječna, nelogična i nefunkcionalna rješenja značajno utiču na ostvarivanju funkcije državnog tužilaštva, što ima pogubne posljedice na ostvarivanje prava i sloboda i jednakost svih pred zakonom. To nije slučajno i zahtijeva opširniju elaboraciju.

Ustavnopravna određenja nedvosmisleno utvrđuju pravo i dužnost državnog tužioca da blagovremeno i efikasno preduzima sve radnje u cilju otkrivanja i krivično pravnog progona svih za koje postoje osnov, odnosno osnovana sumnja da su počinili krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti.

Ako tužilac to ne radi iz bilo kojih razloga, on mora biti razriješen. Zakonom o državnom tužiocu propisano je

da se državni tužilac razrješava (znači imperativno) kada ne ostvaruje zadovoljavajuće rezultate u ostvarivanju funkcije državnog tužioca.

Pošto u dužem vremenskom periodu nema ni pomena o bilo kakvoj odgovornosti državnog tužioca za nepreduzimanje radnji (ne može se javnost potcjenjivati kontiniranim višegodišnjim izjavama vrhovnog državnog tužioca da se radi na rasvjetljavanju više slučajeva), koje mora da preduzme – istraga, pritvor, optužnica, onda postoji ozbiljna sumnja da se radi o političkim odlukama, koje se donose vaninstitucionalno.

MONITOR: *Nadležni se u slučaju Prve banke bave utvrđivanjem „krivica” koji je odao povjerljive podatke iz Centralne banke, a niko se ne bavi*

zloupotrebama koje su otkrivene. Zašto? Kada se povjerljive informacije otkriju u interesu javnosti kakav bi trebalo da bude tretman insajdera?

MARIĆ: To je krunski dokaz da postoje ozbiljne indicije da državni tužilac ne donosi odluke u skladu sa obavezama iz Ustava i zakona, već da postupa po vaninstitucionalnim nalogima.

Da postoji nezavisni Tužilački savjet, više je nego sigurno da Vrhovni državni tužilac i određeni broj tužilaca već odavno ne bi bili na tim funkcijama. Umjesto da se afirmiše apsolutna zaštita insajdera, državni organi se bave njihovim otkrivanjem a ne procesuiranjem odgovornih. To je još jedna u nizu brojnih negativnih poruka Evropskoj uniji.

MONITOR: Premijer Igor Lukšić saopštio je, komentarišući slučaj Prve banke, da su i druge banke kršile propise. Da li to Prvu i one koji nijesu sankcionisali zloupotrebe oslobađa od odgovornosti?

MARIĆ: Ustavno ovlašćenje predsjednika Vlade je da predstavlja vladu i da rukovodi njenim radom. Predsjednik vlade nije inokosni državni organ, kao što je to predsjednik države, da autonomno donosi bilo kakve odluke, naročito ne one koje je Ustav opredijelio kao izuzetno bitne za vladavinu prava, kao uslov za pristupanje EU.

Jedno od temeljnih nadležnosti vlade je izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata. Kada su u pitanju banke, od izuzetne je važnosti za stabilnost finansijskog sistema sprovođenje zakona iz te oblasti. Izjava prvog čovjeka vlade, znači u ime vlade, da su i druge banke kršile zakon je najblaže rečeno neodgovorna sa nesagledivim posljedicama za funkcionisanje pravnog poretka.

Nažalost, predsjednik Vlade, eksplicite šalje poruku državnom tužiocu da nema potrebe da se bavi ni *Prvom* ni drugim bankama, iako je sa stanjem u bankama dobro upoznat kao dugogodišnji ministar finansija.

MONITOR: Tužilaštvo je tek nedavno poslalo dopis američkim kolegama povodom afere Telekom. U međuvremenu, ništa nije učinjeno

iako je nesporno američko pravosuđe utvrdilo da je riječ o visokoj korupciji. Šta je trebalo tužilaštvo da učini?

MARIĆ: Efikasnost, ekonomičnost, efektivnost, profesionalnost i zakonitost su osnovne odrednice rada državnih organa, međutim u našoj državi upravo je izraženo nepostupanje po datim principima, što uveliko dovodi u pitanje vladavinu prava i značajno usporava naš put u EU.

Međutim u konkretnom slučaju, polazeći od datih okolnosti, osnovano se sumnja da nije to samo u pitanju, već da se radi o kupovini vremena, kao i mnogim drugim slučajevima koji su vezani za lica iz vlasti ili licima povezanim sa pojedinim nosiocima vlasti.

S obzirom na to da se radi o osnovanoj sumnji korupcije na visokom nivou vezane za prodaju izuzetno značajnih državnih resursa, tužilac je morao hitno da naredi istragu protiv osumnjičenih

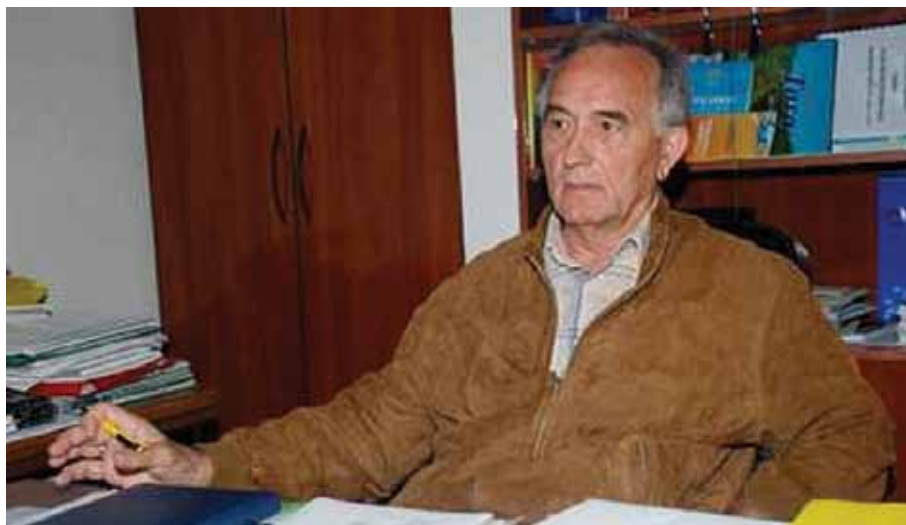
Izjava Igora Lukšića da su i druge banke kršile zakon a ne samo *Prva banka* je najblaže rečeno neodgovorna, sa nesagledivim posljedicama za funkcionisanje pravnog poretka. Lukšić eksplicite šalje poruku državnom tužiocu da nema potrebe da se bavi ni *Prvom* ni drugim bankama, iako je sa stanjem u bankama dobro upoznat kao dugogodišnji ministar finansija

lica, obavezno obezbjeđenje dokaza i prikupljanje drugih podataka. Uz to zbog težine djela i negativnih posljedica, kao i opasnosti od sakrivanja i uništavanje dokaza i uticaja na svjedoke bilo je neophodno hitno određivanje pritvora za osumnjičena lica.

Kod izostanka mjera koje je tužilac bio dužan preduzeti po zakonu, nije teško predvidjeti ishod postupka, čak i kada bi se stekli uslovi da državni tužilac, konačno posle dužeg vremena slučaj procesuirao.

MONITOR: Slučaj Zavala dobio je nedavno sudsku presudu. Poslanik koji je osuđen i dalje je u parlamentu?

MARIĆ: Kao u slučaju ustavnopravnog uređenja državnog tužilaštva, takođe imamo neizvedeno i suprotno ustavnim određenjima uređeno pitanje imuniteta, što zbog svog značaja zasluži posebnu analizu. Za ovu priliku neophodno je ukazati samo na činjenicu da je pored osnovnog ustavnopravnog određenja podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku i toga da vlast počiva na ravnoteži i međusobnoj kontroli, imamo rješenje da nosioci zakonodavne i izvršne vlasti uživaju imunitet dok nosioci sudsko-tužilačke vlasti, izuzev predsjednika vrhovnog suda i vrhovnog državnog tužioca, imaju tzv. funkcionalni imunitet, koji je po svom sadržaju daleko ispod imuniteta nosilaca dvije druge grane vlasti. To upućuje na činjenicu da u sudstvu i tužilaš-

tvu imamo naglašenu hijerarhiju tako da su samostalnost i nezavisnost tužilaca i sudija dovedeni u pitanje.

Prema Ustavu poslaniku prestaje poslanička funkcija ako bude pravosnažno osuđen na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci. Ustav ne propisuje suspenziju u slučaju pokretanja krivičnog postupka do pravosnažnosti. Naglašavam da je to logična posljedica pokretanja krivičnog postupka, koja mjera traje do pravosnažnosti presude.

Posebno je etičko i političko pitanje kada bilo kojem skupštinskom tijelu, a posebno Odboru za ljudska prava, predsjedava neko protivu koga se vodi krivični postupak za koji je propisana visoka zatvorska kazna.

MONITOR: *Kada je otkriveno da je Naser Keljendi, koga je SAD označila kao narko bosa, u Ulcinju nelegalno izgradio hotel, tužilaštvo je sa njim napravilo dogovor i on je uplatio novac vrtiću i jednoj osnovnoj školi u Ulcinju. Istovremeno, takvih dogovora nije bilo u slučaju Zavale.*

MARIĆ: Zakonom o krivičnom postupku je dato ovlaštenje državnom tužiocu da može odložiti krivično gonjenje za krivična djela za koje je propisana novčana kazna ili kazna

S obzirom na to da se kod afere *Telekom* radi o osnovanoj sumnji korupcije na visokom nivou vezane za prodaju izuzetno značajnih državnih resursa, tužilac je morao hitno da naredi istragu protiv osumnjičenih lica, obavezno obezbjeđenje dokaza i prikupljanje drugih podataka. Bilo je neophodno i hitno određivanje pritvora za osumnjičena lica

zatvora do pet godina, ukoliko na to upućuju okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, raniji život učinioca i njegova lična svojstva, s tim što osumnjičeni mora da otkloni štetnu posljedicu nastalu izvršenjem krivičnog djela ili da naknadi pričinjenu štetu.

Znači, tužilac cijeni sve date okolnosti i na osnovu brižljive ocjene provedenih dokaza može da donese odluku o odlaganju krivičnog

gonjenja, s tim što osumnjičeni mora da izvrši naložene obaveze najduže u roku od šest mjeseci.

To mora da bude pravilo gdje se god steknu uslovi, a ne da se radi od slučaja do slučaja, pri čemu je veoma upitno ko o tome donosi odluku i sa kojih razloga. Poseban je problem različito postupanje u istim slučajevima, čime se gubi povjerenje u pravosudne organe i druge institucije sistema.

U slučajeve mogućeg odlaganja krivičnog gonjenja ne spada slučaj „Zavala“, jer se radi o krivičnim djelima za koje je propisana visoka zatvorska kazna i što se radi o djelu izuzetne društvene opasnosti.

Milena PEROVIĆ-KORAĆ

HYPO ALPE ADRIA
SA VAMA. UZ VAS. ZA VAS.

BANKARSKI POJMOVNIK

EURIBOR

Euribor (eng. Euro Interbank Offered Rate) je referentna kamatna stopa koja predstavlja presjek kamatnih stopa po kojima prvorazredne banke u eurozoni nude međusobne depozite na fiksne periode.

LIBOR

Libor (London Interbank Offered Rate) –Kamatna stopa na kratkoročnom međubankarskom tržištu u Londonu po kojoj banke, jedna drugoj, nude novac. LIBOR je referentna kamatna stopa za međunarodne banke i služi kao reper pri odobravanju kredita. Određuju je pet glavnih londonskih banaka svakog radnog dana.

ŠTEDNJA SA PREMIJOM

Nezavisno od tržišnih uslova, i ekonomskih prilika, građani uvijek prepoznaju štednju kao jedan od najsigurnijih oblika ulaganja svojeg novca. A štednja sa premijom jedna je vrsta oročene štednje, gdje se redovnim mjesečnim ili kvartalnim uplatama ostvaruje se pravo na premiju koja se obračunava na kamatu po depozitu. Visinu mjesečne uplate i datum uplate, štediša uglavnom sami biraju. Dakle, riječ je o modelu oročene štednje uz uobičajenu kamatu, ali razlika je u tome što se, nakon isteka ugovorenog roka oročenja isplaćuje i dodatna premija.

Ilustrativni primjer štednje sa premijom:

Za **Hyper štednju sa premijom**, u Hypo Alpe-Adria-Banci AD Podgorica, minimalni iznos za mjesečne uplate je 30 eura a za tromjesečne 60 eura.

Ugovor o štednji može sklopiti svako domaće i strano fizičko lice, instrument za raspolaganje sredstvima je ugovor ili štedna knjižica, štednja se vodi u eurima, štedne uloge je moguće razročiti uz najavu od najmanje pet radnih dana i u tom slučaju se primjenjuje kamatna stopa za štedne uloge po viđenju, a premija se ne isplaćuje

Kamatna stopa i rok oročenja

Rok	12 mjeseci	24 mjeseca
Kamatna stopa	5,50%	5,70%
Premija	10,00%	10,00%

Potrebna dokumentacija: Fotokopija lične karte ili pasoša, a za iznose preko 15.000,00 € potreban je dokaz o porijeklu novca.

Ukus hladne kafe

Piše: Ferid MUHIĆ

O jednom samuraju, životu i smrti

Sa petnaest godina, život mi već ima ukus hladne kafe. A trebao je biti vreo, sladak i mirisan". Sjetio se ove svoje izjave kojom je zabezeknuo i sebe i svoje društvo, vršnjake iz VIIIa razreda osmogodišnje škole. Prvi put je sa njima, bez roditelja, slavio rođendan. Pred zoru, na rastanku, dok mu se učinilo da pada s nekog mosta, otela mu se ta rečenica...

...Zagrcnuo se od ledene vode. Pridigao je poslednjom snagom glavu toliko da pogleda gdje je i da mu usta i nos budu slobodni za disanje. Ležao je u brzom planinskom potoku. Njegov *reno 4*, ležao je prevrnut i razbijen u snijegu. Silueta mosta s kog je u vožnji skliznuo i pao zbog poledice, ocrtavala se na sivom zimskom nebu. Svu noć je slavio svoju magistraturu sa drugovima iz škole. Krenuo je pred zoru. Nije mogao pomjeriti ni noge ni ruke. *Kvadriplegija*. Znao je da bi ovakva povreda kičme mogla vrlo brzo postati kobna. Ako ne održi glavu iznad vode, utopiće se, ako je održi dovoljno dugo da se ne utopi, umrijet će od hipotermičkog šoka u ledenoj vodi... Sasvim klonuo osjeti kao mu se pluća pune vodom koja je sve više dobijala ukus hladne kafe...

...Već u agoniji, čuo je glasove ljudi... Osvijestio se u bolnici... Glavna sestra nagovarala je hirurge da mu ne šišaju gustu crnu kosu skupljenu u samurajsku punđu! „Nikada nismo vidjele ljepše lice, ni ljepšu kosu, doktore! Ostavite nam da ga gledamo. I tako neće još dugo!“... Mjesecima u rehabilitacionom centru na urgentnom odjeljenju... čuo je glas svog profesora kod kog je magistrirao... Godinu dana je proveo u specijalizovanoj ustanovi za paraplegičare u Sloveniji... Posjetila ga je supruga. Počela je dolaziti redovno, svake nedelje. Onda su njene posjete prorijedile, pa sasvim prestale... Jedna mlada sestra, Slovenka, potpuno se posvetila njemu. Ili njegovanju onoga što je od njega ostalo. Ostala je gusta sjajna crna kosa, skupljena u samurajsku punđu. Sada je tu bila i lijepo kresana crna brada. Na njegovom izuzetno markantnom licu ostale su da sijaju i njegove čilbarski

žute vučje oči... Jednom su mu pokazali njegovu fotografiju sa naslovne strane nekog magazina... Pročitao je naslov reportaže o sebi: *Nepobjedivi samuraj, samuraj jači od smrti* ili tako nešto...

Kada su ga vraćali u rodni grad, da produži to mučenje, nazvano *liječenje u banji*, na koje se sveo njegov čemerni život, mlada medicinska sestra Slovenka, dala je otkaz i pošla s njim. Grad je bruja od ogovaranja... Onda je njegova žena preko advokata zatražila od njega saglasnost za razvod. Zbog sramote što je (s njim?; zbog njega?; zbog sebe?; iz sažaljenja?; iz očaja?; zbog ljubavi?) došla i ta mlada Slovenka, iako je on oženjen čovjek sa dvoje djece... Nije ništa rekao na ove optužbe... dok je glavna bolničarka, bliska rođaka njegove žene, pokušavala da je odvraća od te sumanute ideje o razvodu, ukazujući na svu apsurdnost njene ljubomore, s obzirom na njegovu kvadriplegiju... ni dok je njegova žena kroz plač grcala da se ona ne razvodi zbog ljubomore, nego od sramote što je ta mlada djevojka sposobna da njega takvog, voli više od nje koja mu je rodila dvoje djece...

Jedno rano popodne došao je njegov profesor. „Zaista izgledaš više kao samuraj nego što je ikada neki samuraj izgledao!“... Držao mu je čašu svojom rukom dok je pio sok. Nije bio žedan, ali je to učinio da pokaže profesoru koliko je neprimjereno govoriti o samuraju koji ne može ni čašu držati svojom rukom. Na pitanje šta supruga (profesor je poznavao cijelu njegovu porodicu) ima protiv mlade bolničarke, osmjehnuo se i rekao: „Ima pravo. Doznala je da se odlično slažemo u seksu!“

Liječnik K. i njegova djevojka stajali su nad tijelom mladog čovjeka koje su upravo izvukli iz studenog potoka. Crna gusta kosa skupljena u punđu davala je njegovom markantnom licu izgled samuraja. Čilbarski žute vučje oči bile su otvorene. „Ko zna koliko se mučio u vodi sa slomljenom kičmom!“ reče djevojka. „Eh, bar si je to uštedio. Smrt je nastupila trenutno!“, utješi je doktor K.

Dvovlašće jednog čovjeka

Među gostima na inauguraciji Tomislava Nikolića nije bio nijedan predsjednik države iz Evrope i svijeta osim crnogorskog predsjednika Filipa Vujanovića. Posebno značenje ima podatak da je Nikolić postao predsjednik najveće države na teritoriji bivše Jugoslavije bez prisustva susjeda

Sa 58 minuta zakašnjenja počela je 11. juna inauguracija **Tomislava Nikolića** u predsjednika Srbije. Uz manje od 1.200 zvanica je 13. maja 1993. godine **Vojislav Šešelj** zbog „patriotskih zasluga“ inaugurisao Nikolića na Romaniji (država Bosna i Hercegovina) u četničkog vojvodu. Srbija je zagazila u novo dvovlašće, nakon onoga u političkim filozofijama Nikolića i mandataru **Borisa Tadića**.

Pred zgradom Predsjedništva uoči ceremonije nastala je gužva. Protokol predsjedničkog kabineta je zagubio spisak sa akreditovanim novinarima. Jedan zaposlenik izvikao se: „Novinari da se odmah sklone, da uđe gospoda!“.

FILIP ZA SVE: Tomislav Nikolić i Filip Vujanović na inauguraciji

Na inauguraciji je **Štefan File**, komesar za proširenje *EU* održao prigodni govor vabljenja i opominjanja na liniji Beograd - Brisel. Dok je Čeh File govorio na engleskom, Nikolić je stavio naočare da ga bolje čuje. Nikolić je zatim rekao da „Srbija nema pravo da ima neprijatelje“, pozdravio „svete oce“, a na posljednjem mestu „građane Srbije“. „Građanke“ nije pomenuo.

Među gostima na inauguraciji nije bio nijedan predsednik države iz Evrope i sveta osim crnogorskog predsednika **Filipa Vujanovića**, poludržave Republika Srpska u državi BiH **Milorada Dodika**, člana Predsjedništva BiH iz RS **Nebojše Radmanovića**. Bratsku Rusiju, kao i Nemačku, Veliku Britaniju i Francusku predstavljali su ambasadori, a do Vujanovića najviši u rang na inauguraciji je bio ministar spoljnih poslova Turske **Ahmet Davutoglu**. Došli su na ustoličenje niži diplomatski činovnici iz Italije, Slovačke, Grčke, Kipra, Alžira.

Bilo je na okupu i estradnih umetnika i umetnica, glumaca, sportista, a među onima sa zaslugama za narod bili su biznismeni, pa i **Dorđe Antelj** kome se sudi od 2007. godine zbog sumnje da je „pribavio protivpravnu imovinsku korist od više od sedam miliona evra“ i selektor fudbalske reprezentacije Srbije **Siniša Mihajlović** koji je krajem maja izbacio iz reprezentacije **Adema Ljajića** jer nije pevao himnu - odu srpskom rodu i srpskim zemljama, pred prijateljski meč sa Španijom.

Nikolić je postao predsednik najveće države na teritoriji bivše Jugoslavije bez prisustva susjeda. Predsednici Makedonije i Slovenije **Dorđe Ivanov** i **Danilo Tirk** nisu ni opravdali nedolazak. Predsednik Hrvatske **Ivo Josipović** se dvoumio do 6. juna čekajući „da se Nikolić jasno izjasni da napušta ideje četništva i ekspanzije, te da pokaže da želi evropeizaciju regije“. Iako ga je Nikolić osobno pozvao telefo-

POSLUŽENJE

Troškovi inauguracije **Vladimira Putina** koja je takođe bila u ponedjeljak, 7. maja za dvostruko više gostiju nego što ih je bilo u Beogradu su 664.000 dolara. Od toga je polovina potrošena za medalje gostiju, takođe isluženih državnika.

U Kremlju su bili bivši sovjetski predsednik **Mihail Gorbačov**, bivši italijanski premijer **Silvio Berlusconi**, bivši nemački kancelar **Gerhard Šreder**, udovica **Borisa Jeljcina**, četvorica kandidata koji su izgubili izbore i **Emir Kusturica**. Za prijem su spremjene dve boce šampanjca po glavi, rakovi sa Kamčatke, votka, kavijar...

Na inauguraciji u Beogradu, predstave koja potiče iz rituala starorimskih sveštenika koji su pokušavali da prokljuve da li je izabrani po volji bogova, takođe se služilo penušavo vino francuskog porekla ali domaće izrade i neke od 12 vrsta rakija koje peče novopečeni predsednik, čevapčići, sendviči bez gornjeg dela, pite, a sve začinjeno narodnim nošnjama, članovima dva kulturno-umetnička društva, frulama i narodnom muzikom od srednjeg do 21. veka.

nom, predsedavajući Predsjedništva BiH **Bakir Izetbegović** nije došao u Beograd jer Nikolićevi „prvi istupi ne ulivaju optimizam“. Predsednica Kosova koje je priznala 91 država, **Atifete Jahjaga**, nije pozvana, a Nikolić ne odustaje i od nasilne posetu Kosovu jer „Kosovo je Srbija“.

Niko od predstavnika i institucija Srba u Hrvatskoj nije pozvan na feštu. Ni oni iz Vukovara, koji je, kako reče novi predsednik Srbije „bio i ostao srpski grad“. Srbi iz Hrvatske su Srbi poslednje klase. Srbi iz RS su prvoklasni – na inauguraciju su još zvan predsekdnik Partije demokratskog progresa **Mladen Ivanić**, **Mladen Bosić**, šef Srpske demokratske stranke (SDS) koja je i danas pod sankcijama SAD. Osnivači i funkcioneri SDS su **Radovan Karadžić**, **Biljana Plavšić**, **Momčilo Krajišnik** i **Nikola Koljević**. Došao je i predsednik Srpske napredne stranke u RS **Adam Šukalo**. Crnogorci su pozvani kao Srbi nulte kategorije. Nikolić je rekao novinaru TV Crne Gore da „ne priznaje razlike između Srba i Crnogoraca, jer je nema“.

Tvrđnja da „u Srebrenici nije bilo genocida“ je predsednička opsesija. Izgovorio ju je dva puta Nikolić kao predsednik Srbije, a za njim ponovio bivši predsednik RS Karadžić u Hagu, upravo na dan inauguracije.

Lider Socijalističke partije Srbije **Ivica Dačić** ocenio je uoči inauguracije svog koalicionog partnera iz doba ratnog komandanta **Slobodana Miloševića** da „odsustvo lidera zemalja regiona smatra organizovanim bojkotom i uvredom za Srbiju“. Onih 50,46 odsto građana koji u drugom krugu nisu glasali za Nikolića smatraju da je Nikolić uvreda za Srbiju. Pozdravljaju se sa „Grobardan“, aludirajući na predsednikovo ranije mesto u društvenoj podeli rada.

Istraživači iz *Freedom House*, *Transparency International* i *Svetskog ekonomskog foruma* su u vreme

majskih izbora smestili Srbiju na dno u gotovo svih oblastima - od zdravstva, školstva, visine javnog duga koji je gotovo 50 odsto BDP-a, korupcije, loše primene zakona, odlivu mozgova, padu dinara koji je iz dana u dan na „istorijskom minimumu“, spoljnog duga od 30,1 milijardi dolara... Dug ukupne *SFRJ* na izdisaju 1991. bio je oko 16 milijardi dolara.

Građani Srbije zarađuju i tako što prodaju organe, iako je to kažnjivo. Američki list *International Herald Tribune* je uočio da u Srbiji na crnom tržištu siromašni preko interneta prodaju bubrege, koštanu srž ili rožnjače, dok kriminalci uzimaju višestruku proviziju. Cena bubrege je od

10.000 do 30.000 eura, dok ih primaoci u inostranstvu plaćaju najmanje 100.000 eura. I pojavi se ovog juna u srpskom mediju oglas očajnika: Žena i muž prodaju svaki po bubrege za ukupno 30.00 eura.

Dan uoči ustoličenja, državna agencija *Tanjug* objavila je da bi EU mogla Srbiju zbog velikog broja azilanata vratiti na „crnu šengensku listu“. Prošle godine je 14.000 državljanina Srbije tražilo azil u zemljama EU, što je stavljalo na peto mesto. Ostale četiri zemlje su na „crnoj šengenskoj listi“.

Nikolićevo ustoličenje bilo je istog dana kada su u Beogradu pre 109 godina ubijeni kralj **Aleksandar Obrenović** i kraljica **Draga**, a pre 144 godine knez **Mihajlo Obrenović**.

Ubistva su naručili iz dinastije **Karadorđević**.

Kraljevski par je ubijen tridesetak metara od zdanja pred kojim su se tiskale pokisle zvanice na ustoličenju. Među njima i bračni par Karadorđević. Na spomeniku ubijeni knez Mihajlo desnu ruku upire u pravcu Prizrena, 33 godine pre nego je, kako je svedočio novinar **Lav Trocki**, u varoši ubijeno između 400 do 4.000 Albanaca da bi ovaj kosovski gradić mogao da postane kasaba „velike Srbije“.

Tamara KALITERNA

PORUKE MAMLJENJA I OPOMENE: Štefan File, komesar za proširenje EU, sa Tomislavom Nikolićem

INTERVJU

SRĐA POPOVIĆ,
ADVOKAT

Ideja glasanja za manje
zlo je kompromitovana.
Boris Tadić i Demokratska
stranka nijesu uviđali
koroziju razlika između
većeg i manjeg zla. Birači
su prozreli da glasanje za
manje zlo vodi u ćorsokak,
jer oslobađa DS od svake
odgovornosti

Demokrate su proizvele Nikolića

Srbija se nalazi u nekoj vrsti ne samo političkog već i doslovno upravljačkog interegnuma. Ima novog predsjednika, nema vladu i ne zna se kada će je dobiti. Zašto današnja podjela moći izgleda ovako i kako da građani sa tim izađu na kraj, razgovarali smo sa advokatom Srđom Popovićem, dobrim tumačem srpskih prilika.

MONITOR: *Šta su po vama pokazali nedavni izbori u Srbiji: da li su „intelektualci sa belim listićima“ ili apstinencija velikog broja*

birača „skrivali“ pobjedu Tomislava Nikolića?

POPOVIĆ: Može se apstinirati na izborima na dva načina: tako što ne izađete na izbore ili tako što hotimično ubacite u glasačku kutiju nevažeći, recimo precrtani, listić. To ima isti cilj i efekat na rezultat izbora. Razlika je izmišljena od strane gubitnika prošlih izbora jer bi bilo politički pogubno „okriviti“ za rezultat skoro milion i po apstinenata, lakše je okriviti 170 hiljada „belih listića“, mada su i oni samo

i isključivo apstinenti. A najlakše je okriviti nekoliko intelektualaca koji su pozivali na „belo glasanje“, odnosno apstinenciju. Sve je to posledica odbijanja gubitnika izbora da u samima sebi potraže razlog za nezadovoljstvo građana koje je, naravno, osnovni uzrok apstinencije. (Pa čak i ovo tek pod neproverivom pretpostavkom da bi apstinenti, da su glasali, u većem procentu glasali za Tadića nego za Nikolića). Da zaključimo, pobjedu Tomislavu Nikoliću doneli su glasovi njegovih birača.

Sve ostalo je spin gubitnika.

MONITOR: *Koja je „prečica“ duža za kakvo-takvo napredovanje Srbije: „nova politička dinamika“ sa Nikolićem ili „sitni koraci“ sa Tadićevom ekipom koja se preporučivala kao nezamenljiva na svim pozicijama zakonodavne i izvršne vlasti?*

POPOVIĆ: Sitni koraci su postali suviše sitni, pa su se čak povremeno pretvarali u korake unatrag. Ideja glasanja za manje zlo, na koju je računala DS, postepeno je kompromitovana, pre svega zato što je samozadovoljno manje zlo tokom poslednje 4 godine postajalo sve veće, a ono veće zlo (bar prividno) postajalo sve manje. Demokratska stranka nije uviđala koroziju reazlika između većeg i manjeg zla. Birači su prozreli da glasanje za manje zlo vodi u ćorsokak, jer oslobađa DS od svake odgovornosti.

Dobro ste primetili da je ovim, za bivšu vlast, šokantnim rezultatom, stvorena nova politička dinamika. Odjednom su svi primetili greške bivše vlasti. Odjednom je otkriveno da predsednik republike ima vrlo ograničena ovlašćenja, da je zemlja opasno prezadužena, da nam bez striktnih i nepopularnih mera štednje preti bankrot, inflacija, dalja devalvacija domaće valute, porast nezaposlenosti, grčki scenario i još gore. Izveštaj Fiskalnog saveta sa ovakvim pesimističkim ocenama obelodanjen je dva dana posle izbora, iako je donet još u februaru. Da li bi i kada bio obelodanjen da je Tadić reizabran? Odjednom, svi znaju da je DS tokom svoje vladavine strogo kontrolisala medije. Odjednom su se svi setili, svojevremeno sakrivanog i generalno prećutanog, izveštaja Verice Barać u kome su detaljno opisani mehanizmi ove kontrole. Odjednom su svi shvatili svu nepouzdanost i pristrasnost takozvanih političkih analitičara, agitatora Borisa Tadića i DS.

Ako pod izrazom „nova politička dinamika“ podrazumevate promene o kojima ovde govorim (ovo iznenadno otkrivanje tople vode), onda je svakako ta dinamika dobrodošla.

Ovo je trenutak istine, politički protivnici su jedni druge uspešno ra-

NAOPAKA TADIĆEVA STRATEGIJA

MONITOR: *Odgovornost za 90-e godine kao da je sve manje relevantna u odlučivanju birača. Kako tumačite to da autori kampanje DS i Borisa Tadića tek sada u značajnoj mjeri podsjećaju građane na breme prošlosti svojih glavnih rivala?*

POPOVIĆ: Pojednostavljeno je reći da su „greške i nesposobnost vlasti“ potisnule u drugi plan „odgovornost za 90-e“. Nisu to bile bilo kakve greške. Te greške su se sastojale u postupcima i odlukama DS-a koje su jasno i nedvosmisleno relativizovale odgovornost za 90-te. U takve greške bih svakako ubrojao: besmisleni slogan „I Kosovo i Evropa“; donošenje Rezolucije o Kosovu, za koju je Dačić odmah tačno primetio da je samo nastavljanje politike SPS-a; izglasavanje preambule Ustava; izjednačavanje „dva bola“, onog za Đinđićem i onog za Miloševićem; donošenje Rezolucije o Srebrenici iz koje je izbačena reč genocid; odugovlačenje sa isporučivanjem Mladića; Deklaracija o nacionalnom pomirenju sa SPS-om; rehabilitacija Draže Mihajlovića; „normalizovanje“ otcepljenog krila radikala itd.

Takvim postupcima DS je ukidala bitne razlike između sebe i „odgovornih za 90-e“. Zbog toga je, samo par meseci pre izbora, u javnosti, pa i u medijima koje DS kontroliše, spontano postavljeno pitanje: da li se vraćamo u 90-e? S druge strane, uz pomoć DS, Nikolić je promovisan u novorođenog Evropljanina. Tek u kampanji, kada je kasno shvaćeno da ovo sistematsko klizanje Demokratske stranke ka populističkom nacionalizmu ukida sve bitne razlike između njih i SNS-a, DS je video da je vrag odneo šalu, da su stvorili od Nikolića isuviše opasnog konkurenta. Tek onda se DS setila mračne prošlosti Tomislava Nikolića. Naravno, bilo je kasno. Bilo je kasno podsećati na četničku titulu vojvode Tomislava Nikolića, kad istovremeno sami vodite proces za rehabilitaciju četničkog nadvojvode Draže Mihajlovića.

Cela ta strategija je posledica kukavičke i naopake strategije Borisa Tadića

koji je, u ime „sigurnosti“, (njegov slogan na poslednjim izborima) nastojao da zauzme poziciju nekakvog Kralja Ujedinitelja. U zemlji razdiranoj između evropskih želja i teške, nerazrešene i traumatične prošlosti, takva kratkovida strategija je u stvari samoubilačka.

skrinkali, slika je ružna, ali je verna.

MONITOR: *Kakvu igru, po vama, igra sada Ivica Dačić koji je za saveznika u sastavljanju nove vlade Srbije, uzeo i Milorada Dodika?*

POPOVIĆ: Dačić nijednog trenutka nije odustajao od takozvane nacionalno svesne patriotske politike Miloševićevog režima. U početku

se bio pritajio, a zatim je, ohrabren udvaranjem DS, sve otvorenije počeo da pokazuje političke mišiće. To je ulivalo pouzdanje njegovoj stranci i njenim glasačima. Politika koju danas vodi Ivica Dačić otvoreno je nacionalistička, a ona se može najbolje ispoljiti u odnosu prema Republici Srpskoj i Kosovu. ►

Potpuno je normalno što Dačić sada traži saveznika u Miloradu Dodiku, čoveku koji nije odustao od projekta podele Bosne, projekta čiji je autor SPS. Potpuno je normalno i to što od Demokratske stranke, poput Koštunice, traži sanitarni otklon prema Čedomiru Jovanoviću.

Od 2000. godine i sukoba Đinđić-Koštunica u Srbiji postoje samo dve stranke, prorуска nacionalistička i pro-zapadna demokratska. Granice između njih su u međuvremenu malo zamagljene. One su zamagljene prvo od strane DS, o čemu sam već govorio, a onda i tobožnjim proevropskim zaokretom SPS-a i SNS-a. Taj zaokret je, po meni, prividan i privremen, a mislim da je to i percepcija njihovih birača: dobro, vremena su takva, šta nas košta da se izjašnjavamo za Evropu, to je stvar daleke budućnosti, u međuvremenu možemo još tri puta da se predomislimo, kada malo ojačamo.

MONITOR: *Kako ocjenjujete pozivanje Tomislava Nikolića na Deklaraciju o Srebrenici koju je usvojila Skupština Srbije?*

POPOVIĆ: DS i Tadić, u nameri da pacifikuju nacionaliste, pristali su na besprincipijelni kompromis, da se u Deklaraciji o Srebrenici eksplicitno ne pominje genocid. Time su dali priliku Nikoliću da iskoristi ovu nedorečenost Deklaracije i da se poziva na nju u svojoj tvrdnji da genocida nije ni bilo.

Nikolić, ipak, nije u pravu. To je plitak sofizam. Deklaracija upućuje na kvalifikaciju „strašnog zločina” koji se dogodio u Srebrenici, iako to čini na posredan način. U Deklaraciji se kaže da je taj „strašni zločin” izvršen „na način koji je utvrđen presudom Međunarodnog suda pravde”. Svi znaju da je Međunarodni sud pravde kvalifikovao taj zločin kao zločin genocida. Deklaracija o Srebrenici, ipak, prihvata tu kvalifikaciju: radilo se o genocidu.

MONITOR: *Vidite li rješenje za problem visokog stepena organizo-*

POVRATAK PUČISTA

MONITOR: *„Kaput“ demokratizacije Srbije krojen je 2000. Bez ustavotvorne skupštine, otvaranja dosijea, lustracije... Kako se onda očekivalo, u DS ali i u velikom dijelu javnosti, da radikalni-naprednjaci ili SPS, neće ponovo doći na vlast, prilagođeni novom mejnstrimu?*

POPOVIĆ: Naravno, sada svi znaju da je taj „kaput” krivo skrojen. Reč je o famoznom 5. oktobru. Ljudi koji su učestvovali u tom događaju voleli su da veruju da podvlače crtu ispod teških godina diktatorskog i kriminalnog režima. Međutim, kao što je Napoleon jednom rekao, revolucije dižu jedni ljudi,

a drugi se njima koriste. Iza javnih kulisa 5. oktobra sklapali su se sasvim drugačiji politički dilovi. Po meni, 5. oktobar je u suštini bio delimično revolucija, a delimično puč. Revolucija na ulici a puč na dvoru (da bi se zaustavila revolucija). Koštunica je bio kandidat obe strane, dakle, i kandidat vlasti i kandidat opozicije, s tim što je odmah pokazao gde mu je srce. Obe strane su ga izabrale iz istog razloga - od svih ljudi iz opozicije ideološki je bio najbliži Miloševiću.

Miloševića su izdali njegovi, kada je samoubilačkom politikom počeo sve da ih ugrožava, izdala ga je vojska, izdala ga je policija, izdali su ga najbliži saradnici, izdali su ga ratni profiteri, izdali su ga čak i Rusi kad je postalo nemoguće braniti ga. Koštunica će se

potruditi da spase njegovu ideologiju i odbrani stare političke ciljeve. On je nastojao da tretira Miloševića i SPS kao legitimne i najvažnije predstavnike nove opozicije, s ciljem da mu Milošević postane „omiljeni opozicionar”, kao što je on to svojevremeno bio Miloševiću. Pa čak i da ga, što da ne, u nekom trenutku vrati na vlast. Đinđićeva vlada, delom i da bi se zaštitila od takve mogućnosti, izručila je Miloševića Hagu, ali je zato Đinđić i ubijen. I tako sada, 12 godina posle 5. oktobra, Toma Nikolić i Ivica Dačić (nekad poznati kao lideri „crveno-crne koalicije”) postaju najveći pobjednici ovih poslednjih izbora. Dačić i javno trijumfuje: konačno je ispravljena sudbonosna „nepravda” počinjena 5. oktobra. Besprincipijelne i samodestruktivne koncesije, koje je Tadić davao ovom nacionalističkom bloku u naivnoj nadi da će ih pacifikovati, na kraju se mu se osvetile. To može biti iznenađenje samo za one koji nisu razumeli dramu koja se odvijala ispod površine političke scene, od 5. oktobra do danas.

vanog kriminala koji je zajednički zemljama Zapadnog Balkana?

POPOVIĆ: U haosu 90-ih, kada su te zemlje ne samo ogrezle u kriminal svake vrste, i kada su i same države često delovale kriminalno, stvorena je situacija koju je vrlo teško menjati i uz najbolju volju. Države

Zapadnog Balkana su neuspele države (failed countries), sistemski nagrižene korupcijom, njihove granice su vrlo porozne, ili čak nedefinisane kao u slučaju Srbije. Ne vidim lako i brzo rešenje za ovaj problem.

Nastasja RADOVIĆ

MUHAMED RAŠID, POLITIČAR SA POTJERNICE I POSLOVNI PARTNER CRNOGORSKE ELITE

Dobrodošlica za „gospodina 10 odsto”

Rafik Nače, koji je na čelu Palestinske anti-korupcione komisije, kaže da je Rašid pristupio palestinskoj revoluciji „bez centa u džepu, a postao je multimilioner”. Sličnost sa Rašidovim partnerima u Crnoj Gori nije slučajna

NOVI INVESTITOR SA POTJERNICE: Muhamed Rašid

Još jedan „strateški investitor“ i poslovni partner ovdašnje tranzicione elite našao se na potjernici u domovini. I ponovo se njegovi „domaćini“ prave neobaviješteni i naivni.

Vijesti su početkom nedjelje, pozivajući se na *Asošijeted pres* (AP) objavile da je Palestina zatražila od Crne Gore, Egipta, Jordana, Iraka i Ujedinjenih Arapskih Emirata da zamrznu imovinu **Muhameda Rašida** (na Bliskom istoku poznatijeg kao **Kaledu Salami**, savjetnika za ekonomska pitanja nekadašnjeg predsjednika Palestine **Jasera Arafata**) jer ga vlasti te zemlje terete za pronevjeru desetina miliona dolara iz javnih fondova.

Ipak, iz Ministarstva pravde su saopštili da zamolnica palestinskih vlasti još nije stigla do njih. Pokazalo se, istovremeno, da bi se nekoliko uticajnih Crnogoraca moglo osjetiti poslovno ugroženima ukoliko bi Vlada u Podgorici zaista odlučila da stane na put Rašidu i njegovim (mutnim) poslovima.

Iz dokumenata koje je prikupila NVO MANS proizilazi da su Rašidovi partneri u Crnoj Gori **Veselin Vukotić**, nekadašnji potpredsjednik Savjeta za privatizaciju i poslovni partner pred-

sjednika DPS **Mila Đukanovića** sa kojim je suvlasnik Univerziteta Donja Gorica (UDG) i **Vojin Vlahović**, ambasador Crne Gore u Rimu. Oni su skupa sa odbjeglih Palestincem članovi odbora direktora kompanije *Montmena investment fond*, registrovane u Panami. Tu im društvo pravi i **Samih Saviris**, egipatski biznismen, takođe infiltriran u ovdašnja biznis dešavanja. Prema zvaničnoj verziji iz Podgorice, Saviris je vlasnik kompanije koja će u narednih 20 godina u tivatski dio poluostrva Luštica uložiti

1,1 milijardi. Živi bili....

Uglavnom, prema računu MANS-a, samo u panamskom registru postoji 11 firmi u kojima Muhamed Rašid figurira kao direktor. Ni to nije sve.

Tako je Rašid, pored ostalog, i izvršni direktor kompanije *Montenegro ril istejt investment* osnovane 31. avgusta 2007. na Djevičanskim ostrvima. Ova kompanija nam je interesantna pošto se u njenom vlasništvu nalazi Skočidevojka, nekadašnji vojni kompleks u Reževićima površine 66.242 metra kvadratna. Rašidova kompanija je Skočidevojku kupila od **Zorana Bećirovića**, odnosno njegove kompanije *Kaldero trejding limited* registrovane na Kipru, za skoro 42 miliona eura. Konačno, prema dokumentima do kojih je MANS došao, ovlašćeni zastupnik *Montenegro ril istejt investment* u Crnoj Gori je **Ana Kolarević**. Kako je svijet mali.

Pa, opet, pokazaće se kako niko od pomenutih nije znao ko je zapravo Rašid. I zbog njih prenosimo dio onoga što o ovom „kontroverznom biznismenu“ pišu svjetski mediji. Zanimljivo, i Rašid je u poslovne vode uplovio kada i većina ovdašnjih biznismena – u posljednjoj deceniji prošlog vijeka. Takođe nezvanično.

Nakon potpisivanja mirovnog sporazuma između palestinskih i izraelskih zvaničnika u Oslu 1994, teritorije koje nastanjuju Palestinci su iz izraelske prešle pod kontrolu Palestinske nacionalne uprave (PNU). Gotovo istog časa, međunarodne korporacije i velike građevinske kompanije su krenule u hodočašće kancelarijama Palestinske oslobodilačke organizacije (PLO) u Tunisu. Mislilo se da su to kurtoazne posjete budućem vođi PNU Jaseru Arafatu. Poslovni ljudi su od Arafata tražili blagoslov za svoje projekte i planove na teritoriji koja će biti pod kontrolom PNU. Predsjednik i njegovi saradnici su, bez izuzetka, sve takve zahtjeve prosljeđivali Arafatovom savjetniku za ekonomska pitanja Kaledu Salamu.

Za pridobijanje Salama je bilo neophodno odreći se dijela očekivanog kolača. U nekim slučajevima to je značilo dati mu trećinu, a nekada i

MUTNE IGRE ZA SKOČIDEVOJKU

Priča o privatizaciji vojnog kompleksa Skočidevojka u Reževićima počela je 2005. godine. Prvi su je kupili ruski državljani **Aleksandar Beljakov** i **Nikolaj Zemljanski** za 2,35 miliona eura. Zemljište je, uz saglasnost vlasti u Podgorici, prodalo Ministarstvo odbrane Državne zajednice SCG. Kao vlasnik zemljišta upisana je novoosnovana firma *Spartak* doo iz Kotora.

Prema dokumentima MANS-a, ruski vlasnici u avgustu 2007. prodaju *Spartak* kiparskoj firmi *Kaldero trejding limited*. Vlasnici te kompanije su braća Zoran i, sada pokojni, Dragan Bećirović.

Nedjelju dana kasnije, *Kaldero* je preprodao kupljeno zemljište kompaniji Muhameda Rašida.

Valja pomenuti da ovaj posao nije mogao proći bez angažmana tadašnjeg ministra finansija, aktuelnog premijera **Igora Lukšića**. U vrijeme prve prodaje, nekoliko ranijih vlasnika pokrenulo je spor tražeći nadoknadu po osnovu zakona o restituciji. Zbog toga je Osnovni sud u Kotoru naložio da se u katastar nepokretnosti upiše privremena mjera zabrane raspolaganja ovim zemljištem. Tada je, u septembru 2005. godine, Lukšić sudu u Kotoru uputio „prijedlog za izmjenu“ ove mjere. Lukšić je „zamolio“ da se privremena mjera stavi van snage, objašnjavajući da će 10 odsto od kupoprodajne cijene zemljišta biti plaćeno Fondu za obeštećenje, od kojeg raniji vlasnici mogu da naplate svoja potraživanja. Začudo, sud je izašao u susret ministrovj molbi.

polovinu, udjela u novom projektu. U drugima, mito je predstavljao procenat očekivanog profita.

Investitori, tvrde danas, nisu bili sigurni da li je to bila neka vrsta poreza za nove palestinske vlasti ili prosto mito za Salama koga su mnogi počeli da nazivaju „Gospodin 10 odsto“.

Uvrijeme gerilskog ratovanja, pojedini pripadnici PLO su koristili pseudonim. No, kada su palestinske vlasti ušle u Gazu i Zapadnu Obalu, koje čine teritoriju PNU,

saznalo se da je Salamovo pravo ime Muhamed Rašid.

Rašid je ubrzo postao najmoćniji čovjek iz Arafatovog okruženja. Njegov potpis bio je neophodan kako bi bio sklopljen bilo koji veći posao, izdat ugovor ili koncesija. Rezultat je bio da je Rašid postao vlasnik mnogih kompanija u raznim oblastima, od reklamiranja, benzina, komunikacija, cementa i električne energije. On ili njemu bliski ljudi postali su dioničari u mnogobrojnim kompanijama koje

su uspjele da dobiju koncesije od PU.

Od svih preduzeća kojima je Rašid pomogao da počnu sa radom, najistaknutiji je bio kazino u gradu Džeriko, čijem je otvaranju Rašid pomogao. U projektu austrijsko-palestinske kompanije pod nazivom *Oasis* zapošljavani su Palestinci, ali je samo Izraelcima bilo dozvoljeno da

se kockaju. Palestinci, naročito islamističke grupe, snažno su se protivili radu kazina. No, uz obezbjeđenje koje su pružale Palestinske bezbjednosne snage, kasino je odlično radio do izbijanja Palestinske pobune, intifade u jesen 2000. Uprkos upornim pokušajima Palestinaca da doznaju ko je pravi vlasnik palestinskog udjela u kazinu, niko nije mogao da dođe do jasnog odgovora.

MOMCI IZ PANAME: Veselin Vukotić i Vojin Vlahović

Pozicije su se, u međuvremenu, preokrenule. Ovih dana je palestinski sud koji se bavi predmetima vezanim za korupciju osudio odbjeglog „finansijskog direktora” pokojnog predsjednika Arafata za izvlačenje miliona dolara iz javnih fondova i osudio ga na kaznu zatvora od 15 godina. Sud u Ramali na Zapadnoj obali je u do sada najznačajnijem korupcionaškom procesu utvrdio da je Muhamed Rašid kriv za

pronevjeru i pranje novca. Rašid i njegova dva pomoćnika su osuđeni da su uzeli ukupno 33,5 miliona dolara iz Palestinskog investicionog fonda koji finansiraju strani donatori. Pored zatvorske kazne, Rašid mora da plati i 15 miliona dolara, a njegova imovina će biti konfiskovana.

Rafik Nače, koji je na čelu

Palestinske antikorupcijske komisije, je kazao da je Rašid „pristupio palestinskoj revoluciji bez centa u džepu, a postao je multimilioner. Odakle je stvorio taj novac? Naravno, to je novac paletinskog naroda.”

Nače je kazao da se sumnja da je Rašid uzeo milione dolara iz Palestinskog investicionog fonda i blagajne PLO, kao i da je osnivao lažne kompanije na svoje ime i na imena svojih rođaka. „I novac i kompanije su nestali,” kazao je citirajući dokumenta.

Antikorupcijska komisija u Ramali je izdala potjernicu za Rašidom, za koga se, po nekim izvorima vjeruje da živi u Velikoj Britaniji, a po drugim u Kairu, u Egiptu. Međutim, kako je izjavio vrhovni tužilac palestinske vlasti **Ahmed al-Mugni**, Interpol je odbio zahtjev palestinske vlasti da uhapsi Rašida. „Problem sa Interpolom je u tome što kažu da mi nismo suverena država, tako da oni neće da se bave time”, izjavio je Mugni. „Da smo članica Ujedinjenih nacija, bilo bi lakše izvesti osumnjičene pred palestinski sud. Sve zemlje moraju da se ujedine u borbi protiv kriminala”.

Vrhovni tužilac tvrdi da Rašid ima najmanje pet pasoša pod različitim imenima, uključujući palestinski diplomatski pasoš. To još više otežava njegovo pronalaženje ili zahtjev za izručenjem.

Milan BOŠKOVIĆ

VAN ZAKONA I VAN BUDŽETA

Nije jasno zašto je Arafat većinu svojih finansija povjerio opskurnom Rašidu, bivšem novinaru koji nije prošao nikakvu obuku iz poslovanja. Iako je Arafat bio poznat po skromnom životu koji vodio, koristio je velike sume novca da bi kupio lojalnost i nije primjenjivao oštre mjere protiv koruptivnih radnji najbližih saradnika.

Prva decenija PNU, bila je obilježena neobuzdanom korupcijom i lošim upravom državnih službenika. Tokom tog perioda, Rašid je „rukovodio mrežom finansijskih transakcija van zakona i van budžeta”, kazao je **Azmi Šuaibi**, vodeći borac protiv korupcije na Zapadnoj obali.

Optužbe upućene Rašidu ponovo su pokrenule pitanja o Arafatovoj ličnoj umiješanosti u pronevjeru palestinskih fondova. **Džavid Al Gusein**, bivši predsjedavajući Palestinskog Nacionalnog Fonda – finansijskog sektora PLO – optužio je Arafata za krađu miliona SAD dolara, donacija iz arapskih država.

Godinu dana prije njegove smrti, 2003, američki magazin *Forbs* svrstao je Arafata na svoju listu najbogatijih svjetskih kraljeva i vladara sa ukupnim bogatstvom vrijednim 300 miliona dolara. Ta cifra predstavlja konzervativniju procjenu bogatstva nekadašnjeg lidera PLO.

Izraelska obavještajna služba je procijenila Arafatovo bogatstvo na 1,3 milijardi SAD dolara a na osnovu provjera koje su izvršile Američke službe, koje su ovlastile Palestinske Vlasti, došlo se do cifre od milijardu SAD dolara. Dok se do tačne cifre vjerovatno nikada neće stići, časopis *Tajm* je izvijestio da je Arafatova supruga primala mjesečnu naknadu od 200. 000 SAD dolara.

OD ANONIMUSA DO ZVIJEZDA

Gotovo da nema zemlje sa razvijenom popularnom kulturom, a da u njoj ne postoji emisija koja od anonimusa pravi zvijezdu. Afirmacija nepoznatih vokalnih solista, kroz niz nastupa uživo na televiziji, oprobao je recept koji donosi gledanost, i u isto vrijeme produkuje estradnu logistiku. U bivšoj Jugoslaviji kulturni su status imali serijali *Pokloni se i počni* i *Mikrofon je Vaš*, a amerikanizacijom naših medija krenula je lavina muzičko-scenskih TV formata u kojima su nepoznatim talentima nudili „kule i gradove”

Nikola Đuričko, koji se u voditeljskom poslu proslavio u Srbiji sa emisijom *Karaoke obračun*, u sličnom muzičkom šou-programu *Prave riječi* od 19. juna će zabavljati gledaoce na crnogorskoj televiziji *Vijesti*. Po pravilima, učesnik pjeva pjesmu uz čitanje teksta, ali u jednom momentu riječi nestanu i takmičar treba da pogodi pravi tekst. Ako ne pogodi - ide kući. Ovo je, inače, jedna od verzija američkog serijala *Don't Forget the Lyrics!*.

A nema mnogo da je okončan jedan muzički serijal. Zvao se *Let ka zvijezdama* i emitovao se na državnoj televiziji. Takmičenje nepoznatih mladih ljudi, koji su pred stručnim žirijem u nekoliko kvalifikacionih večeri pokazivali svoj talenat trajalo je više od četiri mjeseca. Pobijedio je tridesetogodišnji Novljanin **Draško Đukić**, i za nagradu dobio snimanje albuma i učešće na festivalu *Sunčane skale*. Drugoplasirana je bila Cetinjan-ka **Duškanka Belada**, a treća Podgori-

Za nekoliko dana startovaće novi muzičko-zabavni reality show, ovoga puta na *TV Vijesti*, pod imenom *Prave riječi*. Ako već narod nema hljeba, neka ima pjesme i igara. A pobjednik nešto i zaradi, dobro je

čanka **Milica Vujadinović**.

I za ovaj format emisije bio je zadužen voditelj-urednik **Ivan Maksimović**, prepoznatljivo lice sa crnogorskih televizija.

Veliku regionalnu pažnju je izazvao serijal, čiji se pelcer sa britanske televizije proširio na čitav svijet – *Ja imam talent*, a koji je u Beogradu, kroz nekoliko selekcija, okupio performere iz Srbije i Crne Gore. Od učesnika iz naše države, u veliko finale plasirala se multitalentovana **Katarina Kaća Bogićević**, zvijezda crnogorskih dječijih muzičkih festivala, i nakon tri izvanredna nastupa (naročito prvi sa *Kočijašu, ne goni konje*) završila na petom mjestu. Nakon ovog reality show-programa, reditelj i scenarista **Dušan Milić** odabrao ju je za ulogu djevojčice Zvezdane u igranoj seriji *Folk*, koja se prikazuje na *TV Prva*.

Nisu ušli u veliko finale, što se, uz činjenicu da žitelji Crne Gore nisu ni mogli glasati u polufinalnim večerima,

nije moglo ni očekivati, breakdancer **Nikola Mijomanović** iz Herceg Novog, zatim **Jelena Zvicer** i **Danilo Đokić** (samostalno nastupali u kvalifikacionim emisijama), te mlada Podgoričanka **Jovana Jokić**. Nikoli je ovaj serijal bio odskočna daska za nastup na ovogodišnjem *Eurosongu*, gdje je sa trupom pratio **Ramba Amadeusa**.

Posljednja Crnogorka oko koje su se ujedinili glasači matične joj države bila je pjevačica iz Tivta **Nina Petković**, bivši vokal grupe *Dan poslije* u gotovo već zaboravljenom serijalu *Operacija trijumf*. U takmičenje je ušla sa najmanjom glasačkom logistikom, shodno broju stanovnika države, ali i od svih prisutnih u kući sa najjačim muzičkim manifestacijama u svom CV-ju. Završila je takmičenje među pet najboljih, a balkanski mediji špekulisali su sa mogućnošću da, poput nekih kolega iz OT, predstavlja Crnu Goru na *Eurosongu*. To se nije dogodilo.

Malo se ko sjeća da je posljednja pobjednica regionalnog muzičkog takmičenja *Idol* bila Podgoričanka **Mina Laličić**. Ovo natjecanje je za potrebe Srbije, Crne Gore i Makedonije, po licenci, organizovala *BK televizija*. Mina je pobijedila usred Beograda 2005. godine, ali je godinu dana nakon toga *Karić Banka* pošla pod stečaj, a *BKTV* prestala da radi. Nije joj objavljen čak ni singl *Luda* kojeg je usnimila, o spotu da i ne govorimo, a ni sve ostale obaveze prema njoj nisu ispunjene.

Mina Laličić i Nina Petković su,

LET KA ZVIJEZDAMA: Finalisti muzičkog serijala

kao i desetine drugih danas afirmisanih izvođača, bile dio armade **Ivana Maksimovića** i serijala *Intro karaoka*, sigurno najpoznatijeg u nizu serijala crnogorskih muzičko-scenskih show programa. Ova je serija, emitovana na TV IN, bila rasadnik talenata i direktni „krivac” za plimu novih imena muzičke scene montenegrinske.

Među pobjednicima *Intro karaoka* bili su **Stevan Faddy** i **Ivana Popović**. Faddy je nakon *Karaoka* 2003. godine imao svoje momente uspona. Osvojio je *Srebrnu sirenu* na *Večeri novih zvijezda* hercegNovskog festivala, da bi dvije godine kasnije osvojio drugo mjesto na *Monteviziji* i četvrto na *Evropesmi-Europjesmi*, a na *Skalama* šesto. Na *Monteviziji* 2006. godine bio je prvi, a potom bio trojanski konj u slučaju *No Name* na *Evropesmi-Europjesmi* u Beogradu. Prvi je predstavnik samostalne Crne Gore sa pjesmom *Hajde, kroči* na *Eurosongu*.

Ivana Popović je ušla u finale prvog crnogorsko-srpskog *Idola*, pa pobijedila na *Intro Karaokama*. Uslijedile su *Zlatna sirena* i bronzana plaketa na *Sunčanim skalama* 2004. godine, pa prvi *Radijski festival*, i sve to zaokruženo nagradom stručnog žirija *Montefona* za postignute rezultate u 2004. godini. Pjevala je na *Monteviziji* i *Evropesmi-Europjesmi* 2005. godine i ušla među pet najboljih na *Ohrid Festu* 2008.

Posljednji pobjednik *Intro karaoka* bila je 2007. godine **Hildegard Milinović**. Djevojka iz Morinja je nakon

toga učestvovala na *Skalama*, a ubrzo i oformila bend *Retro* i s njim snimila singl.

Zavidan spisak ispisnika *Intro Karaoka* je za poštovanje, jer su mnogi od njih ostvarili zavidnu solo karijeru. Samostalne albume su snimili **Vladana Vučinić**, **Milena Vučić**, **Jelena Kažanegra**, **Danijel Alibabić**, a svoje mjesto na muzičkom nebu našli su i **Sanja Živković**, **Marko Prentić**, **Nikola Karadžić**, **Anita Popović**, **Slavko Milovanović**, **Marko Vlahović**, **Danica Krsmanović**, **Nina Žižić**, **Nina Petković**, **Mladena Janjić**...

Intro karaoka su inicirale i nastajanje nekoliko muzičkih postava - prije svega, prvog girl-benda u nas, jer su Vučić, Žižić i Kažanegra oformile grupu *Negre* koja je na takmičenju *Evropesma* zauzela treće mjesto. Zahvaljujući ovoj emisiji, Danijel Alibabić i Marko Prentić su našli uhljebljenje u sastavu *No Name*, **Svetlana Kalezić** (docnije **Radonjić**) u grupi *Krug*, a Sanja Živković u *Makadamu*, poslije u *Crveno i crno*.

Inače, (daleka?) preteča najpopularnijeg muzičkog serijala u nas su zabavne večeri *Velikih karaoka*, koje je organizovao podgorički caffè-bar *Epicentar*, a na kojima je prije petnaestak godina pobijedio **Bojan Marović**, osvojivši *jugo 55*, pjesmu i učešće na *Sunčanim skalama*. Nedugo zatim, karaoke su se preselile na prvu digitalnu televiziju i za kratko vrijeme okupirale Crnu Goru.

Željko MILOVIĆ

NEDELJNA ŠEMA /ntvMontena/

Pregled programa
 08:30; 11:30; 15:00; 18:00; 20:00
 08:35 Svježi u dan/Zdrava Tv
 08:50 Montena SHOP/radnim danima
 09:00 Mali oglasi/Hit dana
 09:15 Radnim danima: Crtani filmovi
 10:00 Dok.Program
 10:45; 13:00; 18:05; 20:05 / TV SHOP
 11:00; 13:10; 15:30; 17:30; / TOP SHOP
 11:20 Marketing 1
 11:30 Pregled programa
 11.35 dr Fajt
 12:00 Crtani film-Mumijevi/radnim danima
 13:20 serija:Tek rođeni /radnim danima /r.
 14:00 Ponedjeljkom:12:30 PUTOPISI/ Dok. Serijal
 14:00 NEDELJNI PG RAPORT /r.
 20:25 Druga strana /dok serijal
 21:40 Istorijske paralele /r.
 Utorkom:10:00 Druga strana/dok serijal /r.
 u 12:30 Teen Eye /r.
 u 21:30 Naš život/Dok. Serijal
 u 22:00 MBB MAGAZIN
 Srijedom:12:30 Naš život/Dok. Serijal /r.
 u 21:40 Istorijske paralele
 Četvrtkom: u 21:45 KORIDORI
 U 22:30 Montena Business Broadcasting
 Petkom:u 18:00 LEDO-Večera kod Džaje
 u 21:30 Auto Shop/petnaestodnevno
 u 22:30 Montena Business Broadcasting /r.
 Subotom:u 10:00 Pet Show/kućni ljubimci
 u 12:30 Lili Pez-Dječija emisija
 u 14:10 MKanal/muzička emisija/
 u 18:00 LEDO-Večera kod Džaje /r.
 u 19:00 RAPORT IZ BARA u 19:55 Auto Shop/petnaestodnevno /r.
 u 21:30 Putopisi/Dok.Serijal
 Nedjeljom: u 10:00 Pet Show/kućni ljubimci /r.
 u 12:30 Lili Pez-Dječija emisija /r.
 u 15:10 Raport iz Bara /r.
 u 16:00 Teen Eye
 u 17:00 KORIDORI /r.
 u 21:00 MKanal/petnaestodnevno
 u 22:00 LEDO-Večera kod Džaje /r.
 13:40 Nedjeljom: F I L M /r.
 14:50 Marketing 2
 15:05 Dokumentarni program/radnim danima
 15:50 Mali oglasi
 16:00 Dok.Program /r./ radnim danima
 16:50 MONTENA SHOP/radnim danima
 16:45 serija: Tek rođeni/radnim danima
 18:15 Mali oglasi/Hit dana
 18:25 dr Fajt /r.
 18:53 Marketing 3
 19:10 NEDELJNI PG RAPORT /nedjeljom
 19:30 Crtani film-Mumijevi
 20:00 PG RAPORT/radnim danima
 20:50 Marketing 4
 21:00 I N F O - informativni program/ osim nedjeljom
 00:00 PONOCNI INFO/osim nedjeljom
 01:00 Repriza dnevne produkcije i serijskog programa

ULCINJ U OSMANSKOJ IMPERIJI

U četvrtak, 7. juna, u restoranu Hollegro, na Maloj plaži, je pred oko 500 ljudi, održana promocija knjige *Ulcinj u Osmanskoj imperiji* autora Mustafe Canke. Štampana je na crnogorskom i albanskom jeziku. O knjizi su govorili akademik Šerbo Rastoder, publicist Ali Saljaj, politikolog Dritan Abazović i autor. Recenzenti knjige su Olga Zirojević i prof. dr Ruždi Ušaku. Izdavači su podgorički Almanah i ulcinska aso-

„Djelo Mustafe Canke *Ulcinj u Osmanskoj imperiji* predstavlja koristan, zanimljiv poduhvat sa uspjehom i svojevrsno zaokruženom realizacijom u sklopu jedne knjige. U ovoj knjizi je na najracionalniji mogući način, u prihvatljivoj proporciji tematike, obuhvaćena jedna kompleksna društveno-politička istorija grada Ulcinja u toku jednog poduzeć razdoblja.

Uvjeran sam da je ovo djelo značajan doprinos gradu i da će kao takvo izazvati interesovanje čitaoca danas i sutra, ovdje i šire.“

Prof. dr Ruždi Ušaku

cijacija Ulqini.

Rastoder je rekao da je *Ulcinj* sto godina čekao na ovu knjigu i da se

„Uvijek je zadovoljstvo čitati knjige o svome gradu, njegovoj tradiciji, istoriji i karakteristikama. Međutim, o tome mogu pisati samo oni koji ga do kraja razumiju, koji su sa njime sjedinjeni i koji ga neizmjereno vole i poštuju. Knjiga Mustafe Canke *Ulcinj u Osmanskoj imperiji* je upravo kao i *Ulcinj*: besmrtna, šarolika, interesantna, mistična, nesvakidašnja...

Iskreno se nadam da će ona krasiti svaku ulcinsku porodicu, da će je čitati sve generacije i da će postati abeceda razumijevanja naše slavne istorije.

Mr Dritan Abazović

sada može pohvaliti činjenicom da je jedini grad u Crnoj Gori koji ima dobro obrađen period u osmanskoj državi.

Jedan od najpoznatijih turkologa na području ex-YU Olga Zirojević je o knjizi napisala:

Knjiga novinara i publiciste Mustafe Canke, daje dosad najdetaljnije istražen period tri stoljeća duge osmanske vladavine u njemu. Pisana je veoma lijepim jezikom i stilom i svakako će pomoći obogaćenju turističke ponude ovog jedinstvenog grada, kao i učvršćenju njegovog identiteta”.

R.M.

DOIIMO

SOGAL

SHOW ROOM: Cetinjski put bb (preko puta Delta city-ja), Mob: 069 018 181 Tel: + 382 20 290 290

www.doding.co.me

**U PODGORICI
NA 64 KANALU**

POTRAŽITE NAS

ANTENE USMJERITE PREMA SJENICI

Oktoih i Cetinje

Da sam bio, no nijesam, recepcioner toga cetinjskoga hotela, kazao bih vam i potankosti kao, na primjer – datum, broj sobe i slično – u kojoj je na konak odsjeo onaj kosmati irski nobelovac Bernard Šo. Još bi važnije bilo kad bih znao da li ga je to neki Cetinjanin zapitao smatra li i on - kao što govore popovi - da je Bibliju napisao Sveti Duh? Najviše bi me ozarilo ako bi se utanačilo da je onaj poznati odgovor na to pitanje taj genije izrekao baš tu - na Cetinju :

„Svaku knjigu, koju vrijedi ponovo čitati, napisao je Sveti Duh.”

Ni iz kojega grada na svijetu ta izjava ne bi imala srčaniji ni topliji zvuk, niti dalji domet kao iz crnogorskoga Cetinja. Cetinje je drugo ime naše knjige. Prijestonice svih zemalja su i veće i bogatije, sa mnoštvom blistavih palata i dvoraca, naučnih, kulturnih i umjetničkih riznica, kakvih Cetinje nema. Ali nijedan od tih gradova, tih mega polisa, u jednome ne može stati ispred Cetinja. Prijestonica Cetinje rodila se sa štampanom knjigom u naručju. Blizanci.

Zato i mislim da bi Cetinje bilo topla kolijevka, genius loci, citirane misli Bernarda Šoa.

Jesam bezbožnik, ali imam vlastito shvatanje božanstvenosti i svetosti.

I sam nosim bradu, ali sam ljuti protivnik nekih bradatih ugursuza koji kažu - a lažu - da bogu i božanstvenostima služe i glavom i bradom. Uistinu, čine sve da bog i božanstvenost služe njima, kako im bisage ne bi ostale bez bira i proskure. Na toliku

Cetinje je drugo ime
naše knjige. Prijestonica
Cetinje rodila se sa
štampanom knjigom u
naručju. Blizanci

zloupotrebu i toliko njihovo licemjerje Svevišnji bi, ako ga igdje ima, već morao planuti i zagrmjeti. Prepunili su mješinu grijeha. Nije korisno, valjda to Gospod zna, ako samo šapće gluvom i namiguje slijepom zemaljskom stadi koje ovi lažovi, u njegovo ime, strižu i muzu.

Današnji popovi, čast izuzecima (vjerujem da ih ima) od te službe prave otužni performans pobožnosti i svetosti. Karikaturalni mantijaški maskenbal bogobojažljivosti. A ispod maske, previše primjera to potvrđuje, licemjerje i zloća.

Vjerujem da postoji mnogo toga što se još ne vidi, i vjerujem da je to na putu svog objelodanjenja. Kad ćemo to spoznati, zavisi od snage našega uma i duha, od znanja i individualne darovitosti. Taj vid zanosa i nade mogao bih priznati kao ličnu religiju, čak i po cijenu da me „isključe iz partije”, kako sam se davno proklinjao. Ali postoji i ono što je nekad postojalo, i bilo vidljivo, što je jednom blistavo trajalo, a danas ga mnogi poriču, skrnave i okreću naglaviće. Podmeću mu značenja kojih nema, da bi mu negirali ona koje ono ima.

Stvaraju pomrčinu, a to je bogomdana mantija za aveti.

Kao i svaki narod, svaka država i nacija, i Crna Gora ima svoje profile vlastitih reprezenata, svoje karakteristične predstavnike, sa izrazito svojim atributima. To je ono nacionalno duhovno blago, koje pripada i svima drugima, a što više pripada svima – utoliko je dragocjenije i sve crnogorskiye, biva sve ljepši i potpuniji atribut Crne Gore. Što je više antinacionalističko, treba da je utoliko više crnogorsko.

Ne treba se stidjeti svoje nacije no nacionalizma u njoj. I ne samo stidjeti ga se, no i boriti se protiv te pošasti. Samo najamnički, kolonijalni mentalitet može se stidjeti svoga naroda, države i nacije. Najamnici su onaj sloj populacije koji se lako podčinjava jačemu, agresivnijemu, bogatunu. Traži gazdu, ljubi ruku, gotov da mu čuva tor i koš, predano, prodano, odano kao kućni ljubimac.

Jedan od važnih slojeva u nacionalnoj kulturi je sakralna arhitektura i umjetnost, crkve i manastiri. To su ipak samo segmenti, a ne cjelovit korpus nacionalne kulture i duhovnosti. U svakoj nacionalnoj kulturi je više takvih slojeva i oni su i po obimu i po stepenu vrijednosti različiti. U riznice stvaralačkog blaga treba unositi a ne iznositi, dodavati a ne oduzimati. U tim riznicama nacionalizam je uljez i zulumčar, rušitelj, prvak pustoši i posta. Hram nacionalne kulture, ukoliko ga – poput Cetinjskog manastira - zaposjednu nacionalisti, istog časa počinje zjapiti i prema nebu i

prema ljudima poput sužnja kojemu su iskopali oči.

Niko se nije upitao, a u Crnoj Gori treba se svaki put zapitati, za sve, ne samo za to šta bi Vladika rekao, na primjer, o ulozi Filarmose u razmahu deviznog turizma kod nas i o njenoj podršci našim ministrima i njihovim koracima na putu u evroatlanske integracije. Šta bi Vladika kazao, ako bi mu Ridzal i Ficko dopustili da govori, o njihovoj zamisli da Filarmosu nastane u pešteru, gdje niti je sunca ni mjeseca. Valjda se računa da će ikona u pećinskome mraku biti još svetija, još misterioznija i, za bogobojažljive strane turiste, zastrašujuća više od groma. Sav religiozni devizni svijet navalice u našu podlovcensku pećinu. Bum. Procvat. Blago budžetu.

A s našom knjigom u vezi dopustite samo nekoliko digresija.

Najznamenitiji istraživači prošlosti tvrde da je usmenost, a ne knjiga, glavno obilježje umnosti i duha antičkog doba. Više se cijenilo govorničtvo i usmeno filozofsko oštoumlje. Sokrat, Pitagora, Gorgija i mnogi drugi nijesu pisali knjige. U usmenoj misli ima nečeg krilatog, što joj i omogućava da prelijeće iz pokoljenja u pokoljenje i da izbjegne zaborav i potiranje. I knjiga, svakako, mada na nešto "inertniji" način, pomaže usmenoj misli da je vrijeme ne izbriše. Uzleti crnogorskih usmenih umnika ogledaju se u primjeru Sule Radova Komanina, a na primjeru Marka Miljanova može se pratiti kako se naša nacionalna misao iz okeana usmenosti s mukom uspjela uhvatiti objema rikama za obalu - za knjigu. Markova slova su kao ždralovi, izduženih vratova, i lice na čaplje koje

gacaju barom.

Naučna istraživanja su pokazala da svaki narod, njegova država i njegova nacija imaju i knjigu koja je simbol i stvaraoca koji je represent te države, naroda, nacije. Pri tome, nijedan od ovih atributa nije izraz ni državotvornosti niti nacionalizma. Neki od uglednih analitičara

PRIPADA SVIMA – NA CRNOGORSKI NAČIN:
Petar Petrović Njegoš

zapažaju, na primjer, da je Šekspir, inače neosporni represent engleske nacije, naroda i države - najmanje engleski od svih engleskih autora. Svi ga - širom svijeta - mogu smatrati svojim, a da on ne gubi nijedno od svojih engleskih obilježja.

Nije li sličan, ili sasvim istovjetan slučaj i sa crnogorskim reprezentom, nacionalnim pjesnikom i misliocem Njegošem i njegovim spjevovima - našim knjigama. Njegoš je istovremeno i najmanje i najviše

crnogorski od sviju Crnogoraca, a ni u jednome trenu nije nacionalist. Čak ni najotrovniji nacionalisti naših dana ne uspijevaju ga posvojiti, a da se to ne vidi kao nasilje i sramoćenje uzvišene ličnosti koja simbolizira crnogorski narod, naciju, konfesiju.

Knjiga koja je, prije Njegoševih, simbol nacionalne duhovnosti je - Oktoih. Tako se, dakle, steklo crnogorsko sveto trojstvo :

Čini mi se da nam nedostaje istorija knjige, nedostaju žanrovske istorije, istorije usmenosti i pismenosti, kao temeljni aneksi opšte nacionalne istorije. Doduše, ispisano je više fragmenata koji spadaju u takvu istoriju, ali to još nije dovoljan, naučno oformljen korpus istorije nacionalne kulture. Kao da se od takvog posla - zbog starih i novih siktanja protiv crnogorskog naroda i nacije - zazire i okoliši kao oko vrele kaše. Oni koji misle da crnogorskoj nacionalnoj kulturi mogu oteti Njegoša, posvojiti ga na njihov način, spadaju u neurčuljive osobe. Njegoš je i strog i blag u pravoj mjeri, u okolnostima svojga doba. Pripada svima - na crnogorski način. Ne treba ga od toga braniti. Utoliko je crnogorskiji.

Gete nije državotvorna ličnost niti je i počem njemački nacionalist. Naglašeno je blag i tolerantan, što nije baš nadmoćni atribut germanskog etnosa. Pripada svom svijetu, ali je on reprezent njemačkog naroda, kulture i nacije, a ne Martin Hajdeger. U tome smislu Gete je i ispred Hegela.

Milika PAVLOVIĆ

(Kraj u narednom broju)

REAGOVANJE

Ispitivali smo poslovanje kompanije Barkli

(Nenezićeva noćna mora,
Monitor, broj 1129)

U tekstu pod naslovom *Nenezićeva noćna mora*, koji je objavljen u nedjeljniku *Monitor* 8. juna 2012. godine navedena je neistina. Naime, napisali ste da, citiram: „Niko, naravno, nije odgovarao niti je iko od državnih organa ispitivao poslovanje te kompanije (*Barkli Montenegro*), barem iz Uprave za sprječavanje pranja novca“.

Molim Vas da zbog tačnog informisanja javnosti, u sljedećem broju *Monitora* koji izlazi 15. juna 2012. godine objavite reagovanje Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (USPNFT):

Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma je na zahtjev Vrhovnog državnog tužioca (VDT) iz aprila 2005. godine preduzimala mjere i radnje vezano za firmu *Barkli SK* iz Moskve, kao i za nekoliko fizičkih i pravnih lica koja se mogu dovesti u vezu sa ovom kompanijom.

U cilju dobijanja potpunih i sveobuhvatnih podataka u vezi sa pravnim i fizičkim licima koja su bila navedena u zahtjevu VDT-a, kao i sa onima koje je otkrila USPNFT, Uprava je tražila informacije od pet stranih finansijsko-obavještajnih službi. Podaci su takođe

traženi i od nadležnih crnogorskih državnih organa.

Svi dobijeni podaci su kompletirani i procesuirani ka VDT-u 04. 04. 2005, 05. 10. 2005, kao i 04. 11. 2005. godine, tako da je USPNFT taj predmet zatvorila i procesuirala u skladu sa zakonom.

S obzirom na to da je direktor USPNFT mr Predrag Mitrović nekoliko puta javno govorio da Uprava radi na ovom predmetu i da ga je završila, čudi konstatacija u tekstu da niko, pa ni USPNFT, nije ispitivao poslovanje kompanije *Barkli*.

S poštovanjem,

Savjetnica direktora
USPNFT
Mirjana Bošković

Sve je gola improvizacija

Nevjerovatno je kako to malo koga interesuje, a tako je značajno.

Nepriistrasnom posmatraču dovoljno je da samo pogleda na što liči tzv. obezbjeđenje pojedinih banaka ili drugih objekata o kojima o bezbjednosti vode računa agencije zvučnog imena. Može li zamisliti profil osobe zadužene za bebjednost koja pristaje da radi 12 sati dnevno na osnovu ugovora o djelu za 250 eura mjesečno, da ima jedno odijelo, dvije košulje i tačka.

Za što mogu ove osobe da budu odgovorne, a za što onaj ko ih angažuje ili onaj ko je nadležan da daje saglasnost da bi se neko bavio ovako osjetljivim

poslom?

Ova tema nikoga posebno ne zanima, osim kada se dese neke kriminalne radnje.

Ili: trebalo je da prođe 15 godina, pa da se mediji zainteresuju čime se to i kako bavi Regionalni centar za deminiranje iz Bijele? A mnogi su znali da se on ponajviše bavi „deminiranjem“

umjetnina sa dna mora, da mu je radi lakšeg „bavljenja poslom“ čitav hotel stavljen na raspolaganje.

Dobro je što sve na kraju, ipak, izađe na vidjelo. Problem je samocijena koju svi plaćamo dok se to ne desi.

Veselin Ognjenović

Bar

Manastirska 3, 85340 HERCEG-NOVI
Tel/fax: 031 344 244
E-mail: radio.delfin@t-com.me
www.radiodelfin.me

PRETPLATA * PRETPLATA * PRETPLATA

Uplatu izvršiti u korist računa:
Crnogorska komercijalna banka
A.D. Podgorica
Swift Code: CKBCMEPG
Acc.No. 400876851700 EUR
IBAN: ME2551000000000283959

Intermediary bank:
COMMERZBANK AG FRANKFURT/MAIN GER-
MANY
SWIFT CODE: COBADEFF

za "Monitor" D.O.O. Podgorica, 02373190
Kopiju uplate obavezno poslati na fax:
+382 81 231-944 i 231-955, ili na adresu:
81000 Podgorica, ul. Vuka Karadžića br.11

Kad se kaže da si tvrdoglav k'o Luštičko magare, tada se misli na: upornost, bezumnost istrajnosti, nepopravljivost, zadrtnost, nepopustljivost, tupost i njeno veličanstvo sujetu. Magare k'o magare... Luštičko je nešto posebno. Ono ima genetski kod i višedecenijsku naviku da opstane u svom naumu, da se biči i diči, iako mu to ne popravljaju status i ne navikava na slanoću arije pod kojom živi. Srođeno sa teretnošću života, osuđeno na vječno mučanje, prava je metafora za sujetnu dušu i prognanike koji misle da vrijede više.

Nije lako biti samo integralno sujetan. Sujeta ide u paru sa bezobrazlukom i pameću. Jer onaj što nema informaciju i znanje, nema ni sujetu. Sujeta se svakako mnogo razlikuje od ljubomora iako u sebi posjeduje elemente strasti. Sujeta je suptilna forma u ispoljavanju egoizma. To je kvarljivi dio u ljudskoj duši, od koje ne možeš pobjeći. Zna da stigne iza ćoška, iznenada i neočekivano, baš kad si pomislio da „nisi takav lik“.

Međutim, sujeta ne mora samo biti razlog izbjegavanja odnosa sa ljudima. Ona može biti razlog forsiranja odnosa i potrebe za izražavanjem svojih kapaciteta, želja i potreba. Drugim riječima, sujeta može biti faktor rađanja ljudskih ambicija da se postigne neki cilj, položaj ili stanje. Da bi bio „ovako“ sujetan, potrebna je mudrost. Upravo ona može pomoći sakrivanju sujete i kamufliranju tog stanja duha i tijela. Najbolje je kad se toliko sujetni likovi iskazuju kroz umjetničke forme. To je svojevrsno hlađenje sujete, bez podrivanja unutrašnjih misli. Od tako kanalisane energije sujete, pođekad zna da se izrodi i pravo remek djelo. Muke nastaju kad se tako naobrazovan svijet susretne sa drugim i drugačijim, i ne daj Bože boljim od sebe. Uzavrela sujeta kulminira, postaje destruktivna i sve ode dođavola. Zato se

MORSKA VODA LIJEČI SUJETU

Prepoznaš li se u sujetnom biću, pođi do prve obale i spusti tabane u vodu. Osjeti talas, prirodnost i dozvoli onim malim ljubičastim ribicama da te grickaju... Pokušaj da iskontrolišeš taj ljudski apetit koji te nagrđuje... sjeti se luštičkog magarca... on zna da se napije slane vode... a gord je i sujetan, i ne bavi se umjetnošću!

POMAŽE:

- uništava celulit
- kod kožnih oboljenja
- pri kozmetičkim tretmanima
- zmiruje artritis
- razbija sujetu

treba liječiti i ne dozvoliti da zaposjedne duh i doživi ustoličenje.

Dakle, nadmetanje ili takmičenje proističe iz želje svakog čovjeka za dominacijom.

Upravo tada počinje funkcionisati ona „čovjek je čovjeku vuk“. Jer, svaka želja za dominacijom je vid pritajenog izražavanja agresivnosti prema drugom ljudskom biću. Moja želja za dominacijom automatski rađa istu takvu želju kod onog ko je u nekom odnosu sa mnom, što neminovno stvara konflikte ili nesporazume. Zato najčešće, u svakodnevnom životu, umjesto ljubavi imamo sukobe, odbojnost i nemire. Sukobi traju, jer niko ne želi da odstupi

od svoga prvenstva u ostvarivanju ličnih potreba. Težimo vječnoj sigurnosti i postojanju, što znači da volimo statičnost ili nepromjenljivost. Ali, čim malo potrajemo u njoj, uhvati nas nemir dosade i počnemo čeznuti za novim i promjenljivim. To se može nazvati trajnim prokletstvom, jer ne možemo željeti i jedno i drugo. Taj vječni konflikt iscrpljuje naše biće. Zato je sujeta izraz čovjekove slabosti ili nemoći. Ponekad se ta nemoć kompenzira maskom gordosti koja daje utisak moći.

Talasoterapija (od grčkih riječi *thalassa* - more i *therapeia* - liječenje) je kao drevna metoda liječenja, prihvaćena s velikim oduševljenjem u današnjem modernom ritmu življenja. Ono što ove tretmane čini tako snažnima i posebnima su brojni mikroorganizmi bogati mineralima koji

žive u vodi, a koji se apsorbiraju kroz kožu principom osmoze. Budući da su ti organizmi vrlo nježni, ozbiljna lječilišta talasoterapijom slijede stroge protokole u rukovanju morskom vodom: ona se crpi s određene dubine i udaljenosti od obale kako bi bila što čišća. Potom zagrijava na 98 stepeni kako bi se organizmi održali na životu, te koristi u kratkom roku od ispumpavanja čime bi se osigurala maksimalna koncentracija organizama.

Ponekad osluškujem sebe tražeći sujetu. Ona ne stanuje u meni.

Moji podstanari su neke druge definicije strasti. Greška u meni se ne zove ovim imenom.

Prepoznaš li se u sujetnom biću, pođi do prve obale i spusti tabane u vodu. Osjeti talas, prirodnost i dozvoli onim malim ljubičastim ribicama da te grickaju... Pokušaj da iskontrolišeš taj ljudski apetit koji te nagrđuje... sjeti se magarca... on zna da se napije slane vode... a gord je i sujetan, i ne bavi se umjetnošću!

Marija ČOLPA

Lovćen – prvi fudbalski klub

Lovćen je prvi i najstariji fudbalski klub u Crnoj Gori – osnivač fudbalskog sporta u Crnoj Gori. Osnovan je u junu 1913. godine. Osnivači kluba su bili braća Luka i Milo Milunović, kasnije poznati slikar

Sport se u Crnoj Gori aktivno i organizovano razvija posljednjih decenija XIX vijeka. Tome su posebno doprinijele strane diplomate dolaskom u crnogorsku prijestonicu Cetinje. U krugu njihovih poslanstava grade se tereni za tenis i golf. Ti sportovi upražnjavaju se i u parku kraljevskog dvora.

U najstarije sportove u Crnoj Gori spada streljaštvo. Prva takmičenja održana su na Cetinju 1886. godine.

Početkom XX vijeka u Crnu Goru vraćaju se učenici i studenti iz razvijenih evropskih zemalja i sa njima „dolaze” novi do tada nepriznati ili malo poznati sportovi. Oni donose i prve fudbalske lopte i od tada u Crnoj Gori počinje fudbalska igra.

Norveški putopisac **Henrih Angel** donosi prve skije u Crnu Goru i nakon toga osnivaju se prve smučarske organizacije. Angel je prvi put boravio na Cetinju 1893. godine.

Cetinje 1906. godine dobija teniski i golf klub. Godinu ranije osnovan je Biciklistički klub.

Za ozbiljnije razvijanje sporta nije bilo novca, a tada se smatralo da bavljenje sportom ne priliči - ozbiljnim ljudima.

„Često se javno istupalo protiv bavljenja sportom. U listu *Crna Gora* iz 1922. godine objavljen je komentar pod naslovom *Fudbal i kino*. U njemu se kaže da od fudbala i kina treba odvrćati omladinu, jer im to može donijeti samo zlo, ili, u najmanju ruku, štetu. Nije ovo bilo, razumije se, vladajuće mišljenje, ali jeste dosta prisutno i dosta rasprostranjeno”, piše **dr Novak Jovanović** u knjizi *Fudbal u Crnoj Gori do 1941. godine*, koja nam je poslužila kao osnovni izvor podataka za ovaj feljton.

Lovćen je prvi i najstariji fudbalski klub u Crnoj Gori – osnivač fudbalskog sporta u Crnoj Gori. Osnovan je u junu 1913. godine. Osnivači kluba su bili braća **Luka i Milo Milunović**, kasnije poznati slikar.

Suosnivači kluba su: **Mijat Bastać, Blažo Gvozdenović, Momir Glomazić, Radovan Dožić, Mihailo – Mišo Dragović, Lazar Zlatičanin, Jefto Jaković, Aleksa Leko Markuš, Vojislav Pekić, Đuro Pilet, Dušan Popović, Jakov – Jašo Radonjić, Milo Seferović, Đuro Spasić, Kosta Čufka i Marko Cvjetković.**

Prvi predsjednik i kapiten kluba bio je Luka Milunović. Rođen je

na Cetinju 1896. godine, a umro u Milanu 1918. Školovao se na Cetinju, na koledžu Fumagalli (Monca) i Ekonomskom liceju u Milanu. Učesnik je Prvog balkanskog i Prvog svjetskog rata. Padom Crne Gore 1916. odlazi u egzil.

Prvi internacionalni fudbalski meč Lovćen je odigrao je 1914. godine protiv Odre de bataglie militaire Francaisse.

Najistaknutiji fudbaleri prve generacije (1913 – 1919) bili su **Aleksa Leko Pajević, M. Vuković i Đuro Spasić.**

Lovćen je bio zabranjen 1936. godine zbog naprednih antirežimskih ideja i progresivnog djelovanja u sportu i društvu.

Lovćen je do Drugog svjetskog rata bio pet puta prvak Crne Gore: 1927, 1928, 1929, 1934. i 1935. kao prvak Župe.

Pobjednik je Zetskih Olimpijada dva puta. Druge olimpijade 1926. i treće olimpijade 1927. godine.

Bio je prvak Cetinja sedam puta od 1929. do 1935. godine.

Da li se fudbal igrao na Cetinju i prije formiranja Fudbalskog kluba Lovćen? Pomenuti norveški putopisac Henrih

Angel poslije povratka u svoju domovinu objavio je putopis *Kroz Crnu Goru na skijama*. U njoj navodi da su njegovi prijatelji u Crnoj Gori dobri u igri loptom, ali ne kaže da li je riječ o tenisu ili nogometu. Logična je pretpostavka da je fudbal stigao na Cetinje prije nego što su ga donijeli braća Milunovići. Prema nezvaničnim podacima, prvu loptu, početkom XX vijeka, donio je u Crnu Goru **Mihailo Vuković**, za čije se ime vezuje početak igranja fudbala u Beranama. Mihailo Vuković je sin vojvode **Gavra Vukovića**, poznatog crnogorskog diplomate.

U pomenutoj knjizi Novak Jovanović navodi da mu je **Boro Šoć**, dugogodišnji urednik *Pobjedine* sportske rubrike, rekao, pozivajući se na **Marka Cvjetkovića**, jednog od suosnivača *Lovćena*, da je prvi klub na Cetinju osnovan dvije godine ranije, tj. 1911. godine, iako je zvanično prihvaćeno da je *Lovćen* osno-

OSNIVAČI LOVĆENA: Milo i Luka Milunović

van 1913. godine. Međutim, ostaje da se ispita da li je tada osnovan *Crnogorac*, koji je, prema novinskim izvještajima, za 1941. godinu pripremao proslavu – trideset godina postojanja.

U crnogorskoj međuratnoj štampi navodi se da se fudbal na Cetinju igrao prije 1913. godine. Pominje se 1910. godina. List *Zetski glasnik*, koji je izlazio na Cetinju, kao službeni organ Zetske banovine, od 1930. godine, u broju 102. od 1932. godine, između ostalog, piše:

„U Crnoj Gori se počinje igrati fudbal u isto vrijeme kada i u ostalim našim pokrajina, a to je još od 1910. godine. Sve od toga doba do danas, Crnogorci su uspješno reprezentovali naš fudbal, kako u unutrašnjosti tako i van granica naše države”.

Prva pravila fudbalske igre, kako piše Novak Jovanović, donio je

iz Čehoslovačke **Jašo Radonjić**. On je tamo izučavao zanat.

Lovćen nije imao svoje prostorije. Sjednice su se držale, prema sjećanju Koste Ćufke, pod vedrim nebom, a utakmice su igrane na livadi Pod jaskama, ispod Orlovog krša, na prostoru gdje se danas nalazi Ljetnja pozornica na Cetinju.

Pomoć *Lovćenu* dali su i **Labud Kusovac** i **Boško Radanović**, studenti prava, koji su se školovali u Francuskoj. Oni su se tamo upoznali sa pravilima fudbalske igre i svoja znanja prenosili su mladim cetinjskim fudbalerima. Uz to, Radanović je donio fudbalsku loptu, što u to vrijeme nije bila beznačajna pomoć.

Fudbal je rano počeo da se igra i u Pljevljima, gradu koji je početkom XX vijeka bio ekonomski i kulturni centar Sandžaka. List *Pljevaljski fudbal* (1920-1980), koji je štampan povodom 60. godišnjice igranja fudbala u Pljevljima, navodi da se tu fudbal igrao od 1920. godine. U uvodnom tekstu *Ponosni na pređeni put* navodi se podatak da je prvu fudbalsku loptu u Pljevlja donio 1908. godine **Filip Đurašković**. On se školovao u Parizu i tamo zavolio fudbal. Nastojao je da „po uzoru na ona mjesta u kojima je bio razvijen fudbal” i sam doprinese razvijanju sporta u mjestu u kojem je službovao. No, njegova nastojanja nisu dala željene rezultate. Nova igra nije uhvatila u Pljevljima dublje korijene.

Pripremio:
Veseljko KOPRIVICA

(Nastavlja se)

OD CETINJSKOG PODSAVEZA DO FSCG

Fudbalski savez Crne Gore osnovan je 8. marta 1931. godine na Cetinju, pod imenom Cetinjski nogometni podsavez. Funkcionisao je u okviru Jugoslovenskog nogometnog saveza. Pored cetinjskog, postojalo je još deset podsaveza, sa sjedištima u Beogradu, Novom Sadu, Zrenjaninu, Subotici, Zagrebu, Splitu, Osijeku, Sarajevu, Skoplju i Ljubljani.

Prvi predsjednik Cetinjskog nogometnog podsaveza bio je profesor Nikola Latković.

Na području današnje Crne Gore do 1941. godine evidentirano je 105 fudbalskih klubova. Mnogi su bili kratkog vijeka, lako su nastajali, a brzo se gasili.

Od 1925. godine, kada su počela prva takmičenja (do 1930. godine u okviru Splitskog nogometnog podsaveza, a od 1931. u okviru Cetinjskog nogometnog podsaveza), prvaci su bili *Balšić* (Podgorica), *Crnogorac* (Cetinje), *Lovćen* (Cetinje), *Budućnost* (Podgorica) i *Arsenal* (Tivat).

Poslije Drugog svjetskog rata, 5. avgusta 1945. godine, formiran je Fudbalski odbor u okviru Fiskulturno-sportskog odbora Crne Gore, a 1946. godine organizovano je prvo prvenstvo Crne Gore u kome su učestvovala četiri kluba – *Budućnost*, *Lovćen*, *Sutjeska* i *Arsenal*.

Fudbalski odbor prerastao je u Fudbalski savez Crne Gore na osnivačkoj Skupštini koja je održana 6. decembra 1948. godine u Titogradu.

FSCG je od tada do 28. juna 2006. godine funkcionisao kao dio Fudbalskih saveza SFRJ, SRJ i SCG. Od 28. juna FSCG je samostalna fudbalska organizacija.

Na trećem Telekom Underhill-Festu predstavili ste se filmom „Entertainer”. Koja je priča filma?

Radi se o poetskom dokumentarizmu. Narativ nije u prvom planu. Većina dokumentaraca su verbalni, ovdje se ne izgovori niti jedna riječ. To me je zanimalo kada sam radio ovaj film. Pokazati slikom priču koja je motivisana emocijom, stanjem glavne junakinje. Radi se o uličnom zabavljaču i sedam minuta filma opisuje jedan radni dan te osobe koja je *živa statua*. Mene je interesovalo šta je iza te maske.

Šta je Vama kao reditelju najbitnije sredstvo da se priča ispriča i da bude vjerodostojna u dokumentarnom filmu?

Film je slika i zvuk. Bilo koji kreativan način korišćenja ova dva izraza zajedno je dobar da se ispriča priča. Lično volim kada u dokumentarnom filmu ima što manje glava koje pričaju. Dokumentarni film ima jednaku dozu fikcije kao i bilo koji drugi, razlikuje ga samo to što ima faktografske podatke koji služe kao vrsta trika u filmskom jeziku.

Kako ste zavoljeli film i odlučili se da studirate režiju?

Gledao sam dosta filmova. Neki su mi se baš dopali.

Koji su vas reditelji najviše inspirisali i uticali na vas?

Lista je ogromna, uvijek mi je problem da navedem samo jednog ili čak par reditelja. Mislim da sam počeo da razmišljam ozbiljno o filmu zbog posljednje scene iz filma *Blow up* Mikelandela Antonionija. Mada je to vjerovatno moja konstrukcija. U svakom slučaju to mi je bitan film.

Među prvim ste generacijama studenata režije na Cetinju. Šta nudi studentu jedan novi fakultet?

Proces kroz koji prolazi neko ko želi da se bavi filmom ili bilo kojom drugom umjetnošću je uvijek individualan. U svakom slučaju je u pitanju veliki rad na sebi. Mislim da je neka vrsta autodidaktičnosti jedini pravi put. Imamo mladu akademiju, mladu državu. Te stvari imaju svoj put i vremena na pretek, sa druge strane ljudi

IVAN SALATIĆ

Ivan Salatić je rođen 1982. godine u Dubrovniku. Gimnaziju je završio u Herceg Novom, a Visoku školu likovnih i primijenjenih umjetnosti u Beogradu 2004. godine. Radio je kratko kao

nastavnik likovne umjetnosti, bio je i šanker, vozač viljuškara u brodogradilištu. Upisao je režiju 2009. kako bi, kako kaže, mogao lakše da dođe do filmske ekipe i počne da snima filmove. Snimio je nekoliko kratkih igranih i dokumentarnih filmova. Učestvovao na festivalima u regionu

koji hoće da se bave filmom ovdje i sad, baš i nemaju.

Radili ste kratke filmove, dokumentarne, reklame, spotove? Šta najviše odgovara vašem senzibilitetu?

Posao reditelja je da se bavi svim tim što ste nabrojali. Mislim da je većini uvijek primarno to da napravi uspješan cjelovečernji film. Spot je jako zanimljiva forma, u isto vrijeme komercijalna i eksperimentalna. Bavljenje filmom, videom je uvijek stvar organizovanja materijala na određeni način. Sve te stvari pružaju mogućnost da se izraziš.

Snimate diplomski film?

Radi se o igranom filmu. Neke moje kolege su već snimale, moje snimanje počinje krajem avgusta iz produkcjskih razloga. Želimo da imamo tu vrstu svjetla sa kraja ljeta. Inače, nekako se desilo da imamo dva diplomatska filma. Jedan ove i jedan sljedeće godine, po Bolonji. Što i nije loša stvar.

Koje vas teme interesuju i kakav bi žanrovski igrani film snimili?

Zanimljiv mi je svaki žanr osim komedije. Što ne znači da ne cijenim komičnost u filmu. U svakom slučaju autorstvo je ono što me interesuje.

Miroslav MINIC